

การศึกษาสภาพทั่วไปของอำเภอบางพลี

"ปากน้ำ หรือจังหวัดสมุทรปราการ ทาเลที่ตั้งอยู่บริเวณปากน้ำเจ้าพระยา เป็นเมืองหน้าด่านทางทะเลที่สำคัญในสมัยโบราณ จังหวัดสมุทรปราการแปลว่า "กำแพงชายทะเล" หรือ "กำแพงริมทะเล"

เมืองสมุทรปราการสร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ในรัชสมัยของพระเจ้าทรงธรรม มีชื่อปรากฏอยู่ในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งตราขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2178 พระเจ้าทรงธรรมได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมืองสมุทรปราการขึ้นบริเวณคลองบางปลากด ต่อมาได้มีฝรั่งชาววิมันดา (ชาติฮอลันดา) เข้ามาค้าขายกับไทยในสมัยของสมเด็จพระเอกาทศรถ เป็นพ่อค้าติดต่อค้าขายกับคนไทยเป็นอย่างดี อีกทั้งท้าวความดีความชอบกับทางราชการแผ่นดินหลายอย่างสมเด็จพระเอกาทศรถ จึงได้พระราชทานที่ดินบริเวณเหนือคลองบางปลากดไว้เป็นที่ตั้งคลังสินค้าและเป็นที่พักอาศัย เป็นสถานที่ตั้งงามและบริบูรณ์ด้วยเครื่องใช้ที่จำเป็น และทันสมัยจนถึงกับยกย่องในหมู่ชาวฮอลันดาว่าเป็นเมือง "นิวอัมสเตอร์ดัม" (ปัจจุบันบริเวณนี้ไม่ได้ใช้แล้ว)

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงเห็นความจำเป็นที่จะป้องกันศัตรูที่จะล่วงล้ำเข้ามาทางทะเลให้มั่นคงแข็งแรง จึงโปรดฯ ให้สร้างป้อมขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2352 เรียกว่าป้อมวิหยาคม ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระองค์ทรงมีแนวความคิดเช่นเดียวกับพระพุทธรูปที่จุฬาโลก หากมีข้าศึกมารุกรานพระนครก็จะทำได้ง่าย จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ (พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3) กับพระยาพระคลัง (ดิศ) เป็นแม่กองลงไปควบคุมการก่อสร้างเมืองสมุทรปราการขึ้นใหม่ ในปี พ.ศ. 2362 ตรงบริเวณ "บางเจ้าพระยา" คือ ตำบลปากน้ำในปัจจุบัน ใช้เวลาในการก่อสร้างประมาณ 3 ปีจึงแล้วเสร็จ และได้จัดสร้างป้อมปราการขึ้นอีก 2 แห่งแม่น้ำเจ้าพระยา จำนวน 6 ป้อมคือ ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา จำนวน

2 บ่อม ได้แก่ บ่อมนครราชสีมาและบ่อมผีเสื้อสมุทร ส่วนด้านฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นที่ตั้งที่ทำการเมืองมี 4 บ่อมคือ บ่อมประโคนชัย บ่อมนารายณ์ปราบศึก บ่อมปราการ และบ่อมกายสิทธิ์

เมืองพระประแดง (หรือนครเขื่อนขันธ์) ได้ถูกยุบในปี 2475 ซึ่งเป็นเมืองหน้าด่านทางทะเล สร้างในสมัยรัชสมัยพระเจ้าทรงธรรม เป็นอำเภอขึ้นอยู่กับจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. 2485 ได้ยุบจังหวัดสมุทรปราการไปรวมกับจังหวัดพระนคร และต่อมาในปี พ.ศ. 2489 มีพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดสมุทรปราการขึ้นเป็นจังหวัดใหม่อีกครั้ง จนถึงปัจจุบัน

จากประวัติความเป็นมา จะเห็นได้ว่า จังหวัดสมุทรปราการมีบทบาทมากในอดีต เป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญใช้เป็นที่ป้องกันศัตรูที่จะเข้ามารุกรานพระนคร และยังเป็นเมืองที่มีการติดต่อค้าขายกับชาวต่างประเทศ

3.1 ลักษณะทางกายภาพ

3.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ตอนปลายสุดของแม่น้ำเจ้าพระยา เทือกอ่าวไทย หรือดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเจ้าพระยา ระหว่างเส้นรุ้งที่ 13-14 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100-101 องศาตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ 627,557.5 ไร่ (เนื้อที่ตามกรมแผนที่ทหาร) หรือ 1,004.092 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้เป็นระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ จดเขตราชบุรีบูรณะและเขตพระโขนง กรุงเทพฯ
 ทิศตะวันออก จดอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
 ทิศใต้ จดอ่าวไทย
 ทิศตะวันตก จดเขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ

ซึ่งมีเขตการปกครองแบบบริหารส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็น 5
 อำเภอ 48 ตำบล 513 หมู่บ้าน ส่วนการบริหารเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น
 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2 เทศบาล และ 8 สุขาภิบาล

ตารางที่ 3.1 แสดงเขตการปกครองจังหวัดสมุทรปราการ

เขตการปกครองการบริหารส่วนภูมิภาค				เขตการปกครองแบบบริหารส่วนท้องถิ่น		จำนวนเนื้อที่ (ตร.กม.)	ระยะทางจากจังหวัด (กม.)
ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	สุขาภิบาล		
1	เมืองสมุทรปราการ	11	94	1	2	190.557	100 ม.
2	บางบ่อ	8	74	-	3	245.007	35 กม.
3	บางพลี	9	130	-	2	374.782	17 กม.
4	พระประแดง	15	175	1	1	73.368	14 กม.
5	อ.พระสมุทรเจดีย์	5	40	-	-	120.378	7 กม.
	รวม	48	513	2	8	1,004.092	

กรุงเทพมหานคร

แนวทางการพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

แผนที่ 3.1

แหล่ง : เขตการปกครองจังหวัดสมุทรปราการ

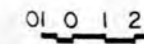
สัญลักษณ์

- เขตเทศบาล
- ตำแหน่งหมู่บ้าน

ที่มา : งานแผนที่พื้นฐาน สำนักงานสถิติแห่งชาติ

- เขตจังหวัด
- เขตอำเภอ
- เขตตำบล
- สุขาภิบาล
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง
- ที่ตั้งอำเภอ

 1 : 220,000

 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ก.ม.

อ่าวไทย

ศูนย์วิทยพัทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1.2 ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขตอำเภอบางพลี

ที่ว่าการอำเภอบางพลี ที่ตั้งอยู่ที่หมู่ 8 บ้านสุขาพัฒนา ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี เมื่อปี พ.ศ. 2438 สมัยพระยาสุนทรบุรารักษ์ (สิน) เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ มีขุนพิณสรพรากเป็นนายอำเภอบางพลีคนแรก พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่อำเภอ 3 คน ขณะนั้นยังไม่มีที่ว่าการอำเภอ เจ้าหน้าที่คณะนั้นจึงต้องอาศัยบ้าน นายชื่น นิจเพ็ชร เป็นที่พักอาศัย และใช้โรงเสื่อไม้ของนายบุญ กาดูจนพันธุ์ เป็นสถานที่ปฏิบัติราชการ ระหว่างที่ยังไม่มีสถานที่ราชการหลังจากใช้โรงเสื่อเป็นที่ว่าการอำเภอระยะหนึ่ง นายบุญ กาดูจนพันธุ์ ได้เป็นผู้ชักชวนราษฎรสละทรัพย์สร้างอาคารที่ว่าการอำเภอชั่วคราวขึ้นที่ริมคลองสำโรงฝั่งเหนือในที่ดินของนางเอม (ไม่ทราบนามสกุล) ซึ่งเป็นผู้สละที่ดินให้ตั้งเป็นที่ว่าการอำเภอ สิ้นงบประมาณการก่อสร้าง 1,000 บาท (หนึ่งพันบาท)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2456 สมัยพระยาเพชรปราณี เป็นอธิบดีมหาดไทย ได้จัดซื้อที่ดินของนางเอม และก่อสร้างที่ว่าการอำเภอบางพลี เป็นอาคารถาวรและใช้เป็น ที่ว่าการอำเภอตลอดมา ตั้งแต่นั้นจนถึงวันที่ 16 กรกฎาคม 2482 ที่ว่าการอำเภอบางพลี นั้นได้ถูกเพลิงไหม้หมดทั้งหลังในสมัยนายสุนทร แสงรุจิ เป็นนายอำเภอบางพลีในปีเดียวกัน นายเชื่อม ศิริสนธิ ได้มาดำรงตำแหน่งนายอำเภอบางพลีได้จัดสร้างที่ว่าการอำเภอขึ้นใหม่ ใช้เงินงบประมาณก่อสร้างประมาณ 5,000 บาท (ห้าพันบาท) และใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติราชการมาตลอดจนถึงสมัย นายธนา บรรจงศิลป์ เป็นนายอำเภอเห็นว่าอาคารหลังเก่า ซึ่งเป็นไม้ค้ำแคบเกินไป เพราะมีเจ้าหน้าที่และหน่วยราชการเพิ่มมากขึ้น จึงได้ขอร้องงบประมาณจากกรมการปกครอง สร้างอาคารเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งหลังเป็นอาคารตึกโดยใช้งบประมาณทั้งสิ้น 5,400,000 บาท (ห้าล้านสี่แสนบาท) ในการก่อสร้างเริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2534 เสร็จเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2535 และได้ย้ายหน่วยงานบางส่วนไปอยู่อาคารใหม่ เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2535 ส่วนอาคารเก่าให้เป็นที่ทำการของสุขาภิบาลบางพลี สุขาภิบาลทางเสด็จ และศึกษาธิการอำเภอบางพลี

1. ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต อาเภอบางพลีมีพื้นที่ 374.782 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับเขตพระโขนง เขตประเวศและเขต ลาดกระบัง กรุงเทพฯ
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับเขตอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการและเขตพระโขนง

3.1.3 การปกครอง

อำเภอบางพลีแบ่งการปกครองออกเป็น 9 ตำบล 130 หมู่บ้าน มีพื้นที่ 374.782 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย ตำบลบางพลีใหญ่ 23 หมู่ ตำบลบางแก้ว 16 หมู่ ตำบลบางโฉลง 11 หมู่ ตำบลบางปลา 15 หมู่ ตำบลบางเสาธง 17 หมู่ ตำบลราชาเทวะ 18 หมู่ ตำบลหนองปรือ 9 หมู่ ตำบลศรีษะจรเข้น้อย 12 หมู่ ตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ 9 หมู่ รวม 130 หมู่บ้าน มี 2 สภาภิบาล คือ

1. สภาภิบาลบางพลี จัดตั้งเมื่อ 31 สิงหาคม 2498 มีพื้นที่ 3 ตารางกิโลเมตร ปี 2534 มีประชากร 21,400 คน มีบ้าน 3,190 หลังคาเรือน พื้นที่ของตำบลที่เข้ามาอยู่ในเขตสภาภิบาล ได้แก่ ตำบลบางพลีใหญ่ มี 6 หมู่บ้าน คือ หมู่ 6-11 ตำบลบางปลา หมู่ 11 ตำบลบางโฉลง หมู่ 3 มีรายรับจากหมวดต่าง ๆ ในปี 2530 เท่ากับ 4,287,201 บาท และปี 2534 มีรายรับเท่ากับ 7,031,878 บาท คิดเป็นรายรับเพิ่มจากปี 2530 เท่ากับ 2,744,677 บาท คิดเป็นอัตราเพิ่มร้อยละ 59.28 มีร้านค้า

แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

แผนที่ 3.2

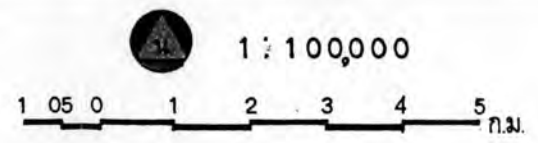
แสดง : เลขหมู่บ้านเป็นรายตำบลในอำเภอ -
บางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

สัญลักษณ์.

⑨ ตำแหน่งที่ตั้งหมู่บ้าน

ที่มา : งานแผนที่พื้นฐาน สำนักงานสถิติแห่งชาติและภาคสนาม

- เขตจังหวัด
- เขตอำเภอ
- เขตตำบล
- ▨ สุขาภิบาล
- ถนน
- ~ แม่น้ำ คลอง
- ที่ตั้งอำเภอ

เครื่องใช้ต่าง ๆ 129 ร้าน ร้านขายเครื่องดื่มน้ำและอาหาร 29 ร้าน ร้านเสื้อผ้า 22 ร้าน
 ร้านบริการเสริมสวย 7 ร้าน ร้านอุปกรณ์เครื่องเหล็ก เครื่องยนต์ 12 ร้าน ร้านอุปกรณ์
 ไฟฟ้าวิทยุ 3 ร้าน ร้านขายสินค้าเฉพาะอย่างอื่น ๆ 23 ร้าน โรงงานซ่อมสร้างเครื่องยนต์
 1 โรง โรงงานอื่น ๆ 1 โรง โรงสี 1 โรง โรงเลื่อย 1 โรง อื่น ๆ 8 แห่ง สถานที่
 ราชการ 7 แห่ง สถานที่พักผ่อน 1 แห่ง เนื้อที่ 100 ตารางวา

2. สุขาภิบาลบางเสาชิง จัดตั้งเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2528
 มีพื้นที่ 9.60 ตารางกิโลเมตร ปี 2534 ประชากรที่อยู่ในเขตสุขาภิบาลมี 21,000 คน มี
 บ้าน 1,803 หลังคาเรือน พื้นที่ของตำบลที่เข้ามาอยู่ในเขตสุขาภิบาลมี 2 ตำบล ได้แก่
 ตำบลบางเสาชิงมี 5 หมู่ หมู่ 1,3,15,16 และหมู่ 17 ตำบลศรีษะจรจะเข้าใ้หมู่ 1 มี
 รายรับจากหมวดต่าง ๆ ในปี 2530 เท่ากับ 2149,217 บาท และในปี 2534 มีรายรับ
 เท่ากับ 6,430,378 บาท คิดเป็นรายรับเพิ่มขึ้นจากปี 2530 เท่ากับ 4,281,161 บาท
 คิดเป็นอัตราเพิ่มร้อยละ 33.42 มีร้านขายเครื่องใช้ต่าง ๆ 30 ร้าน ร้านขายเครื่องดื่มน้ำ-
 อาหาร 50 ร้าน เสื้อผ้า 30 ร้าน ร้านเสริมสวย 15 ร้าน ร้านเครื่องเหล็ก เครื่องยนต์
 17 ร้าน ร้านอุปกรณ์ไฟฟ้า-วิทยุ 6 ร้าน โรงสี 1 โรง โรงงานซ่อมสร้าง 1 แห่ง
 สถานที่ราชการ 5 แห่ง สถานที่พักผ่อน 1 แห่ง พื้นที่ 20,000 ตารางวา

3.1.4 ลักษณะการตั้งถิ่นฐาน

สภาพพื้นที่ของอำเภอบางพลีส่วนใหญ่ใช้เส้นทางเกษตร เช่น
 การทำนา ประมงน้ำจืด โดยมีการทำนาปลาและการเลี้ยงกุ้ง ประชากรอาศัยอยู่กระจุก
 กระจายทั่วทุกตำบลและเกาะกลุ่มหนาแน่นบริเวณตลาดใกล้ที่ว่าการอำเภอบางพลี และ
 ตลาดศรีษะจรเข้าใหญ่ บริเวณริมคลอง

การประกอบอาชีพของประชากร ส่วนใหญ่เน้นหนักทางด้าน
 เกษตร เช่น การปลูกข้าว ทำนาปลา ปัจจุบันอำเภอบางพลีกำลังมีการก่อสร้างโรงงาน

อุตสาหกรรมมากขึ้น ผลกระทบที่ตามมาคือ ทาให้ราคาที่ดินสูงขึ้น เส้นทางคมนาคมที่สำคัญที่ผ่านพื้นที่ของอำเภอคือ ถนนสายบางนา-ตราด ถนนเทพารักษ์ ถนนกิ่งแก้ว ส่วนทางน้ำก็มีคลองสาโรง และคลองศรีชะจรเข้าใหญ่

ลักษณะชุมชนรายตำบลในอำเภอบางพลี

1. ตำบลบางพลีใหญ่ เป็นที่ตั้งของอำเภอบางพลี มีพื้นที่ประมาณ 45.87 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย หมู่บ้าน 23 หมู่บ้าน

สภาพความเป็นอยู่ เดิมตำบลบางพลีใหญ่มีประชากรแออัดมาก ปัจจุบันความเจริญได้แผ่ขยายไปทั่วทุกตำบล ประชากรจึงกระจายตัวไปทั่ว ที่ยังคงหนาแน่นอยู่บริเวณตลาด ที่ดินส่วนใหญ่จะใช้ในการเกษตร เช่น ปลูกข้าว เลี้ยงปลา และมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ บมยา ธานีรินทร์ อยู่ 2 ฝั่งถนน

ประชากรประกอบอาชีพทำนา เลี้ยงปลาและรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม ปัจจุบันการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น แนวโน้มการอพยพเข้าของประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

2. ตำบลบางแก้ว พื้นที่ตำบลติดต่อกับตำบลบางเมืองและสาโรงเหนือ ของอำเภอเมืองสมุทรปราการ ประกอบด้วย หมู่บ้าน 16 หมู่บ้าน พื้นที่ทั้งหมดประมาณ 23.50 ตารางกิโลเมตร เส้นทางคมนาคมที่ผ่านตำบล คือ ถนนบางนา-ตราด ถนนเทพารักษ์ ทางน้ำมีคลองสาโรง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ดินจัดสรร มีหมู่บ้านจัดสรรมากแถบ 2 ฟากถนนเทพารักษ์ เป็นเหตุให้ประชากรอพยพเข้ามามาก แนวโน้มประชากรจากการอพยพเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

3. ตำบลบางปลา มีพื้นที่ประมาณ 73.84 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 15 หมู่บ้าน ตำบลบางปลาเป็นตำบลที่มีพื้นที่มากเป็นอันดับ 2 รองจากตำบลบางเสาธง ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่นิยมใช้เลี้ยงปลามากที่สุด

ประชากรประกอบอาชีพทางเกษตร เลี้ยงปลา ส่วนใหญ่ตั้งบ้านเรือนพักอาศัยเกาะกลุ่มอย่างหนาแน่นริมลำคลองต่าง ๆ

4. ตำบลราชาเทวะ ตั้งอยู่บน 2 ฝั่งถนนกิ่งแก้ว ห่างจากตัวอำเภอ 6 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 32.44 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 18 หมู่บ้าน พื้นที่ส่วนใหญ่นิยมใช้ปลูกข้าวและนาปลา มีโรงงานอุตสาหกรรมประมาณ 111 โรง ซึ่งมากที่สุดคนอำเภอ ตั้งอยู่ 2 ฝั่งถนนกิ่งแก้ว ประชากรตั้งบ้านเรือนอยู่กระจัดกระจาย และเกาะกลุ่มอยู่บริเวณวัดกิ่งแก้ว

การประกอบอาชีพของประชากรคือ ทำนาและมีการเลี้ยงปลาแทรกด้วย พื้นที่ของตำบล นอกจากจะใช้ปลูกข้าวและเลี้ยงปลาแล้ว ตำบลราชาเทวะยังมีพื้นที่ที่เป็นที่ดินจัดสรรอยู่มาก ประชากรอพยพเข้ามาพักอาศัยและประกอบอาชีพมากขึ้น

5. ตำบลบางโฉลง ตั้งอยู่ระหว่าง 2 ซ้างถนนสายบางนา-ตราด และอยู่ทางซ้ายของถนนเทพารักษ์ โดยทางฝั่งขวาจะเป็นตำบลบางปลา ตำบลบางโฉลง ตั้งอยู่ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 4 กิโลเมตร มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 36.82 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 11 หมู่บ้าน

ประชากรตั้งบ้านเรือนพักอาศัยอยู่ริมลำคลอง และทางฝั่งขวาของถนนสายบางนา-ตราด ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในการทำนาและเลี้ยงปลา อัตราการอพยพเข้ามีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

6. ตำบลหนองปรือ มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 31.32 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 9 หมู่บ้าน ใช้ที่ดินในการเกษตร धानาและเลี้ยงปลา ประชากรพักอาศัยอยู่ไม่หนาแน่นมากนัก บ้านเรือนพักอาศัยอยู่กระจัดกระจาย ส่วนใหญ่จะอพยพออกไปหางานทำในบริเวณใกล้เคียงหรือต่างจังหวัด

7. ตำบลบางเสาธง เป็นตำบลที่มีพื้นที่มากที่สุดในอำเภอ บางพลี คือ 76.18 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ระหว่าง 2 ฝั่งถนนบางนา-ตราด และถนนเทพารักษ์ พื้นที่ของตำบลบางเสาธงติดต่อกับตำบลบางบ่อของอำเภอบางบ่อ แบ่งการปกครองเป็น 17 หมู่บ้าน

พื้นที่โดยทั่วไปใช้ในการเกษตร ทางฝั่งซ้ายของถนนบางนา-ตราด โดยเฉพาะधानาและมีพื้นที่ว่าง ซึ่งการเคหะและ กนอ. ได้ร่วมกันจัดตั้งเป็นเมืองใหม่บางพลีขึ้น บริเวณกิโลเมตรที่ 23 ถนนสายบางนา-ตราด ซึ่งมีพื้นที่ 4,469 ไร่ ซึ่งจะมินิกมอุตสาหกรรม ที่พักอาศัยตลอดจนโรงเรียน โรงพยาบาลและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจรวมอยู่ในบริเวณเดียวกัน

8. ตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ เป็นตำบลที่มีพื้นที่น้อยที่สุดในอำเภอ พื้นที่ตำบลอยู่ระหว่างตำบลบางโฉลงและตำบลบางเสาธง มีพื้นที่โดยประมาณ 22.37 ตารางกิโลเมตร ที่ตั้งอยู่ห่างจากอำเภอ 18 กิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 9 หมู่บ้าน

ประชากรตั้งบ้านเรือนพักอาศัยอยู่หนาแน่นบริเวณตลาดศรีษะจรเข้าใหญ่ และริมคลอง ซึ่งมีอยู่มากแต่เป็นคลองเล็ก ๆ ประชากรอาศัยน้ำจากลำคลองใช้ในการधानา มีโรงงานอุตสาหกรรมอยู่บ้างประมาณ 20 โรง แนวโน้มการอพยพเพิ่มขึ้นในช่วง 2-3 ปีใกล้ปัจจุบัน

ตารางที่ 3.2 แสดงเลขหมู่ ชื่อหมู่บ้าน เป็นรายตำบลของอำเภอบางพลี ปี พ.ศ. 2534

ลำดับที่	ตำบล	จำนวนบ้าน	เลขหมู่และชื่อหมู่บ้าน
1.	บางพลีใหญ่	6,604	หมู่ 1 บ้านบางแก้ว หมู่ 2 บ้านคลองบางแก้วน้อย หมู่ 3 บ้านคลองบางแก้ว หมู่ 4 บ้านคลองใหม่ หมู่ 5 บ้านบางพลี (คลองสำโรง) หมู่ 6 บ้านจตุรมิตร หมู่ 7 บ้านคลองบางเสียดาย หมู่ 8 บ้านสุขาพัฒนา หมู่ 9 บ้านบางพลี (บางพลีใหม่) หมู่ 10 บ้านบางพลีใหญ่ หมู่ 11 บ้านบางพลี หมู่ 12 บ้านคลองบางพลี หมู่ 13 บ้านคลองสวน หมู่ 14 บ้านคลองสลุด หมู่ 15 บ้านคลองขุดลากข้าว หมู่ 16 บ้านคลองขุดลากข้าว หมู่ 17 บ้านคลองขุดลากข้าว หมู่ 18 บ้านคลองบัวคลี่ หมู่ 19 บ้านคลองบัวคลี่ หมู่ 20 บ้านคลองบัวคลี่* หมู่ 21 บ้านคลองทุ่งช้าง หมู่ 22 บ้านคลองบางกระบือ หมู่ 23 บ้านคลองบางกระบือ

ลำดับที่	ตำบล	จำนวนบ้าน	เลขหมู่และชื่อหมู่บ้าน
2.	บางแก้ว	4,787	หมู่ 1 บ้านคลองกระทุ่ม หมู่ 2 บ้านริมคลองสำโรง หมู่ 3 บ้านทนามแดง หมู่ 4 บ้านคลองรองปลัด หมู่ 5 บ้านบางแก้ว หมู่ 6 บ้านคลองบางแก้ว หมู่ 7 บ้านคลองบางแก้ว หมู่ 8 บ้านคลองบางบัว* หมู่ 9 บ้านคลองหลวงแพ่ง หมู่ 10 บ้านคลองอาจารย์เกตุ หมู่ 11 บ้านคลองปลัดเปรียง หมู่ 12 บ้านคลองปลัดเปรียง หมู่ 13 บ้านคลองคอกน้ำ หมู่ 14 บ้านเปรมฤทัย หมู่ 15 บ้านเปรมฤทัย ชุ่ม เลิศนิมิตร หมู่ 16 บ้านคลองกระทุ่ม
3.	บางไฉลง	2,359	หมู่ 1 บ้านคลองไฉลง* หมู่ 2 บ้านเกาะบางไฉลง หมู่ 3 บ้านคลองบางขวางบน หมู่ 4 บ้านคลองบางขวาง หมู่ 5 บ้านคลองบางไฉลงบน หมู่ 6 บ้านคลองบางไฉลงล่าง หมู่ 7 บ้านคลองบางน้ำจืดบน

ลำดับที่	ตำบล	จำนวนบ้าน	เลขหมู่และชื่อหมู่บ้าน
4.	บางปลา	2,237	หมู่ 8 บ้านคลองบางน้ำจืด หมู่ 9 บ้านคลองบางตะเคียน หมู่ 10 บ้านคลองบางน้ำจืด หมู่ 11 บ้านคลองไทรงแตก หมู่ 1 บ้านพัฒนา หมู่ 2 บ้านพัฒนา* หมู่ 3 บ้านคลองบางปลา หมู่ 4 บ้านบางปลา หมู่ 5 บ้านบางปลา หมู่ 6 บ้านพัฒนา หมู่ 7 บ้านบางกะสี หมู่ 8 บ้านบางกะสี หมู่ 9 บ้านสุเหร่าบางกะสี หมู่ 10 บ้านสุเหร่าบางปลา หมู่ 11 บ้านคูพารา หมู่ 12 บ้านคลองบางปลา หมู่ 13 บ้านคลองบางปลา หมู่ 14 บ้านคลองสี หมู่ 15 บ้านคลองบางปลา
5.	บางเสาธง	2,184	หมู่ 1 บ้านคลองสำโรง หมู่ 2 บ้านไร่ หมู่ 3 บ้านเกษรา

ลำดับที่	ตำบล	จำนวนบ้าน	เลขหมู่และชื่อหมู่บ้าน
			หมู่ 4 บ้านบางกระเทียม หมู่ 5 บ้านอ้อมไร่ หมู่ 6 บ้านคลองบางเขา หมู่ 7 บ้านบางเสาธง หมู่ 8 บ้านบางเขา หมู่ 9 บ้านเสาธง หมู่ 10 บ้านคลองเสาธง หมู่ 11 บ้านบางกระเทียม หมู่ 12 บ้านคลองเสาธง หมู่ 13 บ้านบางพลี หมู่ 14 บ้านกลิ่นหอม หมู่ 15 บ้านคลองสกิดฟ้าสิบ หมู่ 16 บ้านคลองสกิดเจ็ดสิบห้า* หมู่ 17 บ้านคลองสกิดยี่สิบห้า
6.	ราชาเทวะ	2,922	หมู่ 1 บ้านคลองลาดกระบัง หมู่ 2 บ้านคลองลาดกระบัง หมู่ 3 บ้านคลองลาดกระบัง หมู่ 4 บ้านคลองหนองบอน หมู่ 5 บ้านคลองลาดกระบัง หมู่ 6 บ้านคลองลาดกระบัง* หมู่ 7 บ้านคลองหนองตะกร้า หมู่ 8 บ้านคลองเทวะบน

ลำดับที่	ตำบล	จำนวนบ้าน	เลขหมู่และชื่อหมู่บ้าน
			หมู่ 9 บ้านคลองเทวะบน หมู่ 10 บ้านคลองเทวะตรง หมู่ 11 บ้านคลองเทวะล่าง หมู่ 12 บ้านคลองชวลากข้าว หมู่ 13 บ้านวัดกิ่งแก้ว หมู่ 14 บ้านคลองบัวลอย หมู่ 15 บ้านคลองบัวลอย หมู่ 16 บ้านคลองบัวเกราะ หมู่ 17 บ้านคลองตาทุก หมู่ 18 บ้านคลองขันแตก
7.	หนองปรือ	719	หมู่ 1 บ้านคลองหนองคา หมู่ 2 บ้านคลองหนองตะกร้า หมู่ 3 บ้านคลองหนองคา หมู่ 4 บ้านคลองหนองคา* หมู่ 5 บ้านคลองหนองปรือ หมู่ 6 บ้านคลองหนองปรือ หมู่ 7 บ้านคลองหนองงูเห่า หมู่ 8 บ้านคลองหนองงูเห่า หมู่ 9 บ้านคลองท้องคู้ง
8.	ศรีชะจรเข้ไฉย	647	หมู่ 1 บ้านหัวคู หมู่ 2 บ้านคลองจรเข้ไฉย หมู่ 3 บ้านคลองจรเข้ไฉย

ลำดับที่	ตำบล	จำนวนบ้าน	เลขหมู่และชื่อหมู่บ้าน
9.	ศรีษะจรเข้ใหญ่	862	หมู่ 4 บ้านคลองจรเข้ใหญ่
			หมู่ 5 บ้านคลองจรเข้ใหญ่
			หมู่ 6 บ้านคลองตันไทร
			หมู่ 7 บ้านคลองมอญ
			หมู่ 8 บ้านคลองบางนา
			หมู่ 9 บ้านคลองปากน้ำ*
			หมู่ 10 บ้านหนองงูเห่า
			หมู่ 11 บ้านคลองไทร-ตามาก
			หมู่ 12 บ้านคลองหลุมลา
			หมู่ 1 บ้านคลองสำโรง
			หมู่ 2 บ้านเกาะพิจิตร
			หมู่ 3 บ้านคลองเสาระหงษ์
			หมู่ 4 บ้านคลองตะเคียน
			หมู่ 5 บ้านคลองบางจมาน*
			หมู่ 6 บ้านเกาะบางกวาด
			หมู่ 7 บ้านคลองตัน
			หมู่ 8 บ้านคลองตาบุญ
			หมู่ 9 บ้านคลองตันไทร

*หมู่บ้านที่ปกครองโดยกำนัน

ที่มา : กองปกครองท้องที่ กรมการปกครอง, 2535

9. ตำบลศรีษะจรเข้ไฉย ตั้งอยู่ห่างจากอำเภอบางพลี 21 กิโลเมตร มีพื้นที่รวม 32.44 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 12 หมู่บ้าน ตำบลนี้ เป็นตำบลที่มีประชากรน้อยที่สุด และมีความหนาแน่นน้อยที่สุดในอำเภอบางพลี พื้นที่ส่วนใหญ่ ใช้ในการเกษตรและอยู่ในที่ราบลุ่มต่ำ มักประสบปัญหาน้ำท่วม ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริเวณไร่นาเป็นอย่างมาก

3.1.5 ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำภูเขาเหมาะแก่การทำนา เพาะปลูก เลี้ยงปลาและทำสวน มีคลองสาขารองเป็นคลองสายสำคัญ แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยา ในท้องที่อำเภอพระประแดง ผ่านท้องที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางพลี และเลยไปอำเภอบางบ่อ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา นอกจากนี้ยังมีคลองย่อยจากคลองสาขารองผ่านพื้นที่ในเขตอำเภอบางพลี ทั้งคลองธรรมชาติและคลองชลประทานอีกหลายสาย ประชากรของอำเภอ บางพลีประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ การทำนาข้าว เลี้ยงปลา เลี้ยงสุกร และสัตว์ปีก อาชีพรองลงมาคือ รับจ้างทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม เพราะปัจจุบันพื้นที่บางส่วนได้แปรสภาพเป็นแหล่งอุตสาหกรรมและบ้านจัดสรร

3.1.6 ลักษณะภูมิอากาศ

ฤดูกาล ลักษณะภูมิอากาศแบบชายทะเล ช่วงฤดูร้อนมีความชื้นในอากาศสูง เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมทะเลของอ่าวไทยและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่ยังคงพบ ลักษณะของปริมาณฝนตกหนักในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม ซึ่งเป็นผลมาจากอิทธิพล ของร่องความกดอากาศต่ำ ซึ่งทำให้เกิดการก่อตัวของพายุไต้ฝุ่น และพายุโซนร้อนในทะเลจีนใต้

จากข้อมูลสถิติอุตุนิยมวิทยาตั้งแต่ปี พ.ศ.2502-2531 ณ สถานีตรวจอากาศกรมอุตุนิยมวิทยา กรุงเทพฯ (ตารางที่ 3.3) ซึ่งใช้เป็นข้อมูลตัวแทนลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดสมุทรปราการ โดยพอจะแบ่งภูมิอากาศออกเป็น 3 ฤดูกาล คือ

1. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงพฤษภาคมเป็นระยะเวลาประมาณ 3 เดือน โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดในเดือนเมษายน คือ 30.5 องศาเซลเซียส ย่อมแสดงว่าเดือนนี้เป็นเดือนที่ร้อนที่สุด

2. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงตุลาคม เป็นระยะเวลานานประมาณ 5 เดือน โดยมีปริมาณฝนตกรวมรายเดือนสูงสุดเท่ากับ 345.6 มิลลิเมตรในเดือนกันยายน ซึ่งเป็นเดือนในช่วงปลายฤดูฝน ทั้งนี้เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากพายุไต้ฝุ่นและพายุโซนร้อน ซึ่งก่อตัวในทะเลจีนใต้พัดผ่าน

3. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ เป็นระยะเวลานานประมาณ 4 เดือน โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนธันวาคม คือ 26.1 องศาเซลเซียส ซึ่งจะเห็นว่าอากาศมีความหนาวเย็นไม่มากนัก เนื่องจากว่าเป็นจังหวัดที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และอิทธิพลจากลมทะเลของอ่าวไทย

3.1 ปริมาณน้ำฝนตลอดปีเฉลี่ยในคาบเวลา 30 ปีเท่ากับ 1,498.5 มิลลิเมตร โดยมีปริมาณฝนรายเดือนสูงสุดในเดือนกันยายน คือ 345.6 มิลลิเมตร และปริมาณฝนรายเดือนต่ำสุดในเดือนมกราคม คือ 8.0 มิลลิเมตร (ตารางที่ 3.3)

3.2 ความชื้นสัมพัทธ์ ค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยในคาบเวลา 30 ปีเท่ากับ 77.0 เปอร์เซ็นต์ โดยมีค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดในเดือนกันยายน คือ 82.3 เปอร์เซ็นต์ และค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดในเดือนมกราคมคือ 71.2 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 3.3)

3.3 อุณหภูมิ อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีในคาบเวลา 30 ปี เท่ากับ 28.4 องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดในเดือนเมษายน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 30.5 องศาเซลเซียส ซึ่งนับว่าเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนมากที่สุด และมีอุณหภูมิลดต่ำสุดในเดือนธันวาคม คือ ค่าเท่ากับ 26.1 องศาเซลเซียสโดยเป็นเดือนที่มีอากาศเย็นที่สุด (ตาราง 3.3)

ตารางที่ 3.3 แสดงสถิติปริมาณน้ำฝน ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย และอุณหภูมิเฉลี่ยในคาบ 30 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2502-2531) ณ สถานีตรวจอากาศกรมอุตุนิยมวิทยา กรุงเทพมหานคร

เดือน	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (เปอร์เซ็นต์)	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)
มกราคม	8.0	71.2	26.4
กุมภาพันธ์	31.1	75.3	28.0
มีนาคม	26.0	75.4	29.4
เมษายน	66.2	75.4	30.5
พฤษภาคม	218.2	78.3	29.9
มิถุนายน	151.7	77.9	29.3
กรกฎาคม	155.7	78.5	28.9
สิงหาคม	196.4	79.3	28.7
กันยายน	345.6	82.3	28.4
ตุลาคม	239.7	81.7	28.2
พฤศจิกายน	50.0	76.7	27.4
ธันวาคม	10.1	71.6	26.1
รวม	1,498.5	-	-
เฉลี่ย	-	77.0	28.4

3.1.7 ทรัพยากรดิน

ลักษณะของดินโดยทั่วไปของอำเภอบางพลีนี้ เกิดจากขบวนการ 3 ลักษณะคือ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน กองวางแผนการใช้ที่ดิน 2533 : 59)

1. เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำทะเลเลนชวาทะเล
2. เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำกร่อย หรือตะกอนน้ำทะเลบนที่ราบน้ำทะเลเคยท่วมถึง
3. เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำกร่อยทับบนตะกอนน้ำทะเลที่ราบน้ำทะเลเคยท่วมถึง

โดยมีลักษณะเนื้อดินบนและดินล่างเป็นดินเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแป้ง ซึ่งประกอบด้วย อนุภาคของดินเหนียวมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำเลวถึงเลวมาก ปฏิกิริยาของดินเป็นกรดจัดมากถึงด่างปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลางถึงสูง นอกจากนี้บางบริเวณยังพบลักษณะของดินเค็ม และดินกรดอีกด้วย เนื่องจากมีน้ำทะเลท่วมถึง และพบปริมาณธาตุกัน หรือสารจาโรไซด์ในดินสูง โดยที่สารนี้เมื่ออยู่ในสภาพดินแห้งจะถูกออกซิไดซ์ทำให้เกิดความเป็นกรดเพิ่มขึ้น ซึ่งลักษณะดินทั้ง 2 นี้จะเป็นอุปสรรคต่อการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ลักษณะดินที่พบในอำเภอบางพลีนี้สามารถจำแนกดินตามระบบการจำแนกดินสากล หรือเรียกว่า "Soil Taxonomy" ได้ทั้งหมด 8 ชุดดิน คือ ดินชุดท่าจีน ดินชุดบางปะกง ดินชุดสมุทรปราการ ดินชุดสมุทรสงคราม ดินชุดบางกอก ดินชุดบางน้ำเปรี้ยว และดินชุดฉะเชิงเทรา

- ดินชุดท่าจีน เป็นดินที่พบบริเวณราบลุ่มชายฝั่งทะเล ดินมีลักษณะเป็นดินเหนียว และดินเหนียวปนซิลต์ เป็นดินเค็ม น้ำทะเลท่วมถึงและระดับน้ำใต้ดิน

ขึ้นมาสูง เกือบถึงผิวหน้าดินเกือบตลอดปี โดยทั่วไปเป็นป่าชายเลน มีคันกั้นทางและคันจาก
ขึ้นอยู่เต็ม บางแห่งใช้ทำนาทุ่งพม่ากานตำบลท้ายบ้าน ตำบลบางปู้ใหม่ ตำบลบางปู้

- ดินชุดบางปะกง เป็นดินที่พบบริเวณเดียวกับดินชุดท่าจีน น้ำ
ทะเลท่วมถึง สภาพพื้นที่ราบ เป็นดินลึก การระบายน้ำเลวมาก ความสามารถในการอุ้มน้ำ
สูง ดินชุดนี้มีปริมาณน้ำมากในดินสูงมาก เมื่อดินแห้ง เป็นกรดแก่ ถ้าดินเปียก จะมีปฏิกิริยา
เป็นด่าง เนื่องจากระดับน้ำใต้ดินขึ้นมาสูง เกือบถึงผิวดิน ทำให้ดินเปียกอยู่ตลอดเวลา
ส่วนใหญ่เป็นป่าโกงกาง พม่ากานตำบลท้ายบ้าน

- ดินชุดสมุทรสงคราม พบในที่ราบใกล้ทะเล สภาพพื้นที่ราบ
เรียบ เป็นดินลึก การระบายน้ำค่อนข้างเลว ความสามารถในการอุ้มน้ำสูง ดินเค็ม
ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกประมาณ 50 เซนติเมตร ดินชนิดนี้ถ้ามีกร่องน้ำขุดลงมาราวได้ดี และ
ถ้ามีการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นปลูกพืชยืนต้นได้ดีด้วย พบบริเวณตำบลบางด้วน ตำบลบาง
โปร่ง และตำบลปากน้ำ ซึ่งเป็นที่ตั้งของตัวเมืองสมุทรปราการในปัจจุบัน

- ดินชุดสมุทรปราการ พบในที่ราบชายฝั่งทะเลถัดจากดินชุด
ท่าจีนและบางปะกงเข้ามา เป็นดินลึก การระบายน้ำเลว ความสามารถในการอุ้มน้ำสูง
ดินมีความสามารถให้น้ำซึมผ่านไปได้ช้าตลอดทุกชั้น น้ำทะเลท่วมถึง ดินชุดนี้เป็นดินที่มีความ
อุดมสมบูรณ์สูงถึงสูงปานกลาง เนื่องจากเป็นดินเค็ม จึงทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่สูงเท่าที่ควร
ถ้ามีการปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้น โดยใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก จะช่วยให้
ผลผลิตสูงขึ้น การใช้ประโยชน์ของดินชุดนี้ ทั่วไปใช้ปลูกข้าว บางแห่งปล่อยทิ้งไว้เป็นที่
ว่างเปล่า พบบริเวณตำบลท้ายบ้าน ตำบลแพรกษา ตำบลบางปู้ใหม่ และตำบลบางปู้

- ดินชุดบางกอก พบในที่ราบห่างจากฝั่งทะเล น้ำท่วมไม่ถึง
เป็นดินลึก การระบายน้ำเลว ความสามารถในการอุ้มน้ำสูง ดินมีความสามารถให้น้ำซึม
ผ่านไปได้ช้าทุกชั้น เนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวบนซิลท์ ดินเป็นกรดเล็กน้อยถึง

ปานกลาง เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างสูงถึงสูง ซึ่งจัดเป็นดินชั้นหนึ่งสำหรับการปลูกข้าว ถ้ามีน้ำเพียงพอจะปลูกข้าวครั้งที่สองได้พบมากในบริเวณตำบลแพรกษา ตำบลบางเมือง ตำบลบางเมืองใหม่ ตำบลสาโรงเหนือ ครอบคลุมพื้นที่มากที่สุดในจังหวัดสมุทรปราการ

- ดินชุดบางน้ำเปรี้ยว พบในที่ราบห่างจากชายฝั่งทะเล น้ำทะเลท่วมไม่ถึง มีลักษณะดินเป็นดินเหนียว สภาพเป็นกรดปานกลาง โดยทั่วไปใช้ปลูกข้าวแบบนาดำ ไม่เหมาะแก่การปลูกพืชไร่ พบในตำบลแพรกษา

- ดินชุดละเหิงเทรา พบในที่ราบห่างจากชายฝั่งทะเล น้ำทะเลท่วมไม่ถึง มีลักษณะเป็นดินเหนียว เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง แต่ดินเป็นกรดไม่จัดมาก และดินชั้นล่างเป็นกรดเล็กน้อย จึงเหมาะสมที่จะใช้ปลูกข้าวได้ พบในบริเวณตำบลบางเมือง และตำบลสาโรงเหนือ

3.1.8 การใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร

1. พื้นที่ทางการเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการ 345,592 ไร่ หรือร้อยละ 55 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด อาเภอบางพลีมีพื้นที่ทางการเกษตรมากที่สุดคือ 132,016 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 41.92 รองลงมาคือ พื้นที่อาเภอบางบ่อมี 80,008 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.40 อาเภอพระสมุทรเจดีย์มี 50,184 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.9 อาเภอเมืองสมุทรปราการอยู่อันดับสี่ มีพื้นที่ 40,951 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.00 อาเภอที่มีพื้นที่ทางการเกษตรน้อยที่สุดคือ อาเภอพระประแดง มี 11,753 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.75

โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บ่อปลา-กุ้ง จำนวน 168,262 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 48.7 ของพื้นที่เกษตร รองลงมาเป็นพื้นที่ทำนา จำนวน 110,793 ไร่ หรือร้อยละ 32.1 นอกจากนี้ เกษตรกรบางส่วนมีการทำไร่นาสวนผสม ปลูกไม้ผลและพืชผักไว้หลายชนิด

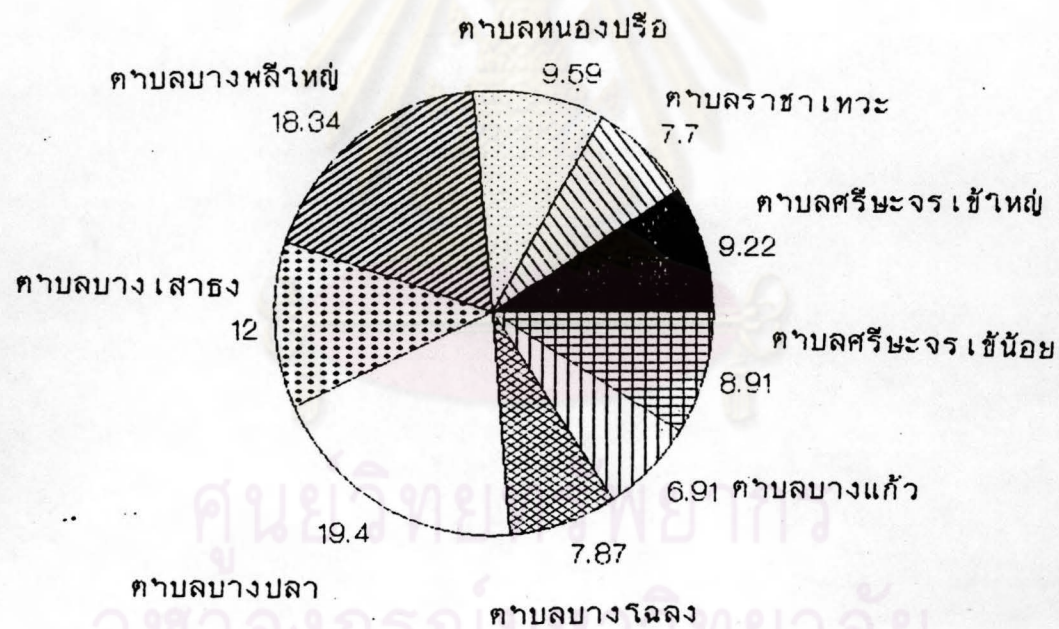
2. พื้นที่ทำการเกษตรของอำเภอบางพลี พื้นที่อำเภอบางพลี มีเนื้อที่ถือครอง 202,425 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตร 119,618 ไร่ หรือร้อยละ 59.09 ของพื้นที่ทั้งหมด ตำบลบางปลา มีพื้นที่ทำเกษตรมากที่สุด 23,209 ไร่ หรือร้อยละ 19.40 ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด รองลงมา คือ ตำบลบางเสาธงมี 21,935 ไร่ หรือร้อยละ 18.34 ตำบลบางพลีใหญ่ 14,431 ไร่ ร้อยละ 12.06 เรียงไปตามลำดับ ตำบลหนองปรือ 9.59 ตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ 9.22 ตำบลศรีษะจรเข้าน้อย 8.91 ตำบลที่มีพื้นที่น้อยที่สุดของอำเภอ บางพลี คือ ตำบลบางแก้ว มีพื้นที่การเกษตรเท่ากับ 8,268 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.91 (ตารางที่ 3.4)

ตารางที่ 3.4 แสดงพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตรของอำเภอบางพลี ปี พ.ศ. 2534

ตำบล	พื้นที่ถือครองทั้งหมด/ไร่	พื้นที่ทำการเกษตร	ร้อยละ	ครัวเรือนเกษตร
บางปลา	33,250	23,209	19.40	854
บางโหลง	18,306	9,416	7.87	534
บางแก้ว	17,336	8,268	6.91	651
ศรีษะจรเข้าน้อย	14,550	10,656	8.91	504
ศรีษะจรเข้าใหญ่	17,922	11,007	9.22	725
ราชาเทวะ	18,973	9,216	7.70	742
หนองปรือ	17,029	11,480	9.59	756
บางพลีใหญ่	27,109	14,431	12.06	894
บางเสาธง	37,950	21,935	18.34	940
รวม	202,425	119,618	100.00	6,600

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางพลี

แผนภูมิที่ 3.1 แสดงอัตราการย่อยละของพื้นที่ทำการเกษตรรายตำบลในอำเภอบางพลี

3. ผลกระทบพื้นที่เกษตรกรรม จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตปริมณฑล ซึ่งมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วทางด้านเศรษฐกิจอันส่งผลกระทบต่อทำให้เกิดปัญหาการใช้ที่ดินอยู่หลายประการ ซึ่งสามารถกล่าวเป็นหัวข้อได้ ดังนี้

3.1 เกิดการสูญเสียพื้นที่เกษตรกรรม การเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างมาก ของกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรปราการ ส่งผลกระทบต่อเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน พื้นที่เกษตรที่มีศักยภาพในการเพาะปลูกสูง ได้ถูกเปลี่ยนเป็นที่อยู่อาศัย และโรงงานอุตสาหกรรม โดยเฉพาะพื้นที่ที่อยู่ในเขตโครงการชลประทานซึ่งรัฐได้ลงทุนไปเป็นจำนวนมากแล้วทำให้ไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3.2 ปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน เกษตรกรส่วนใหญ่ของจังหวัดสมุทรปราการอยู่ในฐานะผู้เช่าที่ดิน ซึ่งไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินของตนเอง ที่ดินเหล่านี้บางส่วนได้ถูกเปลี่ยนมือจากเจ้าของเดิมไปสู่นักลงทุน จะเห็นได้ว่าพื้นที่เกษตรกรรมจำนวนมากไม่ยอได้กลายเป็นพื้นที่รกร้างว่างเปล่า เนื่องจากได้หยุดทำการเกษตร เพื่อรอการพัฒนาจากเจ้าของที่ดิน หรือรอการขายเมื่อได้ราคา จากสถานการณ์ที่กำลังเป็นอยู่ในขณะนี้ ทำให้เกษตรกรขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาที่ดินของตนเอง โดยไม่มีความมั่นใจว่าจะสามารถทำกินในที่ดินที่ถือครองอยู่ได้นานแค่ไหน เนื่องจากการเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่จูงใจให้มีการซื้อขายที่ดินเพื่อกิจกรรมอื่นที่ไม่ใช่การเกษตร

3.3 ปัญหามลภาวะและสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ ได้แก่ ความแออัดของโรงงานอุตสาหกรรม และการขยายตัวของชุมชน โดยเฉพาะในย่านอุตสาหกรรม ทำให้มาตรการกักตุนน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ควบคุมไม่ทั่วถึง เนื่องจากไม่มีการวางแผนงาน พื้นที่เกษตรกรรมที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงานอุตสาหกรรม มักจะได้รับความเดือดร้อนจากการปล่อยน้ำเสียของโรงงาน โดยเฉพาะกิจกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งทำให้คุณภาพน้ำต่ำไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโต ทำให้สัตว์น้ำเป็นโรค และการเพาะเลี้ยงได้รับผลผลิตต่ำ

จากปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการใช้ที่ดิน เพื่อกำหนดพื้นที่ว่า เขตใดควรเป็นเขตชุมชน อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม เพื่อให้การใช้ที่ดินแต่ละประเภทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และลดความขัดแย้งจากการใช้ที่ดินต่างประเภทกัน ซึ่งรวมถึงการกำหนดประเภทของการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพกายภาพของดิน สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน ซึ่งงานแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 6 ได้มีแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมโดยกำหนดแผนออกเป็น 3 ระดับ อันได้แก่ แผนแม่บท แผนบริหาร แผนจัดการ ซึ่งแผนการใช้ที่ดินจะมีส่วนเกี่ยวข้องอันที่จะเป็นแนวทางในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในระดับ จังหวัด อำเภอ และตำบลต่อไป นอกจากนี้แผนการใช้ที่ดินนี้ยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการเกษตร ซึ่งแผนต่าง ๆ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วเป็นแผนที่สามารถดำเนินการได้โดยผ่าน "แผนพัฒนาจังหวัด" (กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน 2533 : 1-2)

4. การจำแนกหน่วยที่ดิน การจำแนกหน่วยที่ดินของจังหวัดสมุทรปราการ ได้ใช้แนววิธีการของ FAO (FAO, 1983) โดยอาศัยคุณสมบัติของดินต่าง ๆ มาเป็นบรรทัดฐานในการจำแนกหน่วยที่ดิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคุณสมบัติที่มีลักษณะถาวรหรือเป็นลักษณะที่ยากต่อการเปลี่ยนแปลง สามารถตรวจวัดคาดคะเนได้ การจำแนก และจัดทำแผนที่หน่วยที่ดินของจังหวัดสมุทรปราการของกองสำรวจ และจำแนกดินกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งได้จัดหน่วยที่ดินออกได้ทั้งหมด 9 หน่วย ดังมีรายละเอียดดังนี้

หน่วยที่ดินที่ 1 เนื้อที่ประมาณ 20,835 ไร่ หรือร้อยละ 3.32 มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 เปอร์เซ็นต์ เป็นดินสีมาก มีการระบายน้ำเลวมาก มีลักษณะเนื้อดินเป็นดินเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแป้ง ทั้งดินบนและดินล่าง มีสภาพดินเป็นดินเค็ม เนื่องจากมีน้ำทะเลท่วมถึง และระดับน้ำใต้ดินอยู่สูง เกือบถึงผิวน้ำดินเกือบตลอดปี มักจะพบเห็นหน่วยที่ดินเป็นแนวยาวขนานกับริมชายฝั่งทะเลบริเวณปากอ่าวไทย สำหรับการใช้นั้นแต่เดิมส่วนใหญ่เป็นป่าจาก และป่าไม้โกงกางซึ่งมีความ

หนาแน่นมาก แต่ในสภาวะปัจจุบัน สภาพป่าเหล่านี้ถูกแผ้วถางเพื่อกิจกรรมการเพาะเลี้ยง กุ้ง เกือบหมดทั้งสิ้นแล้ว ส่วนที่ยังคงเหลือบ้างก็เป็นแนวยาวแคบ ๆ บริเวณริมคลองเท่านั้น

หน่วยที่ดินที่ 2 เนื้อที่ประมาณ 17,509 ไร่ หรือร้อยละ 2.79 มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 เปอร์เซ็นต์ เป็นดินสีกรมมาก มีการระบายน้ำเลวมาก มีลักษณะของเนื้อดินเป็นดินเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแป้งทั้งดินบน และดินล่าง ลักษณะดินเป็นดินเค็ม เนื่องจากมีน้ำทะเลท่วมถึง และมีระดับน้ำใต้ดินอยู่สูง เกือบถึงหน้าผิวดินเกือบตลอดปี แต่มีบางแห่งพบลักษณะดินเป็นดินกรดแดงทั้งนี้เนื่องจากมี ปริมาณกำมะถันในดินล่างสูง ซึ่งสารกำมะถันนี้จะถูกออกซิไดซ์ ทำให้เกิดการด่างขึ้นในสภาพ ดินแห้ง แต่ถ้าดินอยู่ในสภาพเปียกชื้นดินจะมีปฏิกิริยาเป็นต่าง สำหรับการใช้น้ำดินในสภาวะ ปัจจุบันใช้ในการเพาะเลี้ยงกุ้งแบบธรรมชาติและกึ่งพัฒนาเป็นส่วนใหญ่

หน่วยที่ดินที่ 3 เนื้อที่ประมาณ 12,426 ไร่ หรือร้อยละ 1.98 มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 เปอร์เซ็นต์ เป็นดินสีกรมมาก มีการ ระบายน้ำเลว มีลักษณะเนื้อดินบนและดินล่างเป็นดินเหนียว พบสารประกอบของเหล็ก ออกไซด์ที่จับตัวกันเป็นก้อนค่อนข้างแข็งในดินล่าง ในระดับความลึกของดินไม่เกิน 50 เซนติเมตรจากผิวดิน และอาจพบชั้นเกลือบริเวณหน้าดิน สำหรับการใช้น้ำดินในสภาวะ ปัจจุบันใช้ในการเลี้ยงปลาสลิดเป็นส่วนใหญ่ และมีการปลูกมะพร้าวบริเวณริมคันบ่อเป็นแนว ยาวโดยตลอด

หน่วยที่ดินที่ 4 เนื้อที่ประมาณ 82,649 ไร่ หรือร้อยละ 13.17 มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 เปอร์เซ็นต์ เป็นดินสีกรมมาก มีการ ระบายน้ำเลว มีลักษณะเนื้อดินบนและเนื้อดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง มักพบเปลือกหอยในดินล่าง บางแห่งอาจเป็นดินเค็ม ถ้ามีน้ำทะเลท่วมถึง เมื่อระดับน้ำ ทะเลสูงขึ้น และมักพบสภาพน้ำกร่อย-เค็มในลคลองต่าง ๆ ในฤดูแล้ง ซึ่งจะทำให้เกิดเป็น อุปสรรคด้านหนึ่งที่มีผลกระทบต่อกิจกรรมในบริเวณพื้นที่นี้ สำหรับการใช้น้ำดิน ในสภาวะ

ปัจจุบัน ในการเลี้ยงปลาสลิดเป็นส่วนใหญ่ แต่มีบางบริเวณใช้ในการเพาะปลูกข้าว และ
ส้มเขียวหวาน

หน่วยที่ดินที่ 5 เนื้อที่ประมาณ 16,819 ไร่ หรือร้อยละ
3.68 มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 เปอร์เซ็นต์ เป็นดินสีมาก มีการ
ระบายน้ำเลว มีลักษณะเนื้อดินบนและดินล่างเป็นดินเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแป้ง
มีลักษณะดินเป็นดินเค็ม ทั้งนี้เนื่องจากมีน้ำทะเลท่วมถึง ในปัจจุบันมีการใช้ที่ดินแบบยกร่อง
เพื่อปลูกไม้ผลได้ ปลูกแบบผสมผสาน ดินได้ถูกชะล้างความเค็มจนสามารถปลูกพืชผลได้
ชนิดของไม้ผลที่ปลูก ได้แก่ มะม่วง มังคุด มะนาว มะพร้าว และหมาก เป็นต้น

หน่วยที่ดินที่ 6 เนื้อที่ประมาณ 227,427 ไร่ หรือ
36.24 มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 เปอร์เซ็นต์ เป็นดินสีมาก มีการ
ระบายเลว มีลักษณะเนื้อดินบนและดินล่าง เป็นดินเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแป้ง
อาจพบแมงกานีส และเหล็กจับกันเป็นก้อนสีดำอยู่ในลักษณะอ่อนถึงค่อนข้างแข็งปะปนอยู่
อยู่กระจัดกระจายในดินล่าง และอาจพบเปลือกหอยบ้างในบางบริเวณ ในปัจจุบันมีการใช้
ที่ดินเพื่อการปลูกข้าว และการเลี้ยงปลา นอกจากนี้ยังมีการปลูกพืชพวกข้าว และตะไคร้
บริเวณริมคันบ่อเลี้ยงปลาเป็นแนวยาวโดยตลอด

หน่วยที่ดินที่ 7 เนื้อที่ประมาณ 63,132 ไร่ มีสภาพพื้นที่
เป็นที่ราบเรียบมีความลาดชัน 0-1 เปอร์เซ็นต์ เป็นดินสีมาก มีการระบายน้ำเลว มี
ลักษณะเนื้อดินเป็นดินเหนียวทั้งดินบนและดินล่าง มักพบปริมาณกำมะถันในดินล่างเป็นจำนวนมาก
มาก แต่ถ้าไม่พบดินนี้จะต้องมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างเท่ากัน หรือน้อยกว่า 5.5 สภาพ
การใช้ที่ดินในปัจจุบันคือ ปลูกข้าวและเลี้ยงปลา เป็นต้น

หน่วยที่ดินที่ 8 เนื้อที่ประมาณ 70,600 ไร่ เป็นพื้นที่
บ่อกุ้ง บ่อปลา ซึ่งอยู่ถัดจากริมชายฝั่งทะเล และลากล่องสายสั้น ๆ จำนวนมากซึ่งเชื่อมติด

ค่อกันเป็นสายใย และไหลลงสู่ทะเล สำหรับปริมาณน้ำในลาคลองเหล่านี้จะขึ้นอยู่กับารขึ้นลงของน้ำทะเลในอ่าวไทย ลักษณะพืชพรรณที่พบเห็นจะเป็นพวกป่าจาก ซึ่งจะขึ้นเป็นแนวยาวแคบ ๆ บริเวณริมคันคลองโดยตลอด

หน่วยที่ดินที่ 9 เนื้อที่ประมาณ 104,112 ไร่ เป็นพื้นที่ที่เป็นที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ ซึ่งได้แก่ เขตชุมชนเมือง อ่างเภอ และหมู่บ้าน ซึ่งมีอาคารหมู่บ้าน และโรงงานอุตสาหกรรมกระจายอยู่ทั่ว ๆ ไป (ดูตารางที่ 3.5) (2533 : 6-8)

3.1.9 ทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติของจังหวัดสมุทรปราการมีแหล่งน้ำธรรมชาติซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท ได้แก่

1. แหล่งน้ำในอากาศ หมายถึง น้ำฝน จากสถิติปริมาณน้ำฝนรายปีตามสถานีต่าง ๆ ของกรมชลประทานในจังหวัดสมุทรปราการในคาบ 12 ปี (ปี พ.ศ. 2520-2531) พบว่าปริมาณน้ำฝนตลอดปีเฉลี่ยเท่ากับ 1,175.72 มิลลิเมตร โดยมีจำนวนวันที่ฝนตกรวมตลอดปีเฉลี่ย 37 วัน ปริมาณน้ำฝนสูงสุดเฉลี่ยในเดือนตุลาคม และต่ำสุดเฉลี่ยในเดือนธันวาคม
2. แหล่งน้ำผิวดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่โดยทั่วไปของจังหวัดสมุทรปราการเป็นที่ราบลุ่ม จึงมีแม่น้ำ ลาคลอง และแหล่งน้ำผิวดินชนิดอื่น ๆ เกิดขึ้นมากมาย
3. แหล่งน้ำใต้ดิน เนื่องจากชุมชนและโรงงานมีการขยายตัวมาก เป็นเหตุให้ความต้องการการารใช้น้ำเพื่ออุปโภคและบริโภคไม่สอดคล้องกับปริมาณน้ำประปาที่ผลิต จึงได้มีการเจาะบ่อบาดาลขึ้นใช้กันเอง เป็นจำนวนมาก ในจังหวัดสมุทรปราการมีการขุดบ่อบาดาลใช้ถึง 3,529 บ่อ (ข้อมูลถึง 3 ธันวาคม 2532)

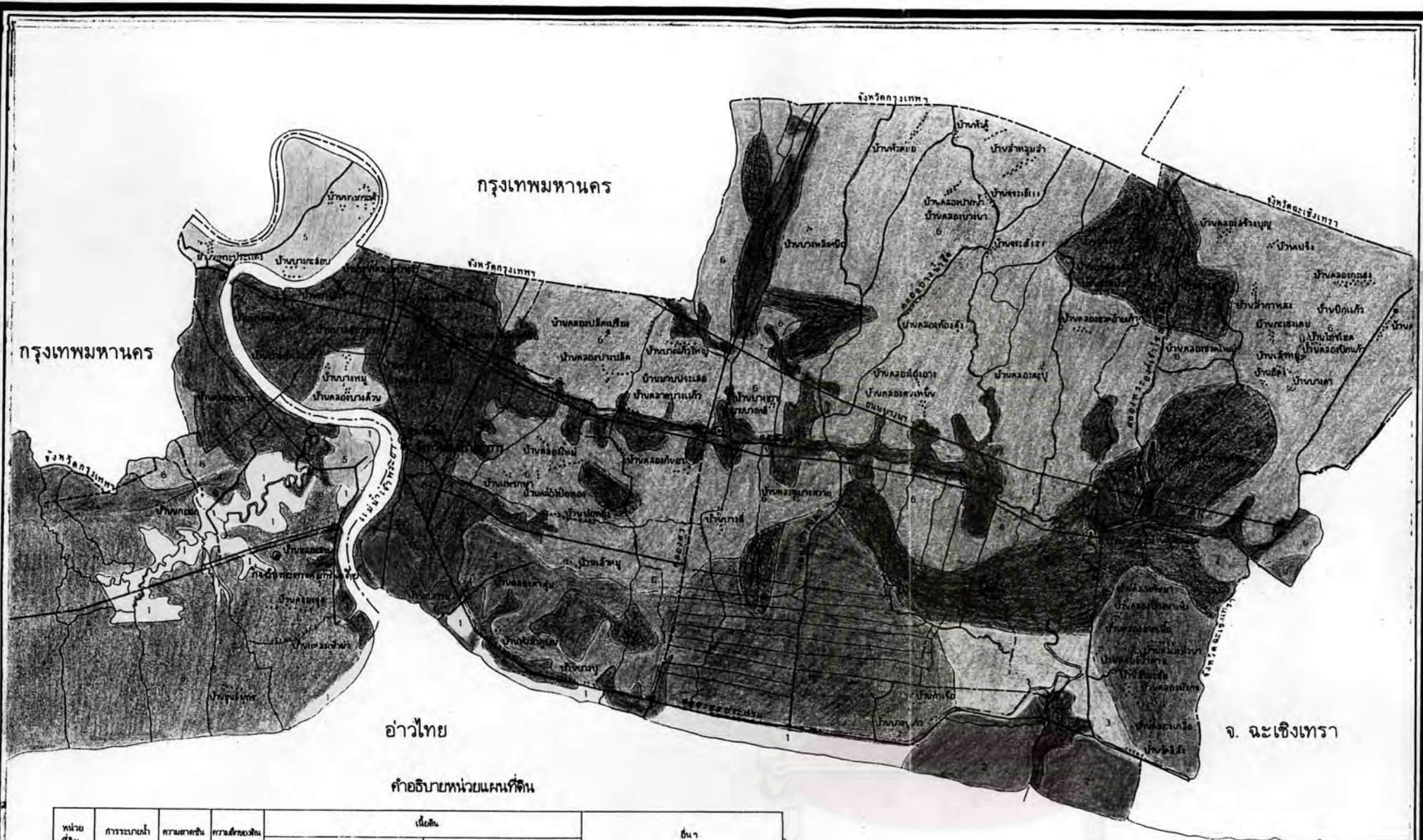
ตารางที่ 3.5 แสดงคุณสมบัติของดินในแต่ละหน่วยที่ดินที่พบในจังหวัดสมุทรปราการ

หน่วย ดิน	การ ระบาย น้ำ	ความ ลาดชัน (%)	ความลึก ของดิน	เนื้อดิน		อื่น ๆ	เนื้อที่	
				ดินล่าง	ดินบน		ไร่	ฯ
1	เลวมาก	0-1	ลึกมาก	ดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายแป้ง	ดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายแป้ง	เป็นดินเค็ม มีน้ำทะเลท่วมถึงตลอดปี	20,835	3.32
2	เลวมาก	0-1	ลึกมาก	ดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายแป้ง	ดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายแป้ง	เป็นดินเค็มและดินกรด มีน้ำท่วมถึงตลอดปี	17,509	2.79
3	เลว	0-1	ลึกมาก	ดินเหนียว	ดินเหนียว	พบชั้นจาโรไลต์ภายใน ระดับ 50 ซม. จากผิวดิน	12,426	1.98
4	เลว	0-1	ลึกมาก	ดินเหนียว	ดินเหนียว	พบเปลือกพอลิอินดินล่าง และบางแห่งเป็นดินเค็ม ถ้ามีน้ำทะเลขึ้นถึง	82,649	13.17
5	เลว	0-1	ลึกมาก	ดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายแป้ง	ดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายแป้ง	เป็นดินเค็ม	16,819	3.68
6	เลว	0-1	ลึกมาก	ดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายแป้ง	ดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายแป้ง	พบผงกาบสีและเหล็กจับ กันเป็นก้อนปะปนกระจัด กระจายในดินล่าง	227,427	36.24

หน่วย ดิน	การ ระบาย น้ำ	ความ ลาดชัน (%)	ความลึก ของดิน	เนื้อดิน		อื่น ๆ	เนื้อที่	
				ดินล่าง	ดินบน		ไร่	ฯ
7	เลว	0-1	ลึกมาก	ดินเหนียว	ดินเหนียว	พบจากริเวณดินล่าง หรือถ้าไม่พบดินจะตอง มีค่า pH = 5.5	63,132	10.06
8	บ่อกึ่ง และบ่อปลา						70,600	11.25
9	เขตชุมชนเมืองและเขตอุตสาหกรรม						104,112	16.59
	พื้นที่น้ำ						12,045	1.92
	รวม						627,557.5	100.00

ที่มา : กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

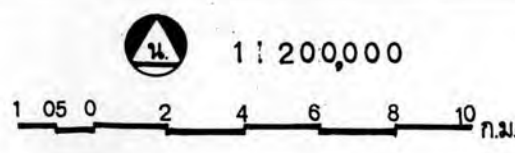
แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

แผนที่ 3.3
แสดง: หน่วยที่ดิน จังหวัดสมุทรปราการ

- สัญลักษณ์:
- ① ขอบเขตหน่วยที่ดิน

ที่มา: กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

- เขตจังหวัด
- เขตอำเภอ
- เขตตำบล
- ▨ สุขาภิบาล
- ถนน
- ~ แม่น้ำ คลอง
- ◎ ที่ตั้งอำเภอ

คำอธิบายหน่วยแผนที่ดิน

หน่วย ที่ดิน	การระบายน้ำ	ความลาดชัน (%)	ความชื้นของดิน	เนื้อดิน		อื่นๆ
				ดินบน	ดินล่าง	
1	แฉวมก	0 - 1	ดีมาก	ดินเหนียว, ดินเหนียวปนทรายละเอียด	ดินเหนียว, ดินเหนียวปนทรายเบร	เป็นดินเค็ม, มีน้ำทะเลท่วมถึงตลอดปี
2	แฉวมก	0 - 1	ดีมาก	ดินเหนียว, ดินเหนียวปนทรายเบร	ดินเหนียว, ดินเหนียวปนทรายเบร	เป็นดินเค็มและดินกรวด มีน้ำทะเลท่วมถึงตลอดปี
3	แฉว	0 - 1	ดีมาก	ดินเหนียว	ดินเหนียว	พบชั้นน้ำใต้ดินภายในระดับ 50 เซนติเมตรจากผิวดิน
4	แฉว	0 - 1	ดีมาก	ดินเหนียว, ดินเหนียวปนทรายเบร	ดินเหนียว, ดินเหนียวปนทรายเบร	พบน้ำใต้ดินที่ลึกลงถึงระดับ 1 เมตร
5	แฉว	0 - 1	ดีมาก	ดินเหนียว, ดินเหนียวปนทรายเบร	ดินเหนียว, ดินเหนียวปนทรายเบร	เป็นดินเค็ม
6	แฉว	0 - 1	ดีมาก	ดินเหนียว, ดินเหนียวปนทรายเบร	ดินเหนียว, ดินเหนียวปนทรายเบร	พบแนวเกลือใต้ผิวดินเป็นชั้นปะปนกระจายกัน
7	แฉว	0 - 1	ดีมาก	ดินเหนียว	ดินเหนียว	พบน้ำใต้ดินที่ลึกลง 3 เมตรขึ้นไปพบดินเค็มมีค่า pH < 5.5
บ่อขุดและบ่อปลา						
เขตชุมชน เมือง อุตสาหกรรม และสถานเฝ้าระวัง						

การพัฒนาแหล่งน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำในจังหวัดสมุทรปราการ ได้กระทำในลักษณะของการชลประทาน ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. พื้นที่การชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ลักษณะของการชลประทานประเภทนี้ เป็นโครงการเก็บกักรักษาน้ำ ระบายน้ำ การชะล้าง ดินเค็ม และการบรรเทาปัญหาน้ำท่วม ครอบคลุมพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการฝั่งตะวันออก รวม 405,800 ไร่ ซึ่งโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานี้ แยกออกเป็น 2 โครงการ คือ

1.1 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองด่าน

1.2 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต

ซึ่งทั้ง 2 โครงการนี้ มีระบบการชลประทานที่อาศัยคลองธรรมชาติ และคลองชลประทานที่เชื่อมโยงติดต่อกัน โดยรับน้ำชลประทานจากโครงการดอนบน และในบางโอกาสที่น้ำในแม่น้ำบางปะกงจืด โครงการฯพระองค์ไชยานุชิต จะรับน้ำเข้ามาได้อีกทางหนึ่ง

2. พื้นที่การชลประทานนอกเขตโครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษา พื้นที่นอกเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา จำนวน 150,600 ไร่ เป็นพื้นที่ฝั่งตะวันตก จำนวน 115,700 ไร่ นอกนั้นเป็นพื้นที่ฝั่งตะวันออก ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ระหว่างแนวถนนสุขุมวิทกับแม่น้ำเจ้าพระยา และชายฝั่งทะเลของอ่าวไทย การชลประทานในพื้นที่ส่วนนี้ เป็นกิจกรรมประเภทการพัฒนาพื้นที่หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคู คลองธรรมชาติ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำจืด บรรเทาปัญหาน้ำท่วม น้ำเน่าเสีย และป้องกันน้ำเค็ม เนื่องจากพื้นที่บริเวณนี้ส่วนใหญ่ราษฎรประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยใช้น้ำจากคลองธรรมชาติที่รับน้ำมาจากแม่น้ำเจ้าพระยาทางด้านเหนือของจังหวัด เช่น คลองบางมด คลองกระอ้อม โดยไหลผ่านเขตบางขุนเทียน และเขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร แล้วระบายน้ำส่วนที่ไม่ต้องการลงทางด้านใต้ของจังหวัด ผ่านคลองสรรพสามิต ซึ่งเป็นคลองน้ำเค็มไหลออกทะเล

3.1.10 ทรัพยากรป่าไม้

1. ชนิดของป่าไม้ที่พบในจังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ประเภทไม่ผลัดใบ และป่าชายเลน โดยมีเนื้อที่ป่าไม้รวมทั้งสิ้นจำนวน 12,030 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.92 ของเนื้อที่ทั้งหมด

2. เนื่องจากพื้นที่ในจังหวัดสมุทรปราการไม่มีการประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเตรียมการสงวน หรือเขตป่าหวงห้ามแต่อย่างใด เป็นเหตุให้พื้นที่ป่าไม้ในปัจจุบันเหลืออยู่น้อย แต่อย่างไรก็ตามจากการสำรวจสภาพป่าไม้ในปัจจุบัน พบว่ายังมีพื้นที่ที่ยังคงสภาพป่าไม้สมบูรณ์ในบางแห่ง โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นป่าไม้ชายเลนบริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยาเหลืออยู่ จึงควรที่จะกำหนดเป็นเขตป่าไม้หวงห้ามของทางราชการ เพื่อป้องกันการบุกรุกทำลายอันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสภาพแวดล้อม และสูญเสียความสมดุลย์ของระบบนิเวศในพื้นที่บริเวณนั้น ๆ

3.2 ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

3.2.1 การคมนาคมขนส่ง

ในการเดินทางสัญจรไปมาเพื่อธุรกิจใดก็ตาม ตลอดจนการขนส่งวัสดุและสินค้าทางด้านอุตสาหกรรม ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อกันเองภายในพื้นที่ หรือการติดต่อที่เชื่อมโยงกับพื้นที่ภายนอก สามารถใช้เส้นทางได้ 2 ทางคือ ทางบกและทางน้ำ

1. การคมนาคมทางบก

นอกจากจะมีถนนสายหลักที่เชื่อมโยงระหว่างอำเภอบางพลีกับกรุงเทพฯ และอำเภออื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงแล้ว ยังมีถนนสายต่าง ๆ ที่เชื่อมติดต่อระหว่างตำบลภายในอำเภออีกด้วย ถนนสายสำคัญ ได้แก่

1.1 ทางหลวงหมายเลข 34 บางนา - ตราด ยาวประมาณ 12 กิโลเมตร แยกจากถนนสุขุมวิททางหลวงหมายเลข 3 บริเวณบางนาผ่านตำบลบางแก้ว ตำบลบางพลีใหญ่ ตำบลบางโฉลง ตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ และตำบลบางเสาธง อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ และตัดกับทางหลวงหมายเลข 3344, 3256 ปริมาณการจราจรหนาแน่นมาก เนื่องจากมีโรงงานและหมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้นริมถนนมาก และเป็นถนนที่เชื่อมต่อหลายจังหวัด เช่น ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง และจันทบุรี จึงทำให้ปริมาณการจราจรติดขัดมาก

1.2 ทางหลวงหมายเลข 3268 ถนนเทพารักษ์-บางบ่อ แยกจากถนนสุขุมวิทที่สถานีตำบลสำโรงเหนือ ผ่านอำเภอมืองสมุทรปราการ ตำบลบางพลีใหญ่ ตำบลบางปลา และตำบลบางเสาธง อำเภอบางพลี มาถึงอำเภอบางบ่อ แล้วเชื่อมต่อกับถนนบางนา-ตราด และตัดกับถนนทางหลวงหมายเลข 3344, 3256 และทางหลวงหมายเลข 3117 ตอนแยกทางหลวงหมายเลข 3 คลองด่าน-บางบ่อ มีปริมาณการจราจรหนาแน่นมาก เพราะมีถนนซอยจากโรงงานเชื่อมต่อมาก

1.3 ทางหลวงหมายเลข 3116 ตอนแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 บางบึง-แพรกษา เชื่อมต่อกับทางหลวงหมายเลข 3256 ระยะทางประมาณ 9.7 กิโลเมตร ผ่านตำบลบางบึง อำเภอมืองสมุทรปราการไปยังตำบลแพรกษา อำเภอมือง สามารถเดินทางถึงอำเภอบางพลีได้และเดินทางถึง ตำบลราชาเทวะ ตำบลบางพลีใหญ่

1.4 ทางหลวงหมายเลข 3344 (ถนนศรีนครินทร์) เป็นถนนที่สำคัญอีกเส้นหนึ่งที่เชื่อมการเดินทาง ทั้งด้านธุรกิจ ขนส่งสินค้า จากจังหวัดสมุทรปราการมากรุงเทพมหานครโดยแยกจากถนนหมายเลข 3 ที่อำเภอมืองจังหวัดสมุทรปราการ ผ่านถนนเทพารักษ์ ถนนวัดด่านสำโรง และยกระดับข้ามถนนบางนา-ตราด เข้าเขตพระโขนง

1.5 ถนนวัดด่านสำโรง โดยแยกจากถนนหมายเลข 3 ที่สำโรงเหนือ ผ่านตำบลบางแก้ว ตำบลบางพลีใหญ่ มาบรรจบที่ถนนหมายเลข 3256 เป็นถนนที่รองรับการเดินทางของชุมชนต่าง ๆ ที่อยู่ริมถนนเป็นส่วนใหญ่ เพื่อเดินทางไปทำงานภายในจังหวัดสมุทรปราการ และกรุงเทพฯ

1.6 ทางหลวงหมายเลข 3256 เป็นถนนที่แยกจากถนนหมายเลข 3268 (ถนนเทพารักษ์) ที่ตำบลบางพลีใหญ่ผ่านตำบลราชาเทวะ ผ่านถนนหมายเลข 34 มาบรรจบกับถนนเทพราช-เป็ริง-คลองสวน (ถนนลาดกระบัง)

การติดต่อประสานงานของประชาชนภายในจังหวัดนอกรอกจากการใช้รถยนต์ส่วนตัว หรือพาหนะอื่น ๆ แล้ว ยังสามารถใช้บริการรถโดยสารประจำทางได้อีก การใช้บริการด้านนี้ภายในจังหวัด ได้มีองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ เปิดบริการและยังมีบริการรถยนต์โดยสารของบริษัทเอกชนเปิดควบคู่กันไปอีกด้วย

บริการรถโดยสารขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ

ตารางที่ 3.6 แสดงเส้นทางการเดินรถขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ ภายในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

สายที่	ชื่อเส้นทาง	หมายเหตุ
2	สำโรง-ปากคลองตลาด	มีรถสองแถวเข้าร่วมเดินรถ
20	บ่อมพระจุล-ทำนุที่ดินแดง	"
23	สำโรง-สี่เสาเทเวศน์	-
25	ปากน้ำ-ท่าช้างวังหลัง	-

สายที่	ชื่อเส้นทาง	หมายเหตุ
37	บางประกอก-มหานาค	มีรถสองแถวเข้าร่วมเดินรถ
45	สำโรง-บางลาภุ	"
82	พระประแดง-สะพานพุทธ	"
86	พระประแดง-บางลาภุ	"
88	วัดทุ่งครุ-วงเวียนใหญ่	"
102	ปากน้ำ-คลองเตย (ทางรถไฟสายเก่า)	"
116	สำโรง-สาทร	-
145	ปากน้ำ-สวนจตุจักร	-
คพ. 2	สำโรง-ปากคลองตลาด	มีรถสองแถวเข้าร่วมเดินรถ
คพ. 23	สำโรง-เทเวศน์	-
คพ. 102	ปากน้ำ-คลองเตย	มีรถสองแถวเข้าร่วมเดินรถ
คพ. 129	สำโรง-บางเขน	"
คพ. 138	พระประแดง-สวนจตุจักร	"
คพ. 142	ปากน้ำ-วัดเลา	-
คพ. ปอ. 11	ปากน้ำ-สะพานพระปิ่นเกล้า	-
คพ. ปอ. 13	ปู่เจ้าสมิงพราย-รังสิต	-
ปอ. 4	รังสิต-พระประแดง	มีรถสองแถวเข้าร่วมเดินรถ
ปอ. 6	ปากเกร็ด-พระประแดง	"
ปอ. 13	ปู่เจ้าสมิงพราย-รังสิต	"
ปอ. 7	สำโรง-สถานีขนส่งสายใต้	-
ปอ. 8	ปากน้ำ-ท่าราชวรดิษฐ์	-
ปอ. 11	ปากน้ำ-บางลาภุ	-
ปอ. 126	สำโรง-นนทบุรี	-

บริการรถโดยสารของบริษัทเอกชน

ตารางที่ 3.7 แสดงเส้นทางรถโดยสารประจำทางภายในจังหวัด

สายที่	ชื่อเส้นทาง	ชื่อบริษัท
1011	อำเภอพระประแดง-บางกอบัว	บริษัทพระประแดง-บางกอบัวจำกัด
1012	วัดครุฑ-วัดทุ่งครุ	บริษัทเพชรพลอยมุขขนส่ง จำกัด
1144	ท่าน้ำพระประแดง-สำโรง	บริษัทสมุทรปราการขนส่ง จำกัด
1146	พระประแดง-พระสมุทรเจดีย์	สหกรณ์บริการเดินรถพระประแดง เจดีย์ จำกัด
1200	ตลาดสำโรงใต้ ซอยสุขาภิบาล 6	บริษัทบางหัวเลื่อทรานสปอร์ต จำกัด
1202	สุขสวัสดิ์-ซอยวัดคู่สร้าง	บริษัทพรเทวินวัฒนา จำกัด
1203	สุขสวัสดิ์-ซอยวัดแค 2	ห้างหุ้นส่วนจำกัด วัดแคเดินรถ
1217	สุขุมวิท-โรงเรียนไพรัชยาด	บริษัทสีสวาทเดินรถ จำกัด
1236	สุขุมวิท-ซอยแบริ่ง	บริษัทสหรถเมล์พระนครใต้ จำกัด
1237	โรงจักรพระนครใต้-สุขาภิบาล 5 -สำโรงเหนือ	บริษัทเสรีภาพเดินรถ จำกัด
1239	สมุทรปราการ-องค์การแก้ว	บริษัทยั่งยืนขนส่ง จำกัด
1267	ท่าเรือพระสมุทรเจดีย์-ซอยวัด- แหลมฟ้าผ่า	บริษัทพรเทวินวัฒนา จำกัด
1281	สุขุมวิท-ซอยวัดมawangษ์	บริษัทมawangษ์เดินรถ จำกัด
1285	บางบ่อ-คลองด่าน	สหกรณ์บริหารเดินรถเมล์เล็ก บางบ่อ-คลองด่าน จำกัด

สายที่	ชื่อเส้นทาง	ชื่อบริษัท
1286	สมุทรปราการ-ท่าหน้าพระประแดง	บริษัทสมุทรปราการขนส่ง จำกัด
18001	ปากน้ำ-หาดอมรา-ปากน้ำ- ฟาร์มจระเข้	บริษัทเอส.ทรานสปอร์ต จำกัด
18003	ปากน้ำ-ซอยสมาคมพอกหนัง (กม.30)	บริษัทสหการพอกหนังขนส่ง จำกัด
18004	ปากน้ำ-โรงเรียนคลองกระทุ่ม	บริษัทสีสวาทเดินรถ จำกัด
18005	วัดคลองแก้ว-คันทู-สมุทรปราการ- สาขลา (นาเกลือ)-ท่าเรือ	บริษัทสมุทรเจ้าพระยา จำกัด
18005	พระสมุทรเจดีย์-บ่อมพระจุฬา สาขลา (นาเกลือ)-บ่อมพระจุฬา สาขลา (นาเกลือ)-ท่าเรือ สมุทรเจดีย์	บริษัทพรเทวินวัฒนา จำกัด
18007	ปากน้ำ-ซอยอักษรลักษณ์ (ถนน เทศบาล 31)	ห้างหุ้นส่วนจำกัดกลุ่มพัฒนาท้องถิ่น
18008	สุขสวัสดิ์-ซอยกลับเจริญ	ห้างหุ้นส่วนจำกัดอานนท์เดินรถ
18009	สุขสวัสดิ์-ถนนสุขาภิบาล 14	ห้างหุ้นส่วนจำกัดสุชาติตราขนส่ง
18010	ท่าหน้าพระประแดง-ถนนสุขาภิบาล 16 (วัดบางหญ้าแพรก)	ห้างหุ้นส่วนจำกัดทองวิริยะ

ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรปราการ

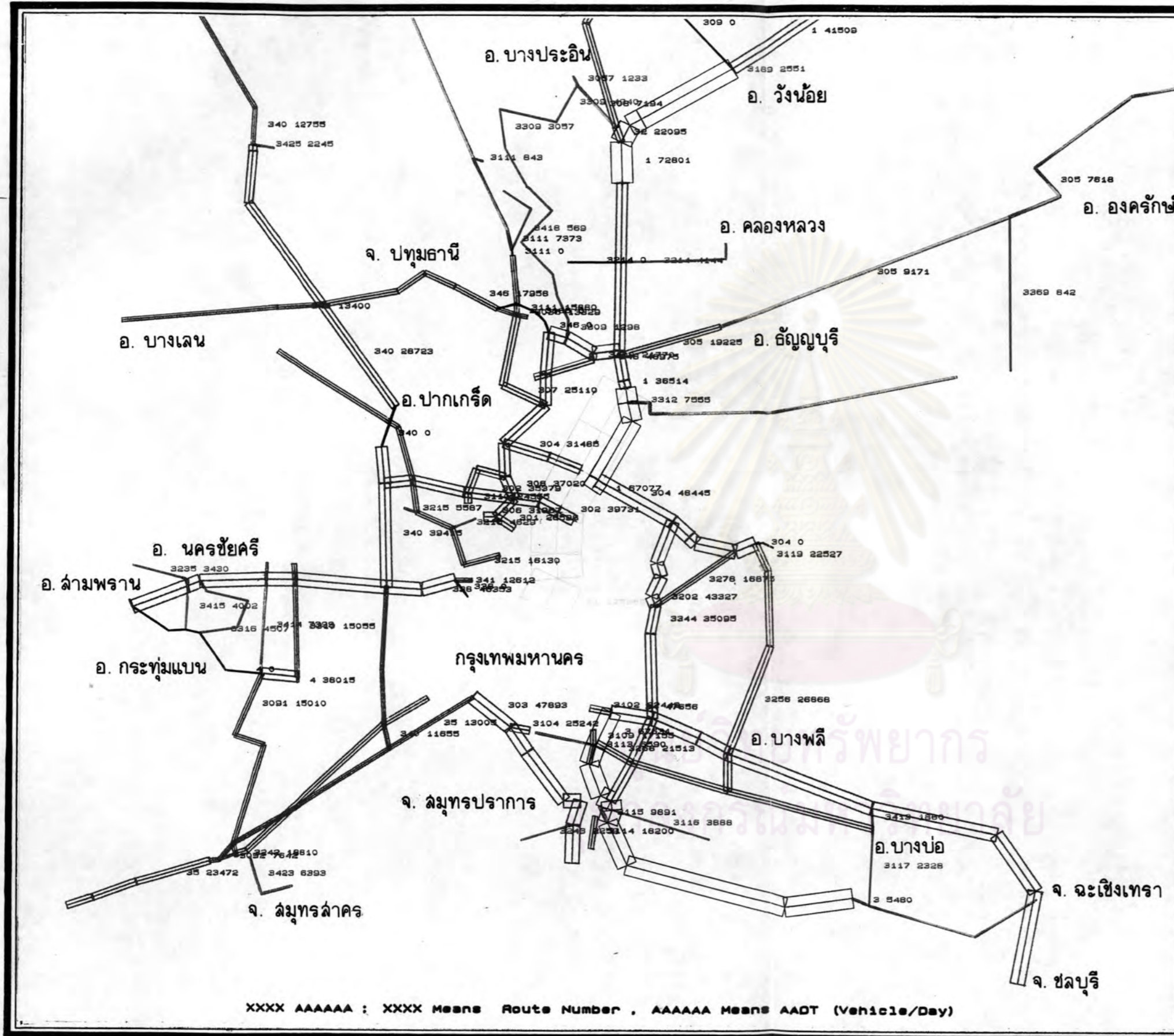
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.8 แสดงเส้นทางการเดินรถประจำทางที่ผ่าน และ เดินภายในอำเภอบางพลี
ทั้งขององค์การขนส่งมวลชนและ เอกชน

สายที่	ชื่อเส้นทาง	ชื่อบริษัท
343	จะ เขิง เทรา-คลองพระองค์เจ้า ไชยานุชิต	องค์การขนส่งมวลชน
1292	ลาดกระบัง-วัดคู่-ถนนบางนา-ตราด	"
1293	อ่อนนุช-ถนนบางนา-ตราด	"
1139	ปากน้ำ-บางพลีน้อย	บริษัทสันติมิตรขนส่ง จำกัด
1140	ปากน้ำ-คลองด่าน	บริษัทสมุทรปราการขนส่ง จำกัด
1141	ปากน้ำ-บางนา-มหาวิทยาลัยราม 2	บริษัทเทียนทองขนส่ง จำกัด
1145	สำโรง-บางบ่อ	บริษัทสมุทรเจ้าพระยา จำกัด
1275	ปากน้ำ-วัดคลองแก้ว	บริษัทสมุทรเจ้าพระยา จำกัด
18002	บางพลี-ถนนบางนา-ตราด ถนนบางนา-ตราด-ถนนกิ่งแก้ว (กม.13)	บริษัท ส.ยิ่งยัทรานสปอร์ต จำกัด

ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรปราการ

เส้นทางคมนาคม ถือได้ว่ามีความสำคัญต่อการขยายตัวของเมืองเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เส้นทางคมนาคมทางถนน ดังที่ HENRY GEORGE ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า "TRANSPORTATION OPENED NEW LAND TO URBAN USE" สำหรับอำเภอบางพลีเป็นพื้นที่ที่กำลังมีการขยายตัวด้านที่อยู่อาศัย และอุตสาหกรรมสูงมาก เนื่องจากมีโครงการตัดและขยายถนนไปยังภาคตะวันออกโครงการขยายถนนที่จะมีการตัดใหม่ และขยายถนนเดิม เพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก และ เพื่อเชื่อมโยงการคมนาคมกับภูมิภาคอื่น ๆ โครงการเหล่านี้เป็นโครงการเร่งรัดของรัฐ เพื่อให้ทันกับการ

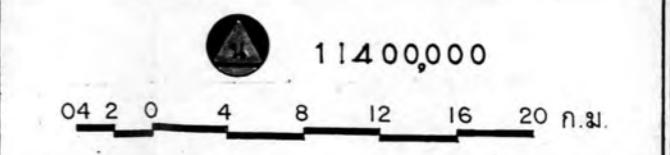
แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

แผนที่ 3.4
แสดง: ปริมาณการจราจร และการเชื่อมโยง
ด้านคมนาคมขนส่ง

สัญลักษณ์.

TRAFFIC VOLUME GROUPS

- 0-1000 VPD คับ / วัน
- 1,001-5,000 VPD คับ / วัน
- 5,001-10,000 VPD คับ / วัน
- 10,001-50,000 VPD คับ / วัน
- 50,000-100,000 VPD คับ / วัน
- NO TRAFFIC COUNT

ขยายตัวทาง เศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว เส้นทางคมนาคมตามโครงการปรับปรุงและตัดใหม่ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา

1. ทางหลวงวงแหวนรอบนอกด้านตะวันออก บางปะอิน-บางพลี เป็นทางหลวงสัมปทาน 4 ช่องจราจร (แนวใหม่) ระยะทางประมาณ 62 กม. ค่าก่อสร้างรวมค่าที่ดินประมาณ 4,000 ล้านบาท

2. สายกรุงเทพฯ-ชลบุรี (สายใหม่) เป็นทางหลวงสัมปทาน 4 ช่องทางจราจร (แนวใหม่) ระยะทางประมาณ 81 กม. ค่าก่อสร้างรวมค่าที่ดินประมาณ 5,000 ล้านบาท

3. สายบางนา-ชลบุรี (ยกระดับ) เป็นทางหลวงสัมปทาน 4-6 ช่องจราจร ระยะทางประมาณ 57 กม. ค่าก่อสร้างประมาณ 15,000 ล้านบาท

4. สายบางนา-บางปะกง (คันทางที่ 3) ก่อสร้างคันทางที่ 3 2 ช่องทางจราจรทดแทนคันทางขาเข้าที่ทรุดตัว ระยะทางประมาณ 44 กม. ค่าก่อสร้างประมาณ 500 ล้านบาท

5. สายบางปะกง-ฉะเชิงเทรา เป็นสายที่เชื่อมระหว่างถนนบางนา-บางปะกงกับมีนบุรี-ฉะเชิงเทรา และสามารถเชื่อมโยงกับสายฉะเชิงเทรา-พนมสารคาม สัตหีบ-นครราชสีมา (ระยะที่ 1) และตัดผ่านสายกรุงเทพฯ-ชลบุรีด้วย

มีโครงการปรับปรุงถนนสายบางพลีถึงบางบ่อ ระยะทาง 17 กม. 2 ช่องจราจร ค่าก่อสร้าง 63 ล้านบาท และทางแยกต่างระดับที่บางพลี ค่าก่อสร้าง 173 ล้านบาท

โครงการปรับปรุงและสร้างทางใหม่ผ่านพื้นที่ของจังหวัดสมุทร
 ปราการช่วง อ.บางพลี และบางบ่อในอนาคตจะเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวทางด้านที่อยู่อาศัย
 อุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมมากขึ้นกว่าปัจจุบัน ปัญหาต่าง ๆ ก็จะมาตาม ถ้าหน่วยงานของรัฐ
 (สำนักผังเมือง) ยังไม่สามารถออกมากำหนดพื้นที่ในการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภท
 (ผังเมืองรวม) ไว้แล้วต่อไปการเจริญเติบโตของเมืองบริเวณนี้จะไม่มีการพัฒนา
 เมื่อถึงช่วงนั้นแล้วปัญหาก็จะมาตาม เช่น ปัญหาการจราจร ปัญหาน้ำเสีย ปัญหาน้ำอุปโภค
 บริโภค ฯลฯ

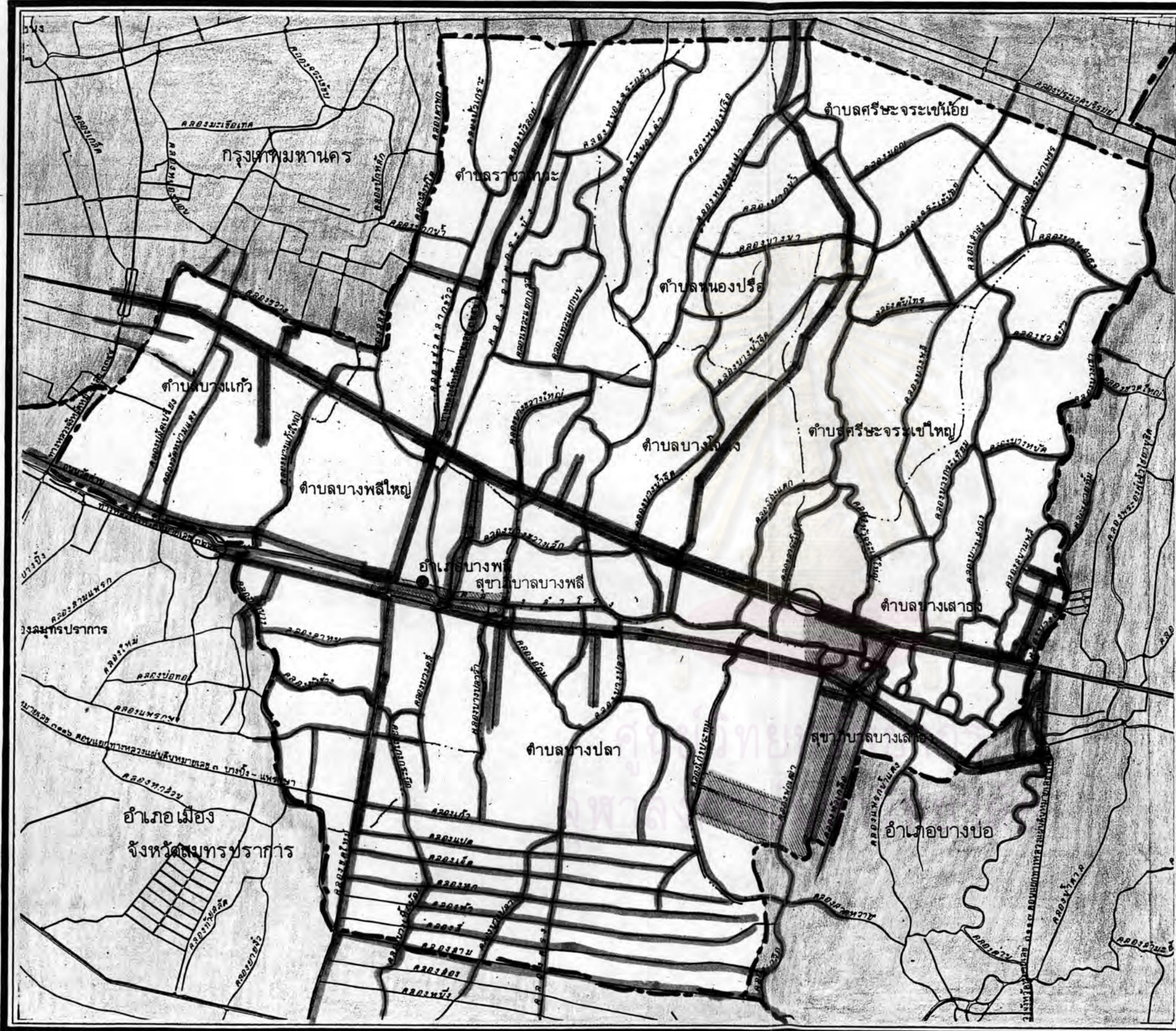
2. การคมนาคมทางน้ำ

จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่มุ่งเพื่อการขนสินค้า และ
 วัตถุประสงค์โรงงานบริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาและเข้าสู่ท่าเทียบเรือคลองเตย โดยอาศัย
 แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นสายหลัก และแยกเข้าคลองต่าง ๆ คลองสายย่อยที่สำคัญ ได้แก่

2.1 คลองปากน้ำ เป็นคลองที่อยู่ภายในเขตอำเภอเมือง
 สมุทรปราการ มีการใช้ประโยชน์เพื่อเส้นทางขนส่งสินค้าไปยังตลาด เช่น ผลผลิตกัญชงสัตว์น้ำ
 และสินค้าเกษตร เป็นต้น โดยจะมีการใช้ประโยชน์มากที่สุดในระยะ 300 เมตร จาก
 ปากคลอง นอกจากนี้ยังมีเรือหาปลาขนาดเล็กของชาวบ้านที่อยู่ด้านในของคลอง เข้าออก
 เป็นประจำทุกวัน เพื่อหาปลาตามริมฝั่งแม่น้ำ

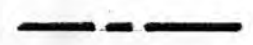

2.2 คลองทางเกร็ง เป็นคลองที่อยู่ภายในเขตอำเภอเมือง
 และอำเภอพระประแดง มีความยาว 6 กม. มีการใช้ประโยชน์เพื่อใช้เป็นเส้นทางในการ
 ขนถ่ายและลำเลียงสินค้าไปยังท่าเทียบเรือ โดยมีระยะทางที่ใช้ประโยชน์มากที่สุดประมาณ
 300 เมตรจากปากคลอง นอกจากนี้ยังมีเรือขนาดเล็กใช้เป็นเส้นทางสัญจรในชีวิตประจำวัน

2.3 คลองลัดหลวง เป็นคลองที่อยู่ในอำเภอพระประแดง
 มีความยาวประมาณ 3 กม. มีการใช้ประโยชน์เพื่อรับส่งผู้โดยสารที่จะเดินทางจากอำเภอ

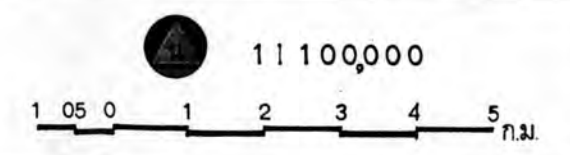

แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

แผนที่ 3.5
แสดง: เส้นทางคมนาคมและลำคลอง
ในอำเภอบางพลี

- สัญลักษณ์.
- เขตจังหวัด
 - เขตอำเภอ
 - เขตตำบล
 - สุขาภิบาล
 - ถนน, ซอย
 - แม่น้ำ, คลอง
 - ที่ตั้งอำเภอ

ที่มา: สำนักผังเมือง มหาดไทย และแปลภาพถ่ายทางอากาศ

แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

แผนที่ 3.6

แสดง : โครงการทางหลวงที่ส่งเสริมการพัฒนา
พื้นที่อำเภอบางพลีและบริเวณชายฝั่ง
ตะวันออก

สัญลักษณ์

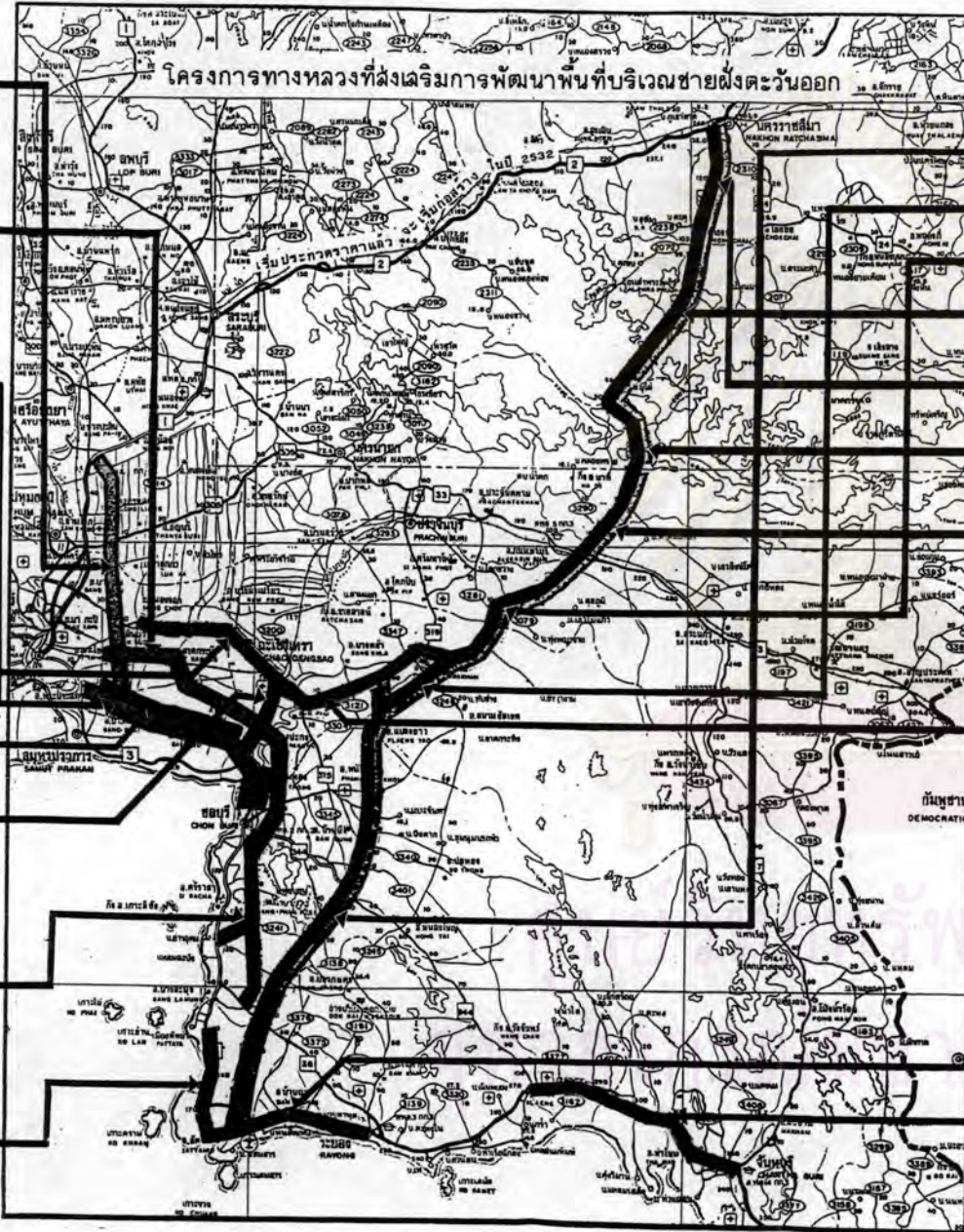
- ทางหลวงวงแหวนรอบนอกด้านตะวันออก
(บางปะอิน - บางพลี)
- ล้ายบางนา - ชลบุรี (ยกกระดับ)
- ล้ายบางนา - บางปะกง (คั่นทางที่ล้าวม)
- ล้ายกรุงเทพมหานคร - ชลบุรี
- ล้ายมีนบุรี - ฉะเชิงเทรา

ที่มา : กรมทางหลวง

1:1,900,000

20 10 0 20 40 60 80 100 ก.ม.

โครงการทางหลวงที่ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งตะวันออก

ทางหลวงวงแหวนรอบนอกด้านตะวันออก (บางปะอิน-บางพลี)
- เป็นทางหลวงสี่เลน 4 ช่องจราจร (แฉกใหม่)
- ระยะทางประมาณ 82 กม.
- อนุมัติงบประมาณ 31 ก.ค. 32
- ค่าก่อสร้างรวมค่าที่ดินประมาณ 4,000 ล้านบาท

ทางเก่า-ชลบุรี(สายใหม่)
- เป็นทางหลวงสี่เลน 4 ช่องจราจร (แฉกใหม่)
- ระยะทางประมาณ 81 กม.
- อนุมัติงบประมาณ 31 ก.ค. 32
- ค่าก่อสร้างรวมค่าที่ดินประมาณ 5,000 ล้านบาท

บางนา-ชลบุรี(ยกกระดับ)
- เป็นทางหลวงสี่เลน 4-6 ช่องจราจร (ยกกระดับ)
- ระยะทางประมาณ 87 กม.
- อนุมัติงบประมาณ 31 ก.ค. 32
- ค่าก่อสร้างประมาณ 15,000 ล้านบาท

บางนา-บางปะกง (คั่นทางที่ล้าวม)
- เริ่มก่อสร้างทาง 3 จำนวน 2 ช่องจราจร
- อนุมัติงบประมาณ 31 ก.ค. 32
- ระยะทางประมาณ 84 กม.
- อนุมัติงบประมาณ 31 ก.ค. 32
- ค่าก่อสร้างประมาณ 300 ล้านบาท

บางนา-กรุงเทพมหานคร
- เริ่มก่อสร้างทาง 2 ช่องจราจร
- เป็น 4 ช่องจราจร ระยะทาง 40 กม.
- อนุมัติงบประมาณ 31 ก.ค. 32
- ค่าก่อสร้างประมาณ 500 ล้านบาท

บางปะกง-ฉะเชิงเทรา
- เริ่มก่อสร้างทางเดิมจาก 2 ช่องจราจร เป็น 4 ช่องจราจร ระยะทาง 22 กม.
- อนุมัติงบประมาณ 31 ก.ค. 32
- ค่าก่อสร้าง 322 ล้านบาท

ชลบุรี-ทิวเขา(สายใหม่)
- เริ่มก่อสร้างทางเดิมและก่อสร้างทางใหม่ รวมแยกเข้าแหลมอึ้ง เป็น 4 ช่องจราจร
- ระยะทาง 84 กม.
- อนุมัติงบประมาณ 31 ก.ค. 32
- โครงการเงินกู้ OECF
- ค่าก่อสร้างประมาณ 1,300 ล้านบาท

ทิวเขา-สัตหีบ
- เริ่มก่อสร้างทางเดิมจาก 2 ช่องจราจร เป็น 4 ช่องจราจร ระยะทาง 27 กม.
- อยู่ระหว่างการศึกษาออกแบบ
- โครงการปี 2533
- ค่าก่อสร้างประมาณ 240 ล้านบาท

สัตหีบ-นครราชสีมา (ระยะที่ 1)
โครงการปี 2533 อยู่ระหว่างการศึกษา-สำรวจออกแบบ (ยกเว้นข้อ 4)
1. สัตหีบ-หนองสารคาม (เงินอุดหนุนจากโลก)
- ระยะทาง 123 กม. ค่าประมาณ 300 ล้านบาท
2. ทางเลี่ยงเมืองหนองสารคาม
- ก่อสร้างทางแนวใหม่ 2 ช่องจราจร
- ระยะทาง 25 กม. ค่าก่อสร้าง 170 ล้านบาท
3. หนองสารคาม-กบินทร์บุรี
- ระยะทางเดิม 2 ช่องจราจร
- ระยะทาง 56 กม. ค่าประมาณ 145 ล้านบาท
4. กบินทร์บุรี-ปักธงชัย
- ระยะทางเดิม 2 ช่องจราจร
- ระยะทาง 145 ล้านบาท
- ระยะที่ 1 จะบูรณะแล้วเสร็จ ส.ค. 32
- รวมระยะทาง 111 กม.
5. ปักธงชัย-นครราชสีมา
- ระยะทางเดิม 2 ช่องจราจร
- ระยะทาง 27 กม. ค่าประมาณ 75 ล้านบาท

สัตหีบ-นครราชสีมา (ระยะที่ 2)
- เริ่มก่อสร้างทางเดิมจาก 2 ช่องจราจร เป็น 4 ช่องจราจร
- ค่าก่อสร้างประมาณ 700 ล้านบาท

ฉะเชิงเทรา-หนองสารคาม
- เริ่มก่อสร้างทางเดิมจาก 2 ช่องจราจร เป็น 4 ช่องจราจร ระยะทาง 40 กม.
- โครงการปี 2534
- ค่าก่อสร้างประมาณ 500 ล้านบาท

แกลง-จันทบุรี
- เริ่มก่อสร้างทางเดิมจาก 2 ช่องจราจร เป็น 4 ช่องจราจร ระยะทาง 62 กม.
- โครงการปี 2534
- ค่าก่อสร้างประมาณ 600 ล้านบาท

สัตหีบ-ระยอง
- เริ่มก่อสร้างทางเดิมจาก 2 ช่องจราจร เป็น 4 ช่องจราจร ระยะทาง 48 กม.
- โครงการปี 2534
- ค่าก่อสร้างประมาณ 650 ล้านบาท

พระประแดงไปยังกรุงเทพฯ ทั้งนี้เพราะเส้นทางนี้จะสามารถย่นระยะทางระหว่างท่าเรือ
ตลาดประแดงกับท่าเรือสาธูประดิษฐ์ได้เป็นอย่างดี

การคมนาคมทางน้ำของอำเภอบางพลี ลดความสำคัญลง
ไปมากกว่าเมื่อก่อน เพราะปัจจุบันมีการตัดถนนเข้าถึงหมู่บ้านหลายสาย จนทำให้คลอง
บางสายตื้นเขินลง เพราะขาดการขุดลอกและดูแลรักษาจากชาวบ้านหรือหน่วยงานของรัฐ
ปัจจุบันคลองที่ยังถูกใช้เป็นเส้นทางในการสัญจรในชีวิตประจำวัน และขนถ่ายลำเลียงผล
ผลิตทางการเกษตร เช่น ข้าว ส้ม พืชผัก และผลผลิตค้ำฉนวน้ำ เช่น ปลาออกสู่ตลาด มีดังนี้

1. คลองสำโรง ซึ่งแยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอ
เมืองสมุทรปราการผ่านตำบลบางแก้ว หมู่ 1, 2, 3 และหมู่ 5 ตำบลบางพลีใหญ่ หมู่ 3,
5, 1, 8 และหมู่ 10 ตำบลบางปลา หมู่ 9, 10 ตำบลบางโฉลง หมู่ 3, 9, 11 ตำบล
ศรีษะจรเข้าใหญ่ หมู่ 1 ตำบลบางเสาธง หมู่ 1, 2, 5 และ 17 และผ่านอำเภอบางบ่อ
ไปบรรจบคลองบางจากและคลองก้านทุ

2. คลองบางพลี ซึ่งแยกจากคลองจรเข้าใหญ่ที่ตำบล
บางเสาธงตัดกับตำบลศรีษะจรเข้าใหญ่ผ่านตำบลจรเข้าใหญ่ หมู่ 3, 7 มาบรรจบกับคลอง
บางเสาธง ที่หมู่ 11 ตำบลศรีษะจรเข้าน้อย

3. คลองบางน้ำจืด แยกจากคลองสำโรงที่ตำบล
บางโฉลง ที่หมู่ 9 ผ่านหมู่ 7, 8, 10 และไปบรรจบกับคลองจรเข้าน้อยที่ตำบลจรเข้าน้อย
หมู่ 5 จรเข้าน้อย

4. คลองหนองงูเห่า แยกจากคลองสำโรงที่ตำบล
บางโฉลง หมู่ 1 และไหลผ่านหมู่ 2, 10, 8 ผ่านตำบลหนองปรือ หมู่ 8 ไหลลงคลอง
พระโขนงที่เขตตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

5. คลองจรเข้ไฉย โดยแยกมาจากคลองประเวศบุรีรมย์ เขตลาดกระบังผ่านตำบลจรเข้ไฉย หมู่ 4 ไหลมาบรรจบกับคลองโองแดงที่ตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ ที่หมู่ 5

6. คลองบางเสาชิง โดยแยกมาจากคลองบางพลีรอยต่อระหว่างตำบลจรเข้ไฉยกับตำบลจรเข้ใหญ่ ไหลมาบรรจบกับคลองมอลบรีหมู่ 14 ตำบลบางเสาชิง

อำเภอบางพลีได้จัดทำโครงการขุดคลองต่าง ๆ ที่ดินขึ้นเพื่อให้น้ำที่ระบายไม่ทันหรือไม่สะดวก สามารถระบายลงทะเลได้ โดยสะดวกเพื่อป้องกันน้ำท่วม และช่วยไม่ให้น้ำขุ่น ชาดคลอนน้ำใช้อุปโภคบริโภค เพราะราษฎรส่วนใหญ่ยังใช้น้ำในลำคลอง (จากตารางที่ 3.9) จะเห็นว่า สภาพของลำคลองส่วนใหญ่จะใช้ได้บางฤดูกาล ถ้าปีไหนฝนแล้งคลองก็จะมีน้ำ การคมนาคมทางน้ำก็ต้องหยุด ลำคลองต่าง ๆ ยังใช้ทำการเกษตรได้เป็นส่วนใหญ่ การคมนาคมก็ยังใช้ได้บางฤดูกาล ส่วนการใช้น้ำเพื่ออุปโภคและบริโภคนั้น ลำคลองทุกสายของอำเภอบางพลียังสามารถรองรับการใช้น้ำของชาวบ้านได้อีกนาน ถ้ามีการป้องกันการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานไม่ให้ถ่ายลงลำคลองต่าง ๆ

3 การคมนาคมทางอากาศ

จังหวัดสมุทรปราการยังไม่มี การคมนาคมทางอากาศ แต่มีโครงการที่จะดำเนินการก่อสร้างสนามบินขึ้น ซึ่งโครงการนี้อยู่ระหว่างพิจารณาว่าจะสร้างหรือไม่ พื้นที่เป้าหมายนี้คือ บริเวณหนองงูเห่า บริเวณ ค.บางโฉลง ค.ราชาเทวะ และ ค.หนองปรือ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ กินพื้นที่ 19,543 ไร่ จุดประสงค์เพื่อรองรับภาวะการเจริญเติบโตของการใช้สนามบินที่แออัดมากขึ้น เพื่อส่งเสริมวงจรแห่งอีสเทิร์นซีบอร์ดให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และให้ประเทศไทยเป็นเซ็นเตอร์แห่งเอเชียอาคเนย์

ตารางที่ 3.9 แสดงสารบบคลองและทางระบายน้ำธรรมชาติ อำเภอบางพลี ราชดำเนิน

ลำดับ ที่	ชื่อคลอง	ที่ตั้ง ตำบล	ขนาด			สภาพ		การใช้ประโยชน์								การบูรณะ ปรับปรุง	
			กว้าง (ม.)	ยาว (ม.)	ลึก เฉลี่ย (ม.)	ใช้งาน		เกษตร		คมนาคม		อุปโภคบริโภค		ระบายน้ำ			
						ใช้ได้ปกติ	ใช้ได้บางฤดู	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง		น้อย
1	คลองบางโหล่ง	บางโหล่ง	8	2,900	2.00	✓	✓		✓		✓		✓		✓		-
2	คลองบางขวาง ใหญ่	"	6	7,000	1.50	✓	✓		✓		✓		✓		✓		ขุดลอกไปแล้ว 2,500 ม. ปี 33
3	บางน้ำจืด	"	18	3,800	2.00	✓		✓		✓		✓		✓			-
4	โถ้งตลก	"	12	4,500	1.50	✓		✓		✓		✓		✓			-
5	โถ้งอ่าง	"	10	200	1.50	✓		✓		✓		✓		✓			-
6	เสาระโห่ง	"	8	1,300	2.00	✓		✓		✓		✓		✓			-
7	ชาวคณีน	"	6	1,800	1.80	✓		✓		✓		✓		✓			-
8	สนนสนบ	"	8	1,500	2.00	✓		✓		✓		✓		✓			-
9	บางผาง	"	8	2,160	1.50	✓		✓		✓		✓		✓			ขุดลอกไปแล้ว 2,160 ม. ปี 34
10	ชาวคณีนพุด	"	8	2,000	1.50	✓		✓		✓		✓		✓			ขุดลอกไปแล้ว 1,332 ม. ปี 33
11	บางขวาง	"	6	4,000	2.00	✓		✓		✓		✓		✓			ขุดลอกไปแล้ว 920 ม. ปี 34
12	จรเที	ศรีษะ จรเทีใหญ่	30	8,000	2.50	✓	✓		✓		✓		✓		✓		-

ลำดับ ที่	ชื่อคลอง	ที่ตั้ง ตำบล	ขนาด			สภาพ ใช้งาน	การใช้งบประมาณ				
			กว้าง (ม.)	ยาว (ม.)	ลึก เฉลี่ย (ม.)		เกษตร	คมนาคม	อุปโภคบริโภค	ระบายน้ำ	
13	คันโพ	"	8	2,500	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
14	ฉะมาน	"	8	1,800	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
15	เสาระโหว	"	8	1,900	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
16	อ้อม	"	8	4,000	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 1,620 ม. ปี 33
17	ศาลเจ้า	"	8	2,500	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 2,200 ม. ปี 33
18	ค้ำอ้อม	"	8	1,000	1.00	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 320 ม. ปี 34
19	หนองตะคร้อ	หนองบัว	8	4,800	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
20	หนองคา	"	8	6,600	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 2,600 ม. ปี 34
21	หนองบัว	"	12	9,000	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
22	บางน้ำจืด	"	18	8,000	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
23	ห้อยคู้	"	8	1,200	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	-
24	หนองชุม	"	8	2,500	1.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
25	บางน้ำส้ม	ศิระ จรเข้มน้อย	8	2,000	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	-

ลำดับ ที่	ชื่อคลอง	ที่ตั้ง ตำบล	ขนาด			สภาพ โรงงาน	การบำบัดประโยชน์				
			กว้าง (ม.)	ยาว (ม.)	ลึก เฉลี่ย (ม.)		เกษตร	คมนาคม	อุปโภคบริโภค	ระบายน้ำ	
26	บางน้ำ	"	12	4,200	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
27	บางน้ำ	"	8	3,100	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว ตลอดคลองปี 33
28	คลองนอสุ	"	8	4,000	1.20	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 3,400 ม. ปี 34
29	คลองควาย	"	8	2,000	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	-
30	จรเข้หน้อย	"	9	2,000	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
31	ศาลเจ้า	"	10	2,200	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว ตลอดคลองปี 33
32	คลองดอน	"	8	2,500	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 2,340 ม. ปี 33
บางเสด็จ											
33	สีกัดน้ำดิบ	"	6	4,000	1.00	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 1,280 ม. ปี 34
34	สีกัดน้ำดิบท่า	"	6	3,000	1.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
35	เจริญราษฎร์	"	10	4,500	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
36	พนาผดุง	"	8	4,000	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	-
37	พนาหิน	"	8	4,000	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	-
38	สีกัดร้อย	"	6	2,000	1.00	✓	✓	✓	✓	✓	-

ลำดับ ที่	ชื่อคลอง	ที่ตั้ง ตำบล	ขนาด			สภาพ ใช้งาน	การใช้งบประมาณ				
			กว้าง (ม.)	ยาว (ม.)	ลึก เฉลี่ย (ม.)		เกษตร	คมนาคม	อุตสาหกรรม	ระบายน้ำ	
39	พ้อเฒ่า	"	10	4,200	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
40	พรก่น้ำขาว	"	8	3,000	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	-
41	วัดบางกระเทียม	"	8	1,500	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
42	บางกระเทียม	"	8	6,000	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
43	บางเสี้ยว	"	10	1,500	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
44	เกษรา	"	8	1,400	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	-
45	บางน้ำขาว	"	8	3,200	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	-
46	ชาดพืด	"	6	2,000	1.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
47	กาทอง	"	8	2,200	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
48	พระยาเพชร	บางเสี้ยว	8	2,300	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	-
49	บางพลี	บางเสี้ยว	8	5,000	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
50	ชาดบัว	"	6	1,200	1.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
51	บางเขาม บางเขาล่าง	"	8	4,500	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	-
52	บัวโรย	"	8	1,100	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	-
53	ชาดชะโด	"	6	1,300	1.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
54	สนามพลี	"	10	4,500	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
55	ข้างคาง	"	6	1,200	1.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
56	จรเข้ขย	"	8	2,000	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-
57	กลิ่นพอย	"	8	3,000	1.00	✓	✓	✓	✓	✓	-

รวมออกใบแล้ว
2,700 น. ปี 33

ลำดับ ที่	ชื่อคลอง	ที่ตั้ง ตำบล	ขนาด			สภาพ ใช้งาน	การใช้ประโยชน์					
			กว้าง (ม.)	ยาว (ม.)	ลึก เฉลี่ย (ม.)		เกษตร	คมนาคม	อุปโภคบริโภค	ระบายน้ำ		
58	คลองดิน	"	8	2,000	1.00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 1,800 ม. ปี 33
59	คลองควาย	"	8	2,000	1.20	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 1,480 ม. ปี 33
60	ขาคาว	"	8	1,500	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 840 ม. ปี 33
61	พนาแดงเคระ	บางแก้ว	8	2,000	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-
62	ปลัดเป็รียง	"	8	5,500	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-
63	หลวงนพ	"	10	4,200	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 4,000 ม. ปี 33
64	หลุมบัว	"	6	3,000	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-
65	บางแก้วโพธิ์	บางแก้ว	12	4,000	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-
66	คลองไม้	"	6	1,500	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-
67	หนองบัว	"	6	3,500	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 3,060 ม. ในปี 33
68	คลองพื้ง ฝั่งตะวันออก	บางปลา	8	3,000	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 600 ม. ในปี 33
69	คลองผอง ฝั่งตะวันออก	"	8	2,200	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-

ลำดับ ที่	ชื่อคลอง	ที่ตั้ง ตำบล	ขนาด			สภาพ ใช้งาน	การขุดประโยชน์					
			กว้าง (ม.)	ยาว (ม.)	ลึก เฉลี่ย (ม.)		เกษตร	คมนาคม	อุปโภคบริโภค	ระบายน้ำ		
70	ลำน้ำตม-วังออก	"	7	2,400	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-	
71	ลำน้ำตม-วังออก	"	8	3,100	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-	
72	คลองฟ้า น้ำตม-วังออก	"	8	3,000	2.50	✓	✓	✓	✓	✓	-	
73	คลองพด น้ำตม-วังออก	"	8	3,000	2.50	✓	✓	✓	✓	✓	-	
74	คลองเจ็ด น้ำตม-วังออก	"	7	3,100	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-	
75	คลองแปด น้ำตม-วังออก	"	8	2,200	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-	
76	คลองเก้า น้ำตม-วังออก	"	8	4,000	1.80	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 3,600 ม. ปี 34	
77	คลองหมื่น น้ำตม-วังออก	"	10	5,000	1.80	✓	✓	✓	✓	✓	-	
78	คลองยี่สิบ น้ำตม-วังออก	บางปลา	8	4,000	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	ขุดลอกไปแล้ว 3,348 ม. ปี 33	
79	ลำน้ำตม-วังออก	"	10	4,500	2.00	✓	✓	✓	✓	✓	-	
80	ลำน้ำตม-วังออก	"	8	4,300	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	-	
81	คลองฟ้า น้ำตม-วังออก	"	10	4,500	1.50	✓	✓	✓	✓	✓	-	

ลำดับ ที่	ชื่อคลอง #	ที่ตั้ง ตำบล	ขนาด			สภาพ ใช้งาน	การใช้งบประมาณ								
			กว้าง (ม.)	ยาว (ม.)	ลึก เฉลี่ย (ม.)		การใช้งบประมาณ								
							เกษตร	คมนาคม	อุปโภคบริโภค	ระบายน้ำ					
82	คลองพก ฝั่งตะวันออก	"	9	3,900	1.50	✓	✓		✓	✓		✓			-
83	คลองเจ็ด ฝั่งตะวันออก	"	8	4,800	2.00	✓	✓		✓	✓		✓		-	
84	คลองแปด ฝั่งตะวันออก	"	8	3,500	2.00	✓	✓		✓	✓		✓		-	
85	คลองเก้า ฝั่งตะวันออก	"	10	4,600	2.00	✓	✓		✓	✓		✓		ขุดลอกไปแล้ว 3,400 ม. ปี 33	
86	บางปลา	"	20	15,000	2.50	✓	✓		✓	✓		✓		-	
87	บางปลาไร่	"	14	5,800	2.00	✓	✓		✓	✓		✓		-	
88	คลองฉัตรเข้	"	6	1,800	1.50	✓	✓		✓	✓		✓		-	
89	คลองบางเข้ฝอย	"	6	2,000	1.50	✓	✓		✓	✓		✓		-	
90	บางกระบือ	"	6	4,000	1.50	✓	✓		✓	✓		✓		-	
91	คลองคูพารา	"	8	1,200	1.50	✓		✓		✓		✓		-	
92	คลองหลวง	"	6	1,800	1.50	✓	✓		✓	✓		✓		-	
93	คลองกึ่งประทุน	"	8	4,200	2.00	✓		✓		✓		✓		-	
94	คลองลาดพาย	บางปลา	8	3,200	1.50	✓	✓		✓		✓	✓		-	
95	คลองลาดบางปลา	"	6	1,000	1.50	✓	✓		✓	✓		✓		-	
96	คลองอ้อมบางปลา	"	10	5,500	2.00	✓	✓		✓	✓		✓		-	
97	บางกะลือ	"	8	3,200	2.00	✓	✓			✓		✓		-	

ลำดับ ที่	ชื่อคลอง	ที่ตั้ง ตำบล	ขนาด			สภาพ	การใช้ประโยชน์																
			กว้าง (ม.)	ยาว (ม.)	ลึก เฉลี่ย (ม.)		ไร่สวน	เกษตร	คมนาคม	อุปโภคบริโภค	ระบายน้ำ												
98	ทุ่งช้าง	บางพลีใหญ่	8	2,500	1.50	✓		✓		✓	✓	✓											-
99	คลองทับนาง	"	10	8,000	1.50	✓		✓		✓	✓	✓											-
100	บางกระบือ	"	10	4,500	1.50	✓		✓		✓	✓	✓											ขุดลอกไปแล้ว 2,700 ม. ปี 33
101	คลองกัน	"	8	4,000	1.00	✓		✓		✓	✓	✓											ขุดลอกไปแล้ว 833 ม.
102	คลองขุดใหม่	"	12	3,200	2.50	✓		✓		✓	✓	✓											-
103	ลำพูน	"	8	1,500	1.50	✓	✓	✓		✓	✓	✓											-
104	บัวคลี่	"	8	3,900	2.00	✓		✓		✓	✓	✓											ขุดลอกไปแล้ว
105	บางเสื่อตาก	"	8	4,000	1.50	✓		✓		✓	✓	✓											ดำเนินการแล้ว 3,800 ม.
106	คลองใหม่	"	10	3,000	2.00	✓		✓		✓		✓											-
107	บางขวางใหญ่	"	6	3,000	1.50	✓	✓	✓		✓	✓	✓											-
108	บางขวางเล็ก	"	6	2,800	1.50	✓	✓	✓		✓	✓	✓											-
109	คลองสวน	"	8	2,500	1.50	✓		✓		✓	✓	✓											-
110	คลองสลอด	"	8	1,800	1.50	✓	✓	✓		✓	✓	✓											-
รวม						48	62	51	48	11	66	34	10	96	10	4	10						

ที่มา : งานโยธา อำเภอบางพลี จ.สมุทรปราการ พ.ศ.2533-2534

โครงการท่าอากาศยานพาณิชย์แห่งใหม่ (หนองงูเห่า)

โครงการท่าอากาศยานพาณิชย์สากลกรุงเทพฯ แห่งที่ 2 (ราชาเทวะหรือหนองงูเห่า) เริ่มขึ้นด้วยความมุ่งมั่นและมองการณ์ไกลสมัยรัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ (ปี 2506) ที่ต้องการให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการบินในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ และเมื่อกระทรวงคมนาคมรับเรื่องพิจารณา ก็ได้พื้นที่อันเหมาะสมคือ บริเวณ ต.บางโหลง ต.ราชาเทวะ และ ต.หนองปรือ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ ระหว่างปี 2506-2515 กรมการพาณิชย์ก็ได้รับอนุมัติให้ทยอยจัดซื้อที่ดินจำนวน 11,803 ไร่ แต่ก็ยังไม่เพียงพอ รัฐบาลจึงได้ออก พรบ.เวนคืนที่ดินปี 2516 ได้ที่ดินเพิ่มขึ้นอีก 7,740 ไร่ รวมทั้งสิ้น 19,543 ไร่

ระหว่างปี 2516-2528 รัฐบาลได้จ้างบริษัทวิศวกรที่ปรึกษา มาศึกษา และจัดทำแผนแม่บท เริ่มด้วยบริษัทเทอร์คอบมาจัดทำโครงการแบบเบ็ดเสร็จ (TURKEY BASIS) กล่าวคือ จัดทำแผนแม่บทออกแบบรายละเอียดพร้อมทั้งก่อสร้าง และบริหารท่าอากาศยาน โดยเสนอผลตอบแทนแก่รัฐบาลเป็นเงินจำนวนหนึ่ง แต่โครงการก็ถูกคัดค้านจากหลายฝ่ายจนต้องล้มเลิกไป ซึ่งแต่เดิมเคยจ้างบริษัทแทมส์มาศึกษาสำรวจ และจัดทำแผนแม่บทแล้วครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. 2500

ปี 2526 จ้างบริษัทนาโก แห่งเนเธอร์แลนด์ จัดทำแผนแม่บท แต่ก็ถึงช่วงการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลพอลดี กระทรวงคมนาคมจึงเสนอแนวความคิดการย้ายที่ก่อสร้างมาดำเนินการขยายที่ท่าอากาศยานดอนเมืองไปทางทิศตะวันตก และขอรับความช่วยเหลือ โดยไม่มีข้อผูกพันใด ๆ จากแทมส์ และ ADP แห่งฝรั่งเศสสรุปว่า "ท่าอากาศยานดอนเมืองมีขีดความสามารถในการรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศได้จนถึงปี 2543 เป็นอย่างน้อย จึงเห็นควรปรับปรุงดอนเมืองในเขตพื้นที่ปัจจุบันเพื่อให้ใช้งานได้เต็มที่มากที่สุดก่อนที่จะสร้างท่าอากาศยานแห่งใหม่"

เมื่อย้อนดูแผนแม่บทของนาโกซึ่งมีบริษัทที่เข้าร่วมศึกษาประกอบด้วย บริษัทศิไน 103 บริษัทที่ปรึกษากลุ่มไทย บริษัทเอนไวรอนเมนต์ เอ็นจิเนียริ่ง บริษัทริจินัล เอ็นจิเนียริ่งคอนเซาแทน บริษัทเอสวีจี ๓ กลาง และบริษัทเอ็มไอเอสแอนด์ แอสโซซิเอทส์อินเตอร์เนชันแนล โดยผลการศึกษาประมาณการว่าจำนวนผู้โดยสารที่จะเข้าออกสนามบินคอนเมืองในปี 2543 จะมีจำนวนทั้งสิ้น 20.7 ล้านคน และ 32.1 ล้านคน ในปี 2553 ตัวเลขนี้เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากผลการศึกษาของบริษัททูลย์ส์ แอนด์เบอร์เจอรส์ล่าสุดคาดว่าในปี 2543 จะมีผู้โดยสารเพิ่มขึ้นถึง 25.7 ล้านคน ซึ่งปัจจุบันอาคารผู้โดยสารคอนเมืองรับได้ 16 ล้านคน

นอกจากนี้ บริษัทนาโกยังบอกว่า พื้นที่บริเวณหนองงูเห่ามีความสอดคล้องกับการพัฒนาเมือง ซึ่งบรรจุ "โครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกเป็นศูนย์อุตสาหกรรมพоди (อีสเทิร์นซีบอร์ด) สนามบินแห่งนี้จะใช้เป็นจุดเชื่อมต่อกรุงเทพฯ และพื้นที่แถบฝั่งตะวันออกซึ่งแผนการสร้างสนามบินของบริษัทนาโกเสนอก่อสร้างด้วยงบประมาณปี 2527 ทั้งสิ้น 21,100 ล้านบาท ในขณะที่ราคาปัจจุบันคาดว่า จะต้องเพิ่มขึ้นอีก 2-3 เท่าตัว (ประชาชาติธุรกิจ, 29 ก.ค. - 1 ส.ค. 2533 : พิเศษ 18)

ตามข้อกำหนดและพระราชบัญญัติการเดินอากาศได้ประกาศให้รอบ ๆ บริเวณสนามบินหนองงูเห่าในรัศมีทำการ 7 กิโลเมตร เป็นเขตควบคุมความปลอดภัยในการเดินอากาศ ซึ่งเป็นเขตควบคุมตึกสูงต่าง ๆ ไม่ให้มีความสูงเกินกว่าจุดกำหนดไว้ เมื่อวัดโดยอาศัยจุดอ้างอิง ซึ่งเป็นการจัดในข้อกำหนดแล้ว ความสูงของตึกที่จะขึ้นมาต้องไม่เกินเลยไปจากจุดอ้างอิงนี้ ซึ่งแน่นอนบริเวณถนนบางนา-ตราด บริเวณ 14-15 อันเป็นปลายทางขึ้นของเครื่องบินพоди ย่อมประสบปัญหาอย่างไม่ต้องสงสัย

หากเราตัดพื้นที่ตรงสนามบินหนองงูเห่ามายังถนนบางนา-ตราด จะได้ระยะห่างประมาณ 2 กิโลเมตรเท่านั้น ซึ่งห่างจากรัศมีทำการบิน 100 เมตร

สามารถขึ้นตึกได้สูงเพียง 2 เมตร ห่างออก 1,000 เมตร สร้างได้เพียง 20 เมตร บริเวณเหล่านี้คาดว่าจะสร้างอาคารสูงได้ไม่มากนัก นอกจากนี้ยังอาจเลยไปถึงที่ดินฝั่งซ้าย ทางออกไปชลบุรี แต่หากอยู่ทางขวาทางเข้าเมืองก็จะสามารถขึ้นตึกสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ โดยได้ระดับขึ้นไป อย่างไรก็ตาม กิโลเมตรที่ 10-18 ยังคงอยู่ในรัศมีการบินอยู่ดี และบางที่ถนนสายกิ่งแก้ว-ลาดกระบัง และสุขุมวิท 77 ก็อาจจะเข้าข่ายไปด้วย และเมื่อคุณเหตุผลเรื่องการสร้างทางวิ่งเป็น 4 เลนในอนาคต ก็จะทำให้รัศมีการวิ่งซ้อน และขยายวงกว้างออกไปอีก

โครงการสร้างสนามบินหนองงูเห่า ทำให้เกิดโครงการต่อเชื่อมเพื่อเปิดพื้นที่ย่านพาณิชย์กรรม รองรับสนามบินหนองงูเห่า โดยเชื่อมเส้นทางหลักถึง 3 เส้นทาง เริ่มจากสนามบินนานาชาติแห่งใหม่ เชื่อมต่อกับทางด่วนชั้นที่ 3 ตัดกับถนนกรุงเทพฯ - ชลบุรีสายใหม่ และตัดกับถนนวงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันออก เปิดทางเชื่อมสนามบินคอนเมือง 2 ปีก คือ สายในเมืองผ่านทางด่วนชั้นที่ 3 ทางด่วนชั้นที่ 1 และสายนอกเมืองตามแนวถนน วงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันออกจะเริ่มจากถนนพหลโยธินบริเวณ กิโลเมตรที่ 55.3 ตีเป็นแนวเฉียงตามทิศตะวันออกเฉียงใต้ผ่านคลองสี่ ตัดถนนคลองหลวง ช่วงกิโลเมตรที่ 8.5 ผ่านคลองหัวตัดถนนรังสิต-องครักษ์ ช่วงกิโลเมตรที่ 10 ตัดผ่านพื้นที่ว่างเปล่า และหมู่บ้านจัดสรรบางส่วนเข้าถนนลาดพร้าวช่วงกิโลเมตรที่ 11.5 จากนั้นตีเป็นแนวโค้งเข้าถนนรามอินทراكิโลเมตรที่ 10 จากนั้นพุ่งเข้าตามทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตัดถนนสุขุมวิท 2 กิโลเมตรที่ 4.8 ตัดกับถนนสุขุมวิทบริเวณห่างจากบางกะปิประมาณ 4 กิโลเมตร แล้วตีแนวตรงมาด้านใต้ล้อมด้านหลังมหาวิทยาลัยรามคำแหง สนามกีฬาหัวหมาก แล้วเชื่อมกับถนน กรุงเทพฯ-ชลบุรีสายใหม่ ตัดกับถนนศรีนครินทร์ ซึ่งปัจจุบันมีโครงการหมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้น มาก แต่ยังไม่สามารถระบุได้ว่า มีโครงการใดบ้างจะอยู่ในข่ายเวนคืน จากนั้นตรงเข้ามาบรรจบกับถนนบางนา-ตราด บริเวณกิโลเมตรที่ 9 (ฐานเศรษฐกิจ 24-26 กันยายน 2535 : 2)

เมื่อโครงการสนามบินหนองงูเห่า และโครงการขยายการคมนาคมมีรูปแบบที่ชัดเจนแล้ว จะมีผลกับการพัฒนาโครงการที่ดินในบริเวณพื้นที่ข้างเคียงอย่างมาก

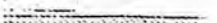

**แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม**

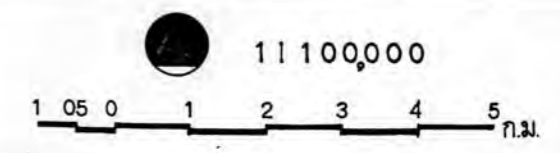
แผนที่ 3.7
แสดง: พื้นที่โครงการลนามบินหนองงูเห่า

สัญลักษณ์.

- บริเวณพื้นที่จะสร้างลนามบินหนองงูเห่า
- รัศมีเขตควบคุมความปลอดภัยการเดินอากาศ
- เขตพื้นที่ศึกษา

ที่มา: กระทรวงคมนาคม

- เขตจังหวัด
- เขตอำเภอ
- เขตตำบล
- สุขาภิบาล
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง
- ที่ตั้งอำเภอ

ในแง่พาณิชย์กรรม ปัจจุบันถนนบางนา-ตราด ที่ดินพัฒนาแล้ว ตกตารางวาละ 20,000 - 30,000 บาท หรืออาจจะปรับตัวสูงขึ้นเท่าตัว และถนนกิ่งแก้วในพื้นที่อำเภอบางพลี ขณะนี้ ตารางวาละ 10,000 บาท อาจสูงขึ้นอีกไม่น้อยกว่า 100% ในอีกหนึ่งปีข้างหน้าซึ่งบริเวณนี้ทั้งหมดที่ล้อมรอบสนามบินแห่งใหม่จะเป็นพื้นที่เปิดแห่งใหม่ของนักลงทุนในวงการธุรกิจ พัฒนาที่ดินประเภทต่าง ๆ

โครงการสนามบินหนองงูเห่าจึงไม่ได้เป็นแค่โครงการสนามบิน แต่จะเป็นการพัฒนาพื้นที่รอยต่อกรุงเทพฯ ด้านตะวันออกครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพฯ มีเขต มีนบุรี ลาดกระบัง สมุทรปราการ บางพลี บางบ่อ ฉะเชิงเทรา บางปะกง สระบุรี และ นครนายกตอนล่าง ซึ่งปัจจุบันเป็นพื้นที่ที่ไม่ได้รับการวางแผนและพัฒนาอย่างจริงจัง

3.2.2 การสื่อสาร

1. การประชาสัมพันธ์โทรเลข ภายในจังหวัดจะมีที่ทำการประชาสัมพันธ์ โทรเลขอยู่ทุกอำเภอ ซึ่งสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึงในการจัดส่งจดหมาย โทรเลข พัสดุภัณฑ์ และธนาณัติ ที่ทำการประชาสัมพันธ์โทรเลขมีทั้งหมด 10 แห่ง คือ

- 1.1 ที่ทำการประชาสัมพันธ์โทรเลขสมุทรปราการ อำเภอเมืองสมุทรปราการ
- 1.2 ที่ทำการประชาสัมพันธ์โทรเลขบางปูใหม่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ
- 1.3 ที่ทำการประชาสัมพันธ์โทรเลขสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ
- 1.4 ที่ทำการประชาสัมพันธ์โทรเลขปากน้ำ อำเภอเมืองสมุทรปราการ

- 1.5 ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขบางพลี อำเภอบางพลี
- 1.6 ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขบางบ่อ อำเภอบางบ่อ
- 1.7 ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขคลองด่าน อำเภอบางบ่อ
- 1.8 ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขพระประแดง อำเภอ
พระประแดง
- 1.9 ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขสำโรงใต้ อำเภอ
พระประแดง
- 1.10 ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขปากลัด อำเภอ
พระประแดง

2. การโทรศัพท์ ในจังหวัดสมุทรปราการ มีชุมสายโทรศัพท์ที่
เปิดดำเนินการ คือ

2.1 ชุมสายโทรศัพท์สมุทรปราการ ตั้งอยู่ถนนสุขุมวิท
อำเภอเมืองสมุทรปราการ เขตรับผิดชอบคือ บริเวณสะพานมหาหงษ์ เขตเทศบาลเมือง
สมุทรปราการ จนถึงบริเวณถนนสุขุมวิท (สายเก่า) กิโลเมตรที่ 30

2.2 ชุมสายโทรศัพท์บางปู ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง
สมุทรปราการ เขตรับผิดชอบคือ บริเวณกิโลเมตรที่ 30 ถนนสุขุมวิทไปจนถึงเขตบางปูใหม่

2.3 ชุมสายโทรศัพท์ปู่เจ้าสมิงพราย ตั้งอยู่ในอำเภอ
พระประแดง เขตรับผิดชอบคือ บริเวณเชิงสะพานวัดมหาหงษ์ ถนนเทพารักษ์ ปากซอย
สุขุมวิท 109 และบริเวณวัดด่านสำโรง

2.4 ชุมสายโทรศัพท์บางนา ตั้งอยู่ถนนบางนา-ตราด
เขตรับผิดชอบคือ บริเวณซอยสุขุมวิท 101/1 ถึงซอยสุขุมวิท 109

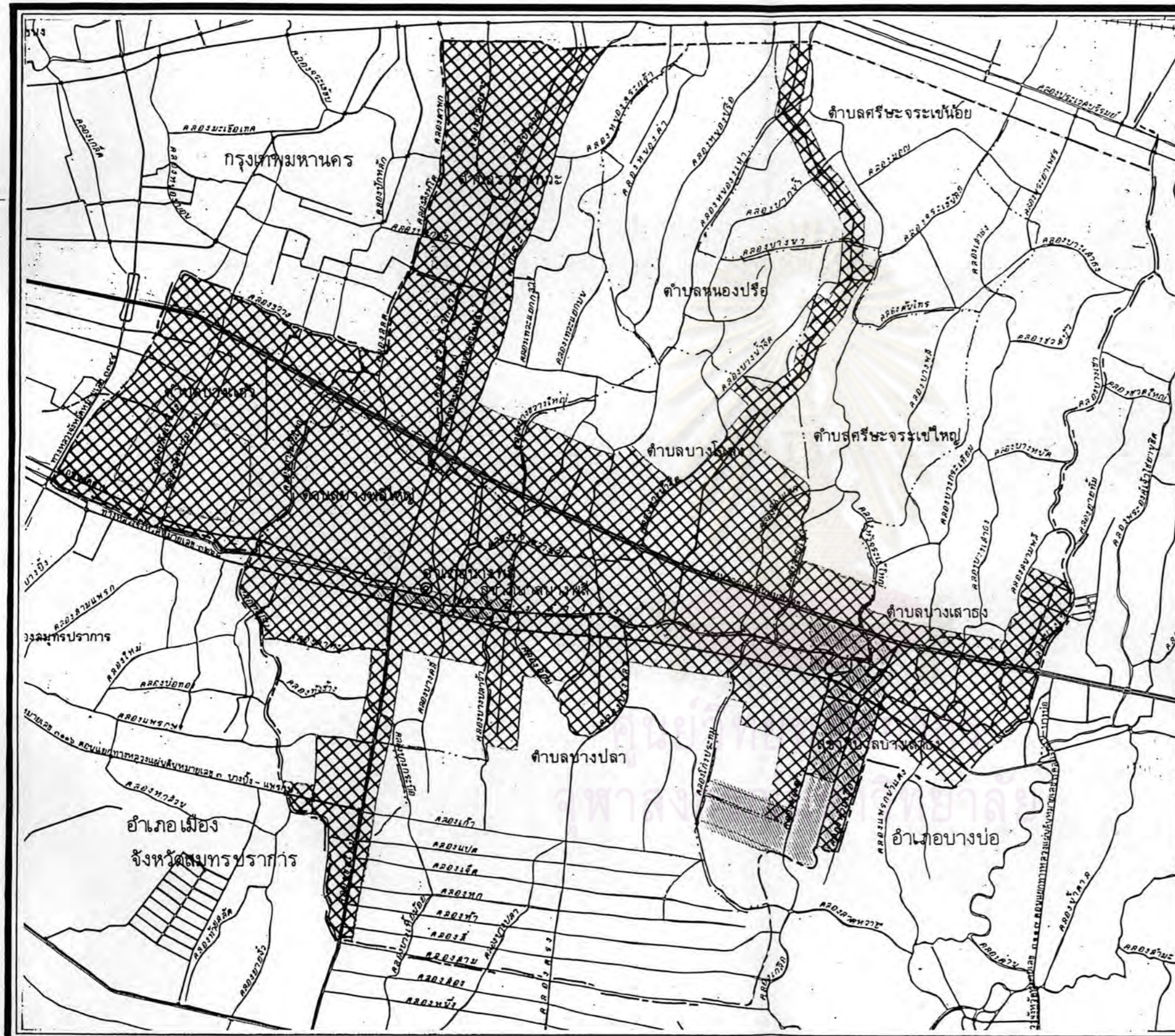
2.5 ทูมสายโทรศัพท์บางพลี ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบางพลี
เขตรับผิดชอบ ถนนบางนา-ตราด กม.5-กม.23 และถนนเทพารักษ์ กม.17 ทั้ง 2 ฝั่ง

2.6 ทูมสายโทรศัพท์บางพลี-บางบ่อ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอ
บางพลี เขตรับผิดชอบถนนบางนา-ตราด กม.23-กม.25 และถนนเทพารักษ์ กม.17 ถึง
นิคมอุตสาหกรรมบางพลี

ตารางที่ 3.10 แสดงการให้บริการโทรศัพท์ ปี พ.ศ.2534

ตูมสายโทรศัพท์	จำนวนหมายเลขที่มีผู้เช่าจำแนกตามประเภทผู้เช่า				
	รวม	ธุรกิจ	บ้าน	สาธารณะ	ราชการ
บางนา	25,328	4,355	19,998	303	672
สมุทรปราการ	7,747	1,799	5,444	100	404
ปู่เจ้าสมิงพราย	10,044	2,959	6,442	267	376
บางพลี	3,988	1,267	2,510	51	160
บางพลี-บางบ่อ	576	323	229	3	21
บางปู	1,054	691	307	18	38
รวม	48,737	11,394	34,930	742	1,671

ที่มา : สำนักงานตูมสายโทรศัพท์สมุทรปราการ

แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอ
บางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของ
เมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

แผนที่ 3.8

แสดง: การบริการโทรศัพท์

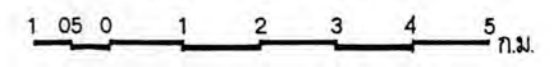
สัญลักษณ์.

 บริเวณพื้นที่ที่รับบริการโทรศัพท์

ที่มา: สำนักงานบริการโทรศัพท์สมุทรปราการ

- เขตจังหวัด
- เขตอำเภอ
- เขตตำบล
- สุขาภิบาล
- ถนน
- แม่น้ำ คลอง
- ที่ตั้งอำเภอ

 11 100,000

3.2.3 ไฟฟ้า

การให้บริการทางด้านไฟฟ้าขณะนี้ได้ขยายเขตออกไปกว้างขวางครอบคลุมทุกหมู่บ้านในจังหวัดสมุทรปราการ โดยการควบคุมดูแลของการไฟฟ้านครหลวง แบ่งเป็นเขตการให้บริการ 2 แห่ง คือ

1. สำนักงานเขตสมุทรปราการ ถนนสุขุมวิท อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
2. สำนักงานเขตบางพลี ถนนกิ่งแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ตาราง 3.11 แสดงการใช้ไฟฟ้าแต่ละประเภท

จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าจำแนกตามประเภท	ปริมาณการใช้ไฟฟ้า/ราย	ร้อยละ
ที่อยู่อาศัย	68,666	83.95
ธุรกิจ-การค้า	12,165	14.88
โรงงานอุตสาหกรรม	957	1.17
รวม	81,788	100.00

ที่มา : สำนักงานเขตไฟฟ้านครหลวงสมุทรปราการ

3.2.4 การประปา

การให้บริการประปาของจังหวัดสมุทรปราการ และอำเภอ บางพลี อยู่ในการควบคุมของการประปานครหลวง สำนักงานประปาสมาคมสมุทรปราการ ซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบพิเศษเหนือจรดคลองพระโขนง ทิศใต้จรดเขตจังหวัดสมุทรปราการ และทิศ ตะวันตกจรดแม่น้ำเจ้าพระยา แต่การให้บริการก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของ ประชาชน ซึ่งประเภทผู้ใช้น้ำส่วนใหญ่ยังเป็นประเภทที่พักอาศัยและธุรกิจต่าง ๆ ส่วนภาค อุตสาหกรรมยังมีการใช้น้ำประปาในกิจการโรงงานกันน้อยมาก ส่วนใหญ่ยังใช้น้ำบาดาล กันอยู่เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย และลดต้นทุนในการผลิต

การประปาอำเภอบางพลีเดิมเป็นการดำเนินการของสุขาภิบาล โดยวิธีเจาะบ่อน้ำบาดาลแล้วสูบน้ำขึ้นใบกักเก็บไว้ที่ถังสูบน้ำ แต่ปัจจุบันทางอำเภอและสุขาภิบาล ได้ยกการดำเนินการให้การประปานครหลวงดำเนินการแทน การใช้น้ำประปาของอำเภอ บางพลี จะมีเฉพาะชุมชนที่อยู่ในพื้นที่สุขาภิบาล และนิคมอุตสาหกรรมเท่านั้น ส่วนชุมชนที่อยู่ นอกพื้นที่สุขาภิบาล หรือโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ยังใช้น้ำบาดาล

3.2.5 การกำจัดขยะมูลฝอย

การจัดเก็บขยะมูลฝอยของสุขาภิบาลบางพลี มีพื้นที่ 3 ตร.กม. มีประชากร 21,400 คน มีปริมาณขยะวันละ 25 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน แต่ความสามารถ ของเจ้าหน้าที่เก็บได้วันละ 12 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน เหลือปริมาณขยะที่ตกค้างอยู่วันละ 13 ลูกบาศก์เมตร มีรถขนขยะเพียง 1 คัน จะต้องวิ่งขนขยะวันละ 2 เที่ยวต่อคัน สุขาภิบาล บางเสาธง (บริเวณเมืองใหม่บางพลี) มีพื้นที่ 9.60 ตร.กม. จำนวนประชากร 21,000 คน มีปริมาณขยะวันละ 135 ลูกบาศก์เมตร มีรถขนขยะ 5 คัน แต่ละคันจะวิ่งวันละ 2 เที่ยว ความสามารถของเจ้าหน้าที่เก็บขยะได้วันละ 90 ลูกบาศก์เมตร ในแต่ละวันจะมี ขยะตกค้างอยู่ 45 ลูกบาศก์เมตร

สุขภาพบางพลี และสุขภาพบางเสาธง ยังไม่มีพื้นที่ของ
ตนเองในการทำลายขยะที่ถูกคัดตามหลักสุขอนามัย ปัจจุบันจะขนขยะไปที่บ่อที่เขาคือ
ดินไปถมเพื่อสร้างหมู่บ้านของเอกชน อยู่ที่หลังสุเหร่าบางกะสี

3.2.6 การระบายน้ำ

อำเภอบางพลีมีคลองที่ไหลผ่านพื้นที่นา ปัญหาเรื่องการระบาย
น้ำจึงไม่ค่อยมี เพราะชุมชนเดิมส่วนใหญ่จะอยู่ริมคลอง จะมีปัญหาเรื่องการระบายน้ำก็มา
จากโรงงานอุตสาหกรรมที่ขาดความรับผิดชอบ โดยไม่บำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่คลอง
เฉพาะโรงงานที่อยู่นอกเขตนิคมอุตสาหกรรม ส่วนโรงงานที่ตั้งอยู่ในนิคมมีการบำบัดน้ำเสีย
ก่อนปล่อยลงสู่คลอง เพราะทางนิคมฯ มีการตรวจสอบและควบคุมอย่างใกล้ชิด

การบำบัดน้ำเสีย อำเภอบางพลีมีพื้นที่ติดกับกรุงเทพฯ การ
ขยายตัวของกรุงเทพฯ มีผลกับอำเภอบางพลีมาก ทั้งด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม ดังนั้น
หน่วยงานของรัฐควรจะมาควบคุมโรงงานและบ้านจัดสรร ำให้ปฏิบัติให้ถูกต้อง ถ้าไม่
ปฏิบัติตามข้อกำหนด ควรมีบทลงโทษที่รุนแรง เพื่อรักษาคลองให้คงสภาพตามธรรมชาติ
รักษาสมดุลย์ของธรรมชาติไว้ เพราะถ้าไม่มีมาตรการที่ได้คาดแล้วภายใน 5-10 ปี
สภาพของคลองในอำเภอบางพลีก็จะมีสภาพเดียวกับคลองแสนแสบ คลองผดุงกรุงเกษม
ในเขตกรุงเทพฯ

3.2.7 การรักษาความปลอดภัยและอัคคีภัย

อำเภอบางพลีมีเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหมด 144 คน นายตำรวจ
ชั้นสัญญาบัตร 18 คน ตำรวจชั้นประทวน 48 คน โดยแยกปฏิบัติงาน 2 สถานี สถานีตำรวจ
ภูธรบางพลี นายตำรวจ 14 คน ตำรวจชั้นประทวน 78 คน สถานีตำรวจจรเข้ใหญ่
นายตำรวจ 4 คน ตำรวจชั้นประทวน 48 คน ทั้ง 2 สถานี มีนโยบายขจัดทุกขันธ์ราษฎร์

ให้ประชาชน โดยการอบรมชี้แจงตามชุมชนหรือหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนลดละอบายมุข
ให้ประกอบอาชีพบริสุทธิ์ ผลที่ออกมาทำให้คดีอาชญากรรมต่าง ๆ ลดลงไปกว่าเดิมมาก

ส่วนการป้องกันอัคคีภัย สุขาภิบาลบางพลี มีเจ้าหน้าที่ดับเพลิง
5 คน รถยนต์ดับเพลิง 1 คัน เรือดับเพลิง 1 คัน รถลากเป็นดับเพลิง 1 คัน เคมดับ
เพลิงแยกเป็นจุด ๆ ในสุขาภิบาลมี 30 เครื่อง สุขาภิบาลบางเสาธง มีเจ้าหน้าที่ 7 คน
มีรถดับเพลิง 2 คัน ทั้ง 2 สุขาภิบาลมีการฝึกซ้อมวิธีดับเพลิงทุก 2 เดือน เพื่อให้เกิดการ
ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาเพื่อจะได้รับสถานการณ์ได้ทุกขณะเมื่อเกิดเพลิงไหม้จริง

3.2.8 การท่องเที่ยว

1. แหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรปราการ และอำเภอ
บางพลี เฉพาะแหล่งที่สำคัญ มีประมาณ 10 แห่ง โดยจัดประเภทแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น
3 ประเภท

1.1 ประเภทธรรมชาติ (NATURAL ATTACTION) ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา น้ำตก ทะเล หรืออาจมีการ
เสริมแต่งบ้าง เช่น เขื่อน สวนรุกชาติ หรืออุทยาน

1.2 ประเภทศิลปวัฒนธรรม (CULTURAL ATTACTION)
ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางด้านวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ หรือสถานประกอบการพิธี
ทางศาสนา เช่น วัด

1.3 ประเภทประวัติศาสตร์ (HISTORIC ATTACTION)

ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่า และเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ เช่น เมืองเก่า วัดโบราณ (โบสถ์ พระปรางค์)

ตามลักษณะเกณฑ์การแบ่งประเภทแหล่งท่องเที่ยวข้างต้นของจังหวัดสมุทรปราการมีแหล่งท่องเที่ยว 10 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ 3 แห่ง ประเภทศิลปวัฒนธรรม 3 ประเภทประวัติศาสตร์ 4 แห่ง

ก. ประเภทธรรมชาติ ได้แก่

1. สถานตากอากาศบางปู ตั้งอยู่ที่ถนนสุขุมวิทกิโลเมตรที่ 37 ตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ มีเนื้อที่ประมาณ 582 ไร่ ศิคริมทะเล เป็นสถานที่รับผู้ป่วยจากการปฏิบัติงานในราชการทหาร เพื่อฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ และดำเนินงานเป็นสถานพักผ่อนของกองทัพบก สร้างร้านอาหารตามสั่ง ในระยะเดือนพฤศจิกายนถึงปลายเดือนกุมภาพันธ์ จะมีนางนวลอพยพมาหากินอยู่ตามชายทะเลเป็นจำนวนมาก

2. สว่างคนิวาส เป็นสถานที่ภาษาของสภาภาษาไทย ตั้งอยู่ที่ถนนสุขุมวิทกิโลเมตรที่ 31 ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมืองสมุทรปราการ ผู้สร้างคือนายอ้อจือเหลียง ประธานมูลนิธิอ้อจือเหลียง สร้างในพื้นที่ 60 ไร่ เป็นมูลค่ากว่า 10 ล้านบาท เป็นสถานที่พักผ่อนของผู้ป่วย หรือผู้ที่ปรารถนาจะไปพักผ่อน มีหอประชุมใหญ่โต และมีที่พักสะดวกสบาย ทางราชการและองค์การต่าง ๆ ใช้เป็นที่ประชุมสัมมนาอยู่เสมอ นอกจากนี้ทางสภาภาษาไทย ได้จัดตั้งสถานีกาชาดที่ 5 เพื่อบริการด้านรักษาพยาบาลแก่ผู้ป่วยนอกขึ้นในบริเวณสถานพักผ่อนนี้ด้วย และยังมีห้องสัตรีน้ำ ซึ่งน้ำสัตรีทะเลต่าง ๆ มาเลี้ยงไว้ให้ชม และศึกษามากมายหลายชนิด เป็นสถานที่ท่องเที่ยว และพักผ่อนที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดสมุทรปราการ

3. พาร์มจระเข้ ตั้งอยู่ในตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมืองสมุทรปราการ บนเนื้อที่ประมาณ 100 ไร่ นับว่าเป็นพาร์มจระเข้ที่ใหญ่ที่สุดในโลก ภายในเป็นสถานเพาะเลี้ยงจระเข้เพื่อเอาหนังมาทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ส่งขายทั่วโลก ส่วนเนื้อจะใช้เป็นอาหาร ขณะนี้พาร์มได้ขยายกิจการเลี้ยงสัตว์อื่น ๆ อีกหลายชนิด เช่น งู เลือ่ ช้าง หมู สิงโต ลิงและนก และยังมีการแสดงวิธีจับ และให้อาหารจระเข้ทุกเช้า เพื่อต้องการดึงดูดนักท่องเที่ยว

ข. ประเภทศิลปวัฒนธรรม

1. หลวงพ่อปาน เป็นปูชนียวัตถุที่สำคัญของอำเภอ บางบ่อ ประดิษฐานอยู่ที่วัดมงคลโคธาวาส ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนจังหวัดใกล้เคียง ในความดีและคุณธรรมอันสูงส่ง ตลอดจนอภินิหารส่วนตัวของ หลวงพ่อที่ได้ประกอบขึ้นไว้ ตั้งแต่ครั้งท่านยังมีชีวิตอยู่ ทางอำเภอได้จัดงานเทศกาลหลวง พ่อปานเป็นประจำทุกปี คือ วันขึ้น 5-7 ค่ำ เดือน 12

2. หลวงพ่อโต ตั้งอยู่ที่วัดบางพลีใหญ่ ตำบลบางพลี อำเภอบางพลี สมุทรปราการ เป็นพระพุทธรูปที่ประชาชนทั้งในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง เดินทางมาเคารพและสักการะเป็นประจำตามประเพณีวิเศษศาสตร์ หลวงพ่อโตเป็นที่เืองกับหลวง พ่อวัดบ้านบ้านแหลม จังหวัดสมุทรปราการ และหลวงพ่อโสธร จังหวัดฉะเชิงเทรา โดย หลวงพ่อวัดบ้านแหลมเป็นองค์ที่หลวงพ่อโสธรเป็นองค์กลาง และหลวงพ่อโตเป็นองค์เือง สุดท้อง หลวงพ่อโตได้แสดงอภินิหารลอยเข้าไปในคลองสำโรง ประชาชนได้อารธนาขึ้น มาประดิษฐานไว้ที่วัดบางพลีใหญ่ใน

3. วัดรุดังคเจดีย์ เป็นปูชนียสถานที่สำคัญอันศักดิ์สิทธิ์ และสวยงามอย่างยิ่งแห่งหนึ่งของจังหวัดสมุทรปราการ อยู่ที่วัดโคศุภการาม กิโลเมตรที่ 31 ถนนสุขุมวิท ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองสมุทรปราการ ซึ่งจะมีประชาชนจากหลายจังหวัด

เดินทางมานมัสการ หรือชมโครงสร้างพระพุทธรูปองค์เจดีย์ไม่ขาดสาย โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อ
 เลี้ยงชีพเชื่อมขีหลวงพ่อเคียร ปลอยสัตว์ หรือสะเดาะเคราะห์เอาบุญ เพราะสถานที่ร่มรื่น
 ปลอดภัยแก่สัตว์ และบางคนต้องการมาศึกษาเรื่องสมาธิและวิปัสสนา เพื่อขจัดความกุ่มงใจ
 หรือจิตที่สับสนไม่สงบ

ค. ประเภทประวัติศาสตร์

1. พระสมุทรเจดีย์ ตั้งอยู่ที่ตำบลคลองปลากด อำเภอ
 เมืองสมุทรปราการ ตรงข้ามกับศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการนั้น เป็นปูชนียสถานสำคัญ
 ที่เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดสมุทรปราการและเป็นโบราณสถานที่สำคัญของชาวบ้าน ส่วนใหญ่
 ชาวบ้านจะเรียก "พระเจดีย์กลางน้ำ" เพราะเดิมตั้งอยู่บนเกาะกลางน้ำสร้างขึ้นในสมัย
 รัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

ทุกปีทางจังหวัดจะจัดงานนมัสการพระสมุทรเจดีย์ เป็น
 งานประจำปี โดยกำหนดเอาวันแรม 5 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปีเป็นวันเริ่มงาน พุทธ
 ศาสนิกชนพร้อมใจกันไปช่วยเย็บผ้าแดงผืนใหญ่สำหรับห่อองค์พระสมุทรเจดีย์ พอวันเริ่มงาน
 คณะกรรมการจะเชิญผ้าผืนใหญ่ตั้งบนบุษบก แห่ด้วยรถยนต์รอบตัวเมือง แล้วกลับมาทำพิธี
 ทักขีฉนวน 3 รอบองค์พระเจดีย์ แล้วนำขึ้นไปทนม และจะมีการฉลองเป็นเวลา 7 วัน 7
 คืน เพื่อให้ประชาชนนมานมัสการปิดทองและทำบุญ

2. เมืองโบราณ ตั้งอยู่ที่ตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมือง
 สมุทรปราการ กิโลเมตรที่ 33 ถนนสุขุมวิท ห่างจากตัวจังหวัด 3 กิโลเมตร มีเนื้อที่
 ประมาณ 500 ไร่ ซึ่งสถานที่แห่งนี้ได้รวบรวมโบราณสถานจำลอง และสิ่งที่เป็นศิลปสำคัญใน
 ประวัติศาสตร์ทุก ๆ สมัยของประเทศไทยมาไว้ ลักษณะการจัดรูปแบบจะเหมือนกับแผนที่
 ประเทศไทย โดยเริ่มจากใต้สุดของประเทศไทย ขึ้นไปสู่ตอนเหนือสุด มีการขุดคลองสร้างถนน
 โดยผู้เข้าชมสามารถเข้าถึงโบราณสถานทุกแห่งได้ การจำลองทำได้เหมือนต้นแบบของจริง

นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งรวมเอาศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่นับวันจะสูญหายไปจากสังคมยุคใหม่ ผู้ที่ต้องการค้นคว้าเรื่องราวของประเทศไทยสามารถศึกษาดูได้จากที่นี่ การเข้าชมเสียค่าผ่านประตู 50 บาท

3. บ่อมพระจุลจอมเกล้า อยู่ห่างจากพระสมุทรเจดีย์ 7 กิโลเมตรบนถนนสุขสวัสดิ์ (ดาวคะนอง-บ่อมพระจุล) ชาวบ้านนิยมเรียก "บ่อมพระจุล" สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 ในปีพุทธศักราช 2436 ซึ่งทรงดำริเห็นว่า ต่างประเทศกำลังแสวงหาเมืองขึ้นและบรรดาประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ติดเขตแดนประเทศไทย ก็ถูกต่างประเทศเข้าครอบครองหมดแล้ว นับเป็นภัยใหญ่หลวงสำหรับประเทศเล็ก ๆ อย่างประเทศไทย จึงทรงเล็งเห็นความสำคัญการป้องกันทางน้ำ จึงทรงให้สร้างและปรับปรุงบ่อมต่าง ๆ ทางปากน้ำ โดยจ้างชาวต่างประเทศปรึกษาวางแผนในการปรับปรุง ปัจจุบันยังคงเก็บรักษาอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น กล้องส่องทางไกล และปืนโบราณไว้ ซึ่งการจะเข้าชมต้องขออนุญาตผ่านประชาสัมพันธ์ของกองทัพเรือก่อนจึงจะเข้าชมได้

4. พิพิธภัณฑ์ทหารเรือ ตั้งอยู่ที่ถนนสุขุมวิท ฝั่งตรงข้ามกับโรงเรียนนายเรือ ซึ่งจะเปิดให้ผู้สนใจเข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ในเวลาราชการ พิพิธภัณฑ์ทหารเรือเป็นพิพิธภัณฑ์สถานพิเศษของกองทัพเรือ จัดตั้งขึ้นเพื่อสงวนรักษา เก็บรวบรวมวัตถุพิพิธภัณฑ์ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางทหารเรือมารวบรวมเก็บไว้ในที่แห่งเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการศึกษาประวัติศาสตร์ทหาร ซึ่งจะเป็นอย่างประกอบสำคัญในการศึกษาพิจารณายุทธวิธี และหลักนิยมในการรบของกองทัพเรือ นอกจากนี้ยังมีความมุ่งหมายที่จะจัดแสดงวัตถุพิพิธภัณฑ์แก่ประชาชน และสนับสนุนส่วนราชการอื่น ๆ เพื่อ แสดงให้เห็นถึงประวัติศาสตร์และพัฒนาการทางทะเล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิวัฒนาการของ สังคมส่วนรวม

3.3 ลักษณะทางสังคม

3.3.1 การศึกษา

จังหวัดสมุทรปราการแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การศึกษาในระบบโรงเรียน มีโรงเรียนในสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 252 โรงเรียน มีครู 6,774 คน นักเรียน 141,728 คน โรงเรียนสังกัดของกรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย จำนวน 8 โรงเรียน ครู 242 คน นักเรียน 6,440 คน รวมการศึกษาในระบบโรงเรียน 260 โรงเรียน ครู 7,016 คน นักเรียน 148,168 คน คิดเป็นอัตราส่วนครูต่อนักเรียนเท่ากับ 1 : 21 และจำนวนครูต่อประชากรทั้งหมดเท่ากับ 1 : 118 คน มีนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 17.86 ของประชากรทั้งจังหวัด การศึกษาในระดับสูง ได้แก่ วิทยาลัยเกริกและโรงเรียนนายเรือ

2. การศึกษานอกระบบโรงเรียน มีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน 8 โรงเรียน ครู 14 คน มีนักเรียน 280 คน โรงเรียนสารพัดช่างสังกัดกรมอาชีวศึกษา 1 โรงเรียน ครู 41 คน นักเรียน 1,484 คน

การศึกษาในอำเภอบางพลี มีโรงเรียนทั้งหมด 54 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษา 5 โรงเรียน สังกัดส่วนกลาง 2 โรงเรียน ไม่สังกัดส่วนกลาง 3 โรงเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 3 โรงเรียน และเป็นโรงเรียนของเอกชน 8 แห่ง

ด้านการศึกษาของอำเภอบางพลีไม่มีปัญหา เพราะมีพื้นที่ติดกับกรุงเทพฯ จึงมีนักเรียนจากอำเภอบางพลีเดินทางเข้ามาเรียนที่กรุงเทพฯ ปัจจุบันมีสถาบันด้านอุดมศึกษาเข้ามาตั้งใกล้พื้นที่หลายสถาบัน เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2 และขณะนี้กำลังดำเนินการก่อสร้างอีก 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

3.3.2 ด้านการพาณิชย์กรรม

สาขาพาณิชย์กรรมของจังหวัดสมุทรปราการ นับว่าเป็นสาขาที่มีความสำคัญรองลงมาจากภาคอุตสาหกรรม จำนวนธุรกิจประเภทต่าง ๆ ในภาคพาณิชย์กรรมมีทั้งสิ้น 11,895 (สำนักงานพาณิชย์กรรมจังหวัดสมุทรปราการ 2534 : 32) ขยายตัวสูงขึ้นจากปีก่อน จำนวน 1,252 ราย หรือร้อยละ 11.76 ประเภทธุรกิจที่มีการขยายตัวมากที่สุดคือ บริษัทจำกัดร้อยละ 23.65 รองลงมาคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัดร้อยละ 14.43 พาณิชย์ในรูปแบบของการค้ามี 6,631 ราย ห้างหุ้นส่วน 46 ราย ห้างหุ้นส่วนจำกัด 1,998 ราย บริษัทจำกัด 3,220 ราย สถาบันการเงินของจังหวัดสมุทรปราการมี 52 แห่ง

ด้านพาณิชย์กรรมของอำเภอบางพลี มีร้านค้า 800 ราย สถานบริการน้ำมัน 13 แห่ง บ่อน้ำมันมือหมุน 102 แห่ง โรงแรม 2 แห่ง สถาบันการเงิน 6 แห่ง ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงเทพฯ และธนาคารสหธนาคาร

3.3.3 ด้านสาธารณสุข

การสาธารณสุขและการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ จะมีหน่วยงานของทางราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์การเอกชน แยกเป็นรายอำเภอ ดังนี้

1. อำเภอเมืองสมุทรปราการ

โรงพยาบาลทั่วไปจังหวัดสมุทรปราการขนาด 307 เตียง
1 แห่ง

โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ ขนาด 100 เตียง 1 แห่ง
สถานีอนามัย 11 แห่ง

นอกจากนี้ ยังมีศูนย์สาธารณสุขเทศบาล สถานีภาคที่ 5 โรง
พยาบาล โรงเรียนนายเรือ และโรงพยาบาลเอกชนอีก 3 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาล
ส.ไทยเสรี จำนวน 100 เตียง โรงพยาบาลสำโรงการแพทย์ จำนวน 100 เตียง
โรงพยาบาลเมืองสมุทร จำนวน 50 เตียง

2. อาเภอพระประแดง

โรงพยาบาลพระประแดง ขนาด 100 เตียง 1 แห่ง

โรงพยาบาลบางจาก ขนาด 100 เตียง 1 แห่ง

สถาบันราชประชาสมาสัยพระประแดง (โรคเรื้อน)

ขนาด 1,300 เตียง 1 แห่ง

สถานเอนามัย 12 แห่ง

ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมืองสมุทรปราการ 1 แห่ง

3. อาเภอบางพลี

โรงพยาบาลบางพลี ขนาด 10 เตียง 1 แห่ง

โรงพยาบาลบางเสาธง (สาขาโรงพยาบาลบางพลี) 1
แห่ง

สถานเอนามัย 12 แห่ง

4. อาเภอบางบ่อ

โรงพยาบาลบางบ่อ ขนาด 30 เตียง 1 แห่ง

สถานเอนามัย 11 แห่ง

5. อาเภอพระสมุทรเจดีย์

โรงพยาบาลพระสมุทรเจดีย์ (สาขาโรงพยาบาลสมุทร
ปราการ 1 แห่ง

สถานเอนามัย 6 แห่ง

นอกจากนี้ จังหวัดสมุทรปราการยังมีสถานพยาบาลเอกชน ประเภทนี้มีเตียงรับคนไข้อีก 215 แห่ง ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 239 แห่ง และสถานที่ผลิตยาแผนปัจจุบัน 23 แห่ง และแผนโบราณ 21 แห่ง

บุคลากรทางด้านสาธารณสุขของจังหวัดสมุทรปราการ มีนายแพทย์ 83 คน คิดเป็นสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร 1 : 9,993 ทันตแพทย์ 22 คน คิดเป็นทันตแพทย์ต่อประชากร 1 : 37,700 คน เภสัชกร 20 คน คิดเป็นสัดส่วนเภสัชกรต่อประชากร 1 : 41,470 คน พยาบาล 273 คน เป็นสัดส่วนพยาบาลต่อประชากร 1 : 3,038 (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ ข้อมูลการตลาด 2532 : 40) มี ผดุงครรภ์ 65 คน 1 : 13,139 คน ทันตภิบาล 9 คน

ด้านสาธารณสุขของอำเภอบางพลี ประชาชนบางส่วนก็เข้ามาใช้บริการด้านนี้จากกรุงเทพฯ

3.3.4 ด้านศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาถือศาสนาอิสลาม คริสต์ และซิกข์ มีวัดไทย 122 วัด จำนวนพระภิกษุ 44,468 รูป สามเณร 678 รูป มัสยิด 10 แห่ง และโบสถ์คริสต์ 2 แห่ง

อำเภอบางพลี มีวัดกระจายอยู่ตามชุมชนทั่วไป จำนวน 21 วัด มัสยิด 4 แห่ง ศาลเจ้า 1 แห่ง

3.3.5 ระบบชุมชน

ก. ความสัมพันธ์ของชุมชนในภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ในการศึกษาระบบชุมชนของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้พิจารณาถึงการติดต่อและพึ่งพา

ของชุมชนเป็นหลัก จากการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของชุมชนด้านการคมนาคมขนส่ง การบริหาร การบริการสังคมและเศรษฐกิจ พบว่าชุมชนลำดับสูงจะมีความสัมพันธ์สูงกับชุมชนลำดับต่ำ โดยทำหน้าที่ให้บริการแก่ชุมชนในลำดับรองลงไป ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะความสัมพันธ์ได้เป็น 2 ลักษณะ

1. ความสัมพันธ์ของชุมชนระดับศูนย์กลางจังหวัดกับกรุงเทพมหานคร ชุมชนต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับสูง ได้แก่ ชุมชนเทศบาลเมืองสมุทรปราการ และชุมชนสุขาภิบาลสาโรงเหนือ ซึ่งเป็นชุมชนที่มีความสำคัญเป็นศูนย์กลางของจังหวัด มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมกับกรุงเทพมหานครได้สะดวก ทั้งทางถนนและทางน้ำ และเป็นแหล่งงานขนาดใหญ่ที่สามารถเดินทางไปเข้า-เย็นกลับได้ ในขณะที่เดียวกัน เทศบาลเมืองสมุทรปราการ และสุขาภิบาลสาโรงเหนือยังทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางที่รับบริการและสินค้าจากกรุงเทพมหานคร กระจายไปสู่ชุมชนต่าง ๆ เช่น ชุมชนเมืองใหม่บางพลี (สุขาภิบาลบางเสาธง ชุมชนสุขาภิบาลบางพลี และกระจายไปสู่ชุมชนย่อยต่าง ๆ ที่อยู่นอกเขตสุขาภิบาลทั้งสองแห่ง)

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เผยถึงการสำรวจจำนวนประชากรที่เข้ามาเรียน หรือทำงานในกรุงเทพฯ ในช่วงเวลากลางวันมีส่วนทำให้เกิดความแออัดในกรุงเทพฯ เป็นอย่างมาก ผู้ที่มาเพิ่มความแออัดเหล่านี้ก็คือ ประชากรที่อยู่ในแหล่งที่ห่างไกลจากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางไปกลับระหว่างกรุงเทพฯ กับแหล่งอาศัยของตนเองได้ในวันเดียวกัน เช่น จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ นครปฐม สมุทรสาคร และอื่น ๆ มีจำนวนกว่าแสนคน มีทั้งประชากรในเขตเทศบาล สุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล สุขาภิบาล

ผู้เดินทางเข้ามาทำงานหรือมาเรียนเป็นจำนวนถึง

156,188 คน จากประชากรทั้งหมดในจังหวัดปริมณฑล 2,682,514 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 และจากประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาลของจังหวัดปริมณฑล จำนวน 409,463 คน

มีผู้เข้ามาเรียนหนังสือ 41,786 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 ผู้ที่มาเพื่อทำงานมีจำนวน 21,744 คน หรือร้อยละ 5.3

ส่วนประชากรของเขตสุขาภิบาลทั้งสิ้น 629,270 คน มีผู้เข้ามาเรียน 26,531 คน หรือร้อยละ 4.2 มาเพื่อทำงาน 12,317 คน หรือร้อยละ 2.0 นอกจากนี้ยังมีประชาชนที่อยู่นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล อีกจำนวน 1,643,781 คน ในจำนวนนี้มีผู้เข้ามาเรียนหนังสือจำนวน 40,436 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และผู้เดินทางมาทำงาน 13,374 คน ร้อยละ 0.8 (ตารางที่ 3.12)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนเทศบาลเมืองสมุทรปราการ ชุมชนสุขาภิบาลสำโรงเหนือกับสุขาภิบาลบางเสาธง สุขาภิบาลบางพลี และชุมชนย่อยอื่น ๆ ภายในอำเภอเมืองสมุทรปราการชุมชนเทศบาลเมือง และชุมชนสุขาภิบาลสำโรงเหนือ จะมีบทบาทและหน้าที่สำคัญที่สุดในจังหวัด เป็นศูนย์กลางการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การคมนาคม ตลาดกลางการค้าและบริการ ตลอดจนบริการสังคมให้แก่ชุมชนสุขาภิบาลบางเสาธง (เมืองใหม่บางพลี สุขาภิบาลบางพลี และชุมชนอื่น ๆ ภายในอำเภอบางพลี)

ข. อิทธิพลของชุมชน ชุมชนจะมีอิทธิพลแตกต่างกันขึ้นอยู่กับบทบาทหน้าที่ของชุมชน ลำดับความสำคัญของชุมชน และระยะทางในการติดต่อระหว่างชุมชน โดยเขตอิทธิพลของชุมชนต่าง ๆ จะซ้อนกันอยู่

1. เขตอิทธิพลของกรุงเทพมหานคร เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์รวมของกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของประเทศ เช่น การบริหารการปกครอง การบริการสังคม การค้าปลีก-ส่ง และเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งระหว่างภาค มีความสะดวกในการติดต่อ ทำให้เขตอิทธิพลของกรุงเทพมหานครครอบคลุมพื้นที่ศึกษา

ตารางที่ 3.12 แสดงประชากรที่เดินทางเข้ามาทำงานและเรียนหนังสือในกรุงเทพฯ

เขตการปกครอง	จำนวนประชากรทั้งหมด	ร้อยละ	ประชากรที่เดินทางมา				ประชากรที่ไม่เข้ามาทำงานและเรียน	ร้อยละ
			เรียน	ร้อยละ	ทำงาน	ร้อยละ		
รวม	2,682,514	100	108,753	4.0	47,435	1.8	2,526,326	94.2
เขตเทศบาล	409,463	100	41,786	10.2	21,744	5.3	345,933	84.5
เขตสุขาภิบาล	629,270	100	26,531	4.2	12,317	2.0	590,422	93.8
นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล	1,643,781	100	40,436	2.5	13,374	0.8	1,589,971	96.7

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. เขตอิทธิพลของชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการ มีเทศบาลเมืองสมุทรปราการเป็นศูนย์กลางที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดสมุทรปราการ มีชุมชนสุขาภิบาลสาโรงเหนือเป็นศูนย์กลาง และให้บริการแก่ชุมชนรอบนอกทั่วไป

3.3.6 ลักษณะชุมชนของอำเภอบางพลี

จากการศึกษาระบบชุมชนเมืองของสำนักผังเมือง ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทราบว่าเทศบาลเมืองสมุทรปราการจัดอยู่ในกลุ่มชุมชนที่มีความสำคัญลำดับที่ 2 ของระบบชุมชนภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นชุมชนที่มีความสำคัญในระดับจังหวัด มีบทบาทเป็นศูนย์กลางการค้า การบริการสังคม การคมนาคมขนส่ง และการบริหารของจังหวัด

เทศบาลเมืองพระประแดง สุขาภิบาลพระประแดง และสุขาภิบาลสาโรงเหนือจัดอยู่ในกลุ่มชุมชนที่มีความสำคัญลำดับที่ 3 ของระบบชุมชนภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีสุขาภิบาลพระประแดงมีบทบาทในด้านการเป็นย่านอุตสาหกรรม ส่วนเทศบาลเมืองพระประแดงและสุขาภิบาลสาโรงเหนือมีบทบาทเป็นศูนย์กลางทางการค้าและการบริการ

สำหรับสุขาภิบาลบางพลี สุขาภิบาลบางเสาธง สุขาภิบาลบางป่อ สุขาภิบาลคลองด่าน และสุขาภิบาลคลองสวน เป็นชุมชนเมืองที่มีบทบาทเป็นศูนย์กลางในด้านการค้า และการให้บริการในพื้นที่ชนบทโดยรอบ

อำเภอบางพลี มีชุมชนใหญ่ ๆ กระจายเป็นจุด ๆ เช่น ชุมชนสุขาภิบาลบางพลี ชุมชนเดิมจะอยู่บริเวณริมคลอง การปลูกสร้างอาคารเป็นอาคารไม้ 2 ชั้น หลังจากมีการตัดถนนเข้ามาการปลูกสร้างเริ่มเปลี่ยนมาอยู่ริมถนนหรือทางแยก ส่วนใหญ่แล้วชุมชนของสุขาภิบาลบางพลีจะกระจายตัวอยู่ทั่วไปในพื้นที่สุขาภิบาล หรือจะเป็นกลุ่มย่อยเฉพาะภาคหรือบริเวณวัด

สุขาภิบาลบางเสาธง เป็นที่ตั้งโครงการเมืองใหม่บางพลี จึงนับว่าได้เป็นเมืองใหม่ที่ใหญ่ที่สุด และแห่งแรกในประเทศไทย ซึ่งเป็นเมืองใหม่ที่มีบทบาทมากที่สุด ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน เพราะมีแหล่งงานและที่อยู่อาศัยในแหล่งเดียวกัน ทั้งนี้โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็นพื้นที่อยู่อาศัย และโรงงานอุตสาหกรรมของการนิคมอุตสาหกรรม โดยมีการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเป็นฝ่ายควบคุมดูแล สำหรับด้านที่อยู่อาศัยนั้น การเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแล ดังนั้น เมืองใหม่บางพลีจึงไม่ได้รับผลกระทบกระเทือนจากสภาวะแวดล้อมเป็นพิษแต่อย่างใด เพราะได้มีการป้องกันและจัดทำระบบป้องกันกำจัดน้ำเสียไว้เป็นอย่างดีแล้ว

โครงการเมืองใหม่บางพลีตั้งอยู่ที่กิโลเมตรที่ 23 ถนนเทพารักษ์ ตำบลบางเสาธง อำเภอบางพลี เป็นโครงการขนาด 4,496 ไร่ แบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 วาระ ดังนี้ วาระที่ 1 ค่าเงินการในพื้นที่ 1,665 ไร่ วาระที่ 2 ส่วนที่ 1 ค่าเงินการในพื้นที่ 1,495 ไร่ วาระที่ 3 ส่วนที่ 2 ค่าเงินการในพื้นที่ 1,309 ไร่

1. องค์ประกอบของเมืองใหม่บางพลี

เนื่องจากเป็นเมืองที่สมบูรณ์ในตัวเอง เมืองใหม่บางพลีจึงประกอบด้วยย่านพักอาศัย ย่านอุตสาหกรรม และย่านพาณิชยกรรม ซึ่งเป็นแหล่งงานของเมือง นอกจากนี้ยังมีส่วนบริการชุมชนอันได้แก่ สถานศึกษา สนามกีฬา สถานที่ราชการ ตลอดจนสวนสาธารณะที่พักผ่อนหย่อนใจ ระบบถนนทางเท้า การระบายน้ำ และโรงกำจัดน้ำเสียครบถ้วน โดยมีส่วนการไว้ที่ดิน ดังนี้ (กระทรวงมหาดไทย การเคหะแห่งชาติ 2535 : 3 - 4)

2. การกำหนดที่ตั้งของการไว้ที่ดินประเภทต่าง ๆ

ผังปัจจุบันสำหรับวาระที่ 1 และวาระที่ 2 ส่วนที่ 1 มีลักษณะคล้ายคลึงกันกล่าวคือ ผังตะวันตกของถนนสายประธานจะเป็นย่านพักอาศัย ส่วนผัง

ตารางที่ 3.13 แสดงการใช้ที่ดินโครงการเมืองใหม่บางพลี

ประเภทการใช้ที่ดิน	วาระที่ 1		วาระที่ 2 ส่วนที่ 1		วาระที่ 2 ส่วนที่ 2		รวม	
	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ
1. ที่อยู่อาศัย	391	23.5	412	27.5	623	43.8	1,426	31.9
2. ย่านอุตสาหกรรม	476	28.6	415	27.7	-	-	891	19.9
3. ย่านธุรกิจการค้า	206	12.4	38	2.5	18	1.4	262	5.9
4. ส่วนบริการชุมชน	105	6.3	90	6.0	68	5.2	263	5.9
5. สวนสาธารณะ และที่ว่าง	165	9.9	125	8.3	-	-	290	6.5
6. ถนนทางเท้า	217	13.0	137	9.1	119	9.1	473	10.6
7. ศูนย์ราชการ	-	-	94	6.3	-	-	94	2.1
8. ธนาคารแห่งประเทศไทย	-	-	-	-	300	23.0	300	6.7
9. อื่น ๆ	105	6.3	189	12.6	176	13.5	470	10.5
รวม	1,665	100.0	1,500	100.0	1,304	100.0	4,469	100.0

ที่มา : การเคหะแห่งชาติ

ตะวันออกเป็นย่านนิคมอุตสาหกรรม ระหว่างย่านพักอาศัยและย่านอุตสาหกรรม นอกจากจะมีถนนสายประธานกันแล้วยังมีแนวศูนย์ตำบล อันประกอบด้วย ศูนย์ชุมชนสถานีอนามัย สนามกีฬา โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยม ตลาดสด ร้านค้า และถนนเอนกประสงค์ เป็นแนวกันอีกชั้นหนึ่ง ทำให้ย่านที่อยู่อาศัยถูกรบกวนน้อยลง

2.1 ย่านกิจการค้าหลัก (CBD) ของเมืองจะตั้งอยู่บริเวณสี่แยกที่ถนนสายหลักของเมืองตัดกับถนนเทพารักษ์ เพื่อให้บริการแก่ทั้งประชาชนในเมืองบางพลี และชุมชนโดยรอบ

2.2 สถานีจอดรถประจำทางและท่าเรือ ตั้งอยู่บริเวณทิศตะวันออกของถนนสายประธานติดกับสะพานคลองสำโรง เพื่อใช้จุดรวมของคมนาคมระหว่างเมืองใหม่กับชุมชนอื่น ๆ

2.3 บำบัดน้ำเสียโสโครก จำนวน 4 แห่ง ตั้งอยู่ในบริเวณเขตอุตสาหกรรม และตั้งห่างจากบริเวณพักอาศัย เพื่อนำมารับรองการอยู่อาศัย

3. จำนวนประชากรในเมืองใหม่บางพลี

เมื่อโครงการเมืองใหม่บางพลีก่อสร้างแล้วเสร็จ คาดว่าจะมีประชากรทั้งสิ้น 25,000 ครอบครัว หรือประมาณ 120,000 คน เป็นประชากรในวัยทำงานประมาณ 40,000 คน ถ้าจำนวนประชากรตามระดับรายได้ ประชากรเป้าหมายของโครงการจะเป็นดังนี้

ตารางที่ 3.14 แสดงกลุ่มรายได้ที่มีกำลังซื้อในแต่ละวาระของโครงการ

กลุ่ม รายได้	รายได้ครัวเรือน (ปี 2535)	สัดส่วน ร้อยละ	ก่อสร้างร้อยละ ในวาระที่ 1	ก่อสร้างแล้ว ในวาระที่ 2	จำนวนครัวเรือน รวม
ก.	7,501-9,500	20	1,260	3,740	5,000
ข.	9,501-12,000	20	1,902	3,098	5,000
ค.	12,001-17,500	30	832	6,668	7,500
ง.	17,501-29,000	20	178	4,232	5,000
จ.	29,001-40,000	10	443	2,057	2,500
	รวม	100%	5,205	19,795	25,000

ที่มา : การเคหะแห่งชาติ

4. ลักษณะอาคารพักอาศัยในเมืองใหม่บางพลี

4.1 อาคารพักอาศัยในโครงการวาระที่ 1 การก่อสร้าง
เป็นลักษณะ "บ้านสร้างบางส่วน" เพื่อให้อัตราค่าผ่อนชำระเหมาะสมกับความสามารถใน
การจ่ายของกลุ่มประชากรเป้าหมาย ประกอบด้วย บ้าน 4 แบบ ได้แก่

แบบ A เป็นอาคารเรือนแถวชั้นเดียว ประกอบด้วย
ด้วย ส่วนเอนกประสงค์และห้องน้ำส้วม แต่ละห้องมีผนังเฉพาะด้านข้าง 2 ด้าน ส่วนด้าน
หน้า-หลัง ผู้อยู่อาศัยต้องต่อเติมเองขนาดอาคาร 25.2 ตารางเมตรบนที่ดิน 21 ตร.วา

แบบ B เป็นอาคารเรือนแถวสองชั้น ประกอบด้วย ส่วนนอน ส่วนเอนกประสงค์และห้องน้ำ-ส้วม 1 ห้อง แต่ละหน่วยมีผนังด้านข้าง 2 ด้าน ส่วนผนังด้านหน้า-หลัง มีผู้อยู่อาศัยต้องต่อเติมเอง ขนาดอาคาร 37.8 ตารางเมตร บนที่ดิน 21 ตารางวา

แบบ C เป็นอาคารบ้านแฝดสองชั้น ประกอบด้วย ส่วนนอน ส่วนเอนกประสงค์และห้องน้ำ-ส้วม 1 ห้อง แต่ละหน่วยจะมีผนังด้านข้าง 2 ด้าน ส่วนผนังด้านหน้า-หลัง ผู้อยู่อาศัยต่อเติมเอง ขนาดอาคาร 60 ตารางเมตร บนที่ดิน 40 ตารางวา

แบบ D เป็นอาคารบ้านแฝดสองชั้น เช่นเดียวกับ แบบ C แต่มีพื้นที่อาคาร 84.42 ตารางเมตร ขนาดที่ดิน 50 ตารางวา

นอกจากบ้าน 4 แบบนี้แล้วยังมีอาคารพาณิชย์อีก แบบคือ อาคารพาณิชย์ 2 ชั้น และ 3 ชั้น ซึ่งเป็นอาคารสร้างเสร็จสมบูรณ์

4.2 อาคารพักอาศัยในโครงการวาระที่ 1 ส่วนพิเศษ และอาคารพักอาศัยในวาระที่ 2

จะดำเนินการก่อสร้างอาคารที่สมบูรณ์แบบตามความเหมาะสมในความต้องการของตลาด และมูลค่าที่ดินสูงขึ้น สำหรับผู้มีรายได้น้อยจะเป็นอาคารพักอาศัยแบบแฟลต ส่วนสำหรับผู้มีรายได้ปานกลางและรายได้สูง จะมีทั้งอาคารที่เป็นบ้านเดี่ยว ทาวน์เฮ้าส์ และคอนโดมิเนียม ขึ้นอยู่กับพื้นที่และการศึกษาตลาด

5. นิคมอุตสาหกรรม

ดำเนินการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค โดยการเคหะแห่งชาติและ
ควบคุมมาตรฐาน และดูแลรักษาโดยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ปัจจุบันมี
โรงงานเข้ามาดำเนินการแล้ว 126 โรงงาน ดังนี้

ตารางที่ 3.15 แสดงประเภทโรงงานที่อยู่ในเมืองใหม่บางพลี ปี พ.ศ.2534

ที่	ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน
1.	ผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	-
2.	อุตสาหกรรมเครื่องเค็ม	2
3.	อุตสาหกรรมอาหาร	7
4.	อุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งถัก	1
5.	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	8
6.	ผลิตหนังสือและผลิตภัณฑ์จากหนังสือ	2
7.	แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	3
8.	ผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	2
9.	การพิมพ์ การเย็บเล่ม ทำปกหรือการทำแม่พิมพ์	3
10.	อุตสาหกรรมเคมีและผลิตภัณฑ์เคมี	25
11.	อุตสาหกรรมยาง และผลิตภัณฑ์ยาง	5
12.	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	16
13.	ผลิตภัณฑ์แร่โลหะ	2
14.	ผลิตโลหะขั้นมูลฐาน	2
15.	ผลิตผลิตภัณฑ์จากโลหะ	9
16.	ผลิตเครื่องจักร และเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์	15
17.	ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม ยานพาหนะและอุปกรณ์	12
18.	การผลิตอื่น ๆ	12
	รวม	126

ที่มา : นิคมอุตสาหกรรมบางพลี

6. ระบบสาธารณูปโภคในเมืองใหม่บางพลี

6.1 ระบบการป้องกันน้ำท่วม ใช้ 2 ระบบ คือ ใช้การถมดินในบริเวณแปลงที่ดินที่อยู่ทางทิศเหนือของถนนเทพารักษ์ ซึ่งมีรูปร่างและขนาดของที่ดินไม่เหมาะแก่การใช้ระบบเขื่อนดิน คูน้ำ ในส่วนที่ดินที่เหลือทางตอนใต้ของถนนเทพารักษ์ใช้ระบบเขื่อนดิน คูน้ำ ซึ่งประหยัดเวลาและลดค่าก่อสร้างลงได้มาก เขื่อนดินมีความสูงประมาณ 1.50 เมตร มีคูน้ำหลายสายรับน้ำฝน และมีโรงสูบน้ำ 6 แห่ง แต่ละโรงมีที่สูบน้ำสำรอง ในกรณีที่ต้องการสูบน้ำแต่ไม่มีไฟฟ้าเมื่อระดับน้ำสูงถึงระดับหนึ่ง เครื่องสูบน้ำจะทำงานโดยอัตโนมัติ

6.2 ระบบไฟฟ้า ใช้ไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวงจังหวัดสมุทรปราการ โดยมีการตั้งสถานีไฟฟ้าย่อยขึ้นในเมืองใหม่บางพลีด้วย

6.3 ระบบน้ำใช้ เมื่อเริ่มดำเนินการใช้ในปีพ.ศ. 2518 และก่อสร้างถึงสูบน้ำขึ้นหลายจุด พร้อม ๆ กับการติดต่อประสานงานกับการประปานครหลวงในที่สุด การประปานครหลวงจึงได้ตั้งสถานีผลิตน้ำเคลื่อนที่ขึ้นภายในโครงการ

การผลิตน้ำประปาในประเทศไทยนั้น เดิมมีกฎหมายบังคับว่าเป็นกิจการที่เป็นสาธารณูปโภค ซึ่งจะต้องดำเนินการโดยภาครัฐบาล แต่เนื่องจากการประปาในบางเขตนังไม่สามารถขยายกิจการเข้าไปให้ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น รัฐบาลจึงได้อนุมัติให้ภาคเอกชนเข้ามาเพื่อช่วยเหลือการประปาในการผลิตน้ำ และจำหน่ายให้ประชาชนในเขตชุมชน ซึ่งการประปายังเข้าไปไม่ถึง

ดังนั้น ทางบริษัทไฮโดรคอมแพ็ค (ไทยแลนด์) จำกัด ได้เข้าร่วมการประมูล และได้รับสัมปทานในการก่อสร้างโรงงานผลิตน้ำประปา เป็นโรงงานแห่งแรกในเมืองไทย ที่ดำเนินการโดยเอกชน

ที่ตั้งของโครงการอยู่ในเขตเมืองใหม่บางพลี เป็นพื้นที่ของการเคหะแห่งชาติในย่านที่อยู่อาศัย และเป็นส่วนที่ต่อเนื่องกับนิคมอุตสาหกรรมเมืองใหม่บางพลี โดยการเคหะเป็นผู้ให้การประปาทำการเข้าที่ดิน และทางบริษัทฯ ก็ได้เป็นผู้เข้าช่วงจากประปาอีกทอดหนึ่ง เพื่อให้เป็นสถานที่ก่อสร้างโรงงาน สัมปทานที่ทางบริษัทได้มานี้จะมียุทธศาสตร์ 15 ปี นับตั้งแต่การก่อสร้างเป็นต้นมา โดยทางบริษัทฯ ได้เริ่มทำการก่อสร้างแล้วตั้งแต่ปลายปี 2533 การก่อสร้างใช้เวลาประมาณ 1 ปี

กำลังผลิตเบื้องต้นของโรงงานคือ ชั่วโมงละ 1,000 ลบ.เมตร หรือประมาณ 22,000 ลบ.เมตร/วัน ซึ่งเพียงพอสำหรับการจัดจำหน่าย และบริการให้กับประชาชน เท่าที่มีอยู่ขณะนี้คือประมาณ 25,000 คน (ความต้องการน้ำพื้นฐานของประชาชนประมาณ 200-300 ลิตร/คน/วัน) แต่โครงการเต็มรูปแบบที่กำหนดไว้ 3 ขั้นตอนด้วยกัน โดยส่วนที่ 2 จะเพิ่มกำลังผลิตขึ้นเป็น 33,000 ลบ.เมตร/วัน คาดว่าจะดำเนินการอีก 2 ปี นับจากที่ดำเนินการในส่วนแรก หลังจากนั้นอีก 3 ปี จะขยายกำลังการผลิตในส่วนที่ 3 ขึ้นเป็น 55,000 ลบ.เมตร/วัน ซึ่งจะเป็นการผลิตเต็มความต้องการประชาชนหลวงได้คาดว่า การขยายตัวของชุมชนจะถึงระดับนั้น

หากมีการขยายตัวของชุมชน และสถานการณ์เกิดขึ้นเร็วกว่าคาดหมายแล้วนั้น บริษัทฯ ก็มีความสามารถที่จะรองรับสถานการณ์ได้ทันต่อเหตุการณ์ เนื่องจากระบบการติดตั้งเป็นระบบที่สามารถติดตั้งได้อย่างรวดเร็ว เพียงเพิ่มระบบเข้าไปได้ทันทีโดยไม่ต้องตัดแปลงของเดิม หรือก่อสร้างระบบใหม่ทั้งระบบ

การก่อสร้างระบบประปาที่เมืองใหม่บางพลีนั้น จะทำให้อาคารใช้น้ำบาดาลลง ทำให้เกิดผลดีต่อสภาวะแวดล้อมทางด้านธรณีวิทยา และเป็นการสงวนทรัพยากรธรรมชาติอีกทางหนึ่งด้วย และยังเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่อยู่อาศัยในเมืองใหม่บางพลี เนื่องจากปัจจุบันปริมาณน้ำบาดาลไม่เพียงพอแก่ความต้องการของ

ประชาชน และยังทำให้เกิดการขยายตัวแก่ชุมชนในอนาคต เนื่องจากมีสาธารณูปโภคที่พร้อมสมบูรณ์ให้แก่ประชาชน และยังเป็นการชักจูงให้เอกชนมาลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมมากขึ้นด้วย

6.4 ระบบบำบัดน้ำเสีย ในเมืองใหม่บางพลีระบายน้ำเสียทั้งจากย่านพักอาศัย และโรงงานอุตสาหกรรม จะแยกจากท่อระบายน้ำฝน และต่อมาลงโรงบำบัดน้ำเสีย ซึ่งมีทั้งหมด 3 โรง เมื่อน้ำถูกบำบัดจนได้มาตรฐาน แล้วจึงระบายลงคลองซึ่งอยู่โดยรอบโครงการ

6.5 ระบบโทรศัพท์ ได้รับความร่วมมือจากองค์การโทรศัพท์มาติดตั้งสถานีย่อย และจัดคู่สายโทรศัพท์ให้กับเมืองใหม่ ประมาณ 1,000 คู่สาย

7. ระบบสาธารณูปการในเมืองใหม่บางพลี

7.1 ด้านการศึกษา ประกอบด้วย โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนสาร์พัดช่าง

7.2 ด้านการพักผ่อน ประกอบด้วย สนามเด็กเล่น สระว่ายน้ำ สนามฟุตบอล สนามบาสเกตบอล สนามเทนนิส สนามแบดมินตัน สวนสาธารณะที่ว่างและสวนหย่อม

7.3 บริการชุมชน ประกอบด้วย ศูนย์ชุมชน สถานีอนามัย ไปรษณีย์สาขา สำนักงานดูแลชุมชน ตลาดสด สถานีจจรตประจําทาง ท่าเรือ ระบบป้องกันรักษาความปลอดภัย การกำจัดขยะ

8. ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในโครงการเมืองใหม่บางพลีวาระ 1

เนื่องจากเป็นโครงการขนาดใหญ่ จึงต้องใช้ความร่วมมือ
ระหว่างหน่วยงานหลายหน่วย ซึ่งมีความสามารถและความชำนาญในงานเฉพาะอย่าง เพื่อ
ให้พัฒนาเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดังนี้

1. การเคหะแห่งชาติ (กคช.)
2. การประปานครหลวง (กปน.)
3. การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.)
4. องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อกจ.)
5. กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)
6. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ (ขสมก.)
7. รัฐบาล (รัฐ)
8. กรมตำรวจ (ตร.)
9. การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.)
10. กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.)
11. กระทรวงมหาดไทย (มท.)
12. องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.)
13. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.)
14. เอกชน (อ.)

9. การเงินโครงการเมืองใหม่บางพลี วาระที่ 1

9.1 เงินลงทุนโครงการ โครงการเมืองใหม่บางพลี

วาระที่ 1 เป็นเงิน 1,237,865,000 บาท ประกอบด้วย

ค่าที่ดิน

72,428,000 บาท

ค่าก่อสร้างและ	960,694,000	บาท
สำรองราคา		
ค่าดำเนินการ	5,783,700	บาท
ค่าความช่วยเหลือ	4,023,000	บาท
ทางวิชาการ		
ดอกเบี้ยระหว่าง	95,263,000	บาท
ก่อสร้าง		
เงินกู้ต่อเติมอาคาร	47,620,000	บาท
รวม	1,237,865,000	บาท

9.2 แหล่งที่มาของเงินทุน

เงินกู้ ABD	378,684,000	บาท
(ธนาคารพัฒนาเอเชีย)		
เงินกู้ USAID	91,689,000	บาท
เงินกู้ FRN	211,455,000	บาท
(FOREIGN RATE NOTES)		
เงินอุดหนุนรัฐบาล	203,995,000	บาท
เงินลงทุนเวียนของ	296,718,000	บาท
การเคหะแห่งชาติ		
เงินอุดหนุนองค์การ	55,324,000	บาท
โทรศัพท์		
รวม	1,237,865,000	บาท

10. ผลที่ได้จากการดำเนินโครงการวาระที่ 1

เมื่อเดือนมิถุนายน 2531 ธนาคารพัฒนาเอเชียได้ทำการศึกษาและสรุปรายงานการดำเนินงานโครงการเมืองใหม่บางพลีวาระที่ 1 ในรายงานดังกล่าวได้สรุปผล ดังนี้

10.1 ผลกระทบของโครงการต่อสภาพแวดล้อม

1. การก่อสร้างโครงการสร้างผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมชุมชนเมือง โดยได้จัดสร้างที่อยู่อาศัยพร้อมสิ่งจำเป็นพื้นฐานแก่ประชาชนจำนวนประมาณ 5,000 ครอบครัวในราคาประหยัด
2. ระบบบำบัดน้ำเสียของโครงการ ได้บำบัดน้ำเสียจากทั้งโรงงาน และย่านพักอาศัย ทำให้น้ำที่ปล่อยทิ้งจากเมืองปราศจากมลภาวะไม่ส่งผลเสียต่อคลองที่ปล่อยน้ำลงไป
3. การกำจัดขยะของโครงการยังดำเนินการได้ไม่ดีเท่าที่ควร แม้การเคหะแห่งชาติจะจัดซื้อรถขยะให้แก่สุขาภิบาลบางเสาธง แต่ยังมีปัญหาเรื่องทิ้งขยะ
4. การควบคุมนิคมอุตสาหกรรมให้ปราศจากมลพิษ ทำให้โรงงานในปัจจุบันเป็นโรงงานประเภทที่ผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้า เครื่องจักรกล ผลิตภัณฑ์จากไม้ ยังไม่รบกวนการอยู่อาศัยมากนัก แต่คาดว่าในอนาคตควรมีมาตรการป้องกันมลพิษทางด้านอากาศและน้ำจะต้องควบคุมอย่างดียิ่งต่อไป

10.2 ประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินโครงการ

1. โครงการได้จัดสร้างที่อยู่อาศัยราคาประหยัดเป็นจำนวนมากให้แก่ผู้มีรายได้น้อย โดยการกำหนดราคาขายที่อยู่อาศัยในโครงการได้คำนึงถึงความสามารถในการจ่ายของผู้มีรายได้น้อยด้วย นอกจากนี้โครงการฯ ยังได้จัดสร้างแหล่งงานที่กลุ่มผู้มีรายได้น้อยสามารถประกอบอาชีพได้ เช่น โรงงานที่ดำเนินงานอยู่ในปัจจุบันมีถึงเกือบ 99 โรง รองรับแรงงานถึงประมาณ 8,000 คน

2. เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์หลักของโครงการพบว่าโครงการประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งในการบรรเทาความแออัดของกรุงเทพฯ ซึ่งเกิดจากการอพยพเข้าสู่เมือง โดยการดึงดูดประชากรจำนวนหนึ่งมายังเมืองใหม่บางพลี

3. ทางด้านการเงินโครงการ อัตราผลตอบแทนทางการเงินจากการดำเนินโครงการ (IRR) ประมาณร้อยละ 11 ซึ่งเกือบเท่ากับประมาณการเอาไว้เมื่อเริ่มจัดทำโครงการ

4. ผลประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินโครงการไม่ได้ตกอยู่เฉพาะในตัวเมืองใหม่เองเท่านั้น แต่เมืองใหม่บางพลียังนำความเจริญมายังชุมชนใกล้เคียงด้วย ในระยะเวลาอีกไม่นานนักโครงการจะเริ่มดำเนินการย่านธุรกิจการค้า (CBD) ของเมือง ซึ่งจะให้บริการแก่ทั้งประชากรในเมืองและชุมชนโดยรอบด้วย

3.3.7 ชุมชนที่อยู่นอกเขต

สุขาภิบาลบางพลีและสุขาภิบาลบางเสาธงเป็นชุมชนที่เกิดขึ้นใหม่เกิดจากการจัดสรรที่ดินและหมู่บ้านจัดสรรทำให้เกิดเป็นชุมชนขึ้น และส่วนใหญ่การเกิดชุมชน (หรือหมู่บ้าน) ย่อย ๆ นี้ จะกระจายตัวอยู่ตามถนนสายหลัก เช่น ถนนสายบางนา-ตราด

เช่น หมู่บ้านเปรมฤทัย บางนาวิลล่า หมู่บ้านเลคไซด์วิลล่า หมู่บ้านกฤษดานคร หมู่บ้าน
สันตินคร หมู่บ้านไทยสมุทร หมู่บ้านรัตนธานี นครทอง หมู่บ้านร่มเย็น ฯลฯ ถนนเพชรรัชต์
หมู่บ้านพรสว่างนิเวศน์ หมู่บ้านชลเทพ หมู่บ้านบางพลีนคร หมู่บ้านธนสินธุ์ หมู่บ้านสันตินคร
หมู่บ้านสวนแก้วแสน ถนนบางพลี-ลาดกระบัง หมู่บ้านลิขิต หมู่บ้านบางพลีนิเวศน์ หมู่บ้าน
ริมประดู่นิเวศน์ หมู่บ้านสยามทองนิเวศน์ ถนนวัดกิ่งแก้ว หมู่บ้านจามจุรี หมู่บ้านกฤษดานคร
ซึ่งชุมชนเหล่านี้มีส่วนสำคัญในการขยายตัว และการพัฒนาอำเภอบางพลี

3.3.8 สภาพปัจจุบันทางสังคม

สังคมของอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการมีอาณาเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานคร ความเจริญเติบโตของชุมชน จึงมีลักษณะเช่นเดียวกับกรุงเทพฯ ความเป็นอยู่ของประชากร สภาพสังคม และสภาพปัญหาในสังคมที่เกิดขึ้นจึงไม่แตกต่างไปจากประชากร สังคม และความเป็นอยู่ของประชากรในกรุงเทพฯ ความแออัดของโรงงานอุตสาหกรรมเริ่มมากขึ้นและชุมชนเกิดใหม่ทำให้สภาพสังคมของจังหวัดสมุทรปราการเปลี่ยนแปลงไปจากสังคมเกษตรกรรม เป็นสังคมอุตสาหกรรม การกระจายของประชากร แรงงาน และอุตสาหกรรมเข้ามาในเขตจังหวัด ทำให้การขยายตัวของเมืองเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยไม่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น น้ำเสีย ปัญหาการจราจร ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค ปัญหาการระบายน้ำ และปัญหาชุมชนแออัด

3.3.9 สภาพปัญหาของอำเภอบางพลี

อำเภอบางพลี ได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ซึ่งกำหนดเป็นปัญหาหลัก แบ่งเป็น 6 ประเภท

1. ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน เป็นประจำเกือบทุกปีที่เกิดจากธรรมชาติ คือมีฝนตกมาก น้ำเหนือมีปริมาณเกินความจำเป็น อำเภอบางพลี จะได้รับการ

ระบายน้ำจากทางเหนือของประเทศ และจากการป้องกันน้ำท่วมกรุงเทพฯ ลงสู่ทะเล จะเกิดน้ำท่วมขังในเขตอำเภอบางพลี เนื่องจากไม่สามารถระบายน้ำลงสู่ทะเลได้ เพราะน้ำทะเลหนุน ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของราษฎร ผลผลิตทางการเกษตร การประมง และเส้นทางคมนาคมเป็นจำนวนมาก

2. ปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค ในฤดูแล้ง เนื่องจากฝนทิ้งช่วง ในระยะเดือนมกราคม-มิถุนายนของทุก ๆ ปี จะเกิดปัญหาฝนทิ้งช่วง ราษฎรส่วนใหญ่ใช้น้ำในล้าคลอง และน้ำฝนที่รองใส่ภาชนะไว้ จะต้องขาดแคลนน้ำ เนื่องจากน้ำในล้าคลองแห้ง การขยายเขตของการประปายังไม่ถึง น้ำใต้ผิวดินขุดเจาะขึ้นมาใช้ไม่ได้ เนื่องจากสภาพดินเค็ม น้ำทะเลท่วมถึง เมื่อขุดเจาะน้ำขึ้นมาจึงเป็นน้ำเค็ม

3. ปัญหาขาดแคลนน้ำในการเกษตร ประมง ในฤดูแล้ง เนื่องจากฝนทิ้งช่วง

4. ปัญหาโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสียลงล้าคลอง แนวโน้มจะเป็นปัญหาใหญ่ ซึ่งจะเป็นภาระของราษฎรและทางราชการ ถ้าไม่สามารถควบคุมการปล่อยของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมที่จะเกิดขึ้นจำนวนมาก พร้อมด้วยแหล่งชุมชนที่จะต้องตามโรงงานอุตสาหกรรมในอนาคต กระทบต่อความสงบเรียบร้อย ปัญหาด้านแรงงาน ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาจราจร

5. ปัญหาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อย เนื่องจากอำเภอบางพลี มีจำนวนประชากรมาก และเป็นแหล่งที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม จำนวนมาก จึงมีคนต่างถิ่นหลั่งไหลเข้ามาเป็นแรงงานรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ และมักเป็นที่มาของปัญหา คือ

- 5.1 การชุมนุมประท้วงนัดหยุดงานของพนักงานโรงงาน
- 5.2 การบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ เพื่อสร้างที่อยู่อาศัย
- 5.3 การประชุมเรียกร้องประชาธิปไตย

6. บัณฑิตหยาบคายและขี้ขลาด อาเภอบางพลี มีหยาบคายตกค้างมาก เนื่องจากเป็นที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก ตลอดจนถึงบ้านจัดสรร และแหล่งชุมชนในปัจจุบันยังไม่มีที่ทิ้งขยะเป็นของตนเองอาศัยพื้นที่เอกชน

3.3.10 แนวทางแก้ไขปัญหาของอาเภอบางพลี

1. บัณฑิตน้ำท่วมอาเภอได้จัดทำโครงการขุดลอกคลองต่าง ๆ ที่ตื้นเขิน เพื่อให้พื้นที่ระบายน้ำทันหรือไม่สะดวก สามารถระบายลงทะเลได้โดยสะดวก ตลอดจนแนะนำให้เกษตรกรทำคันดินป้องกันน้ำท่วมเข้าไร่สวน

2. บัณฑิตขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคในฤดูแล้ง ในปี 2535 อาเภอได้จัดทำโครงการช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย (ฝนแล้ง) จำนวน 17 โครงการงบประมาณเป็นเงิน 2,255,000 บาท แยกเป็นโครงการขุดลอกคลอง จำนวน 16 โครงการ และโครงการสร้างถังน้ำ คสล. แบบ ผ.33 จำนวน 1 โครงการ ซึ่งได้รับอนุมัติแล้ว โครงการดังกล่าวจะช่วยให้ราษฎรมีน้ำใช้เพียงพอในฤดูแล้ง และน้ำฝนเก็บไว้ใช้บริโภค นอกจากนี้ได้ทำโครงการขุดบ่อบาดาล เพื่อทำระบบประปาหมู่บ้านและฝักราษฎรบ้านโฮ่งซีเมนต์เพื่อให้มีภาชนะเก็บน้ำฝนไว้ใช้ทุกหลังคาเรือน

3. บัณฑิตโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยของเสียลงลำคลอง อาเภอได้ประสานงานกับทางอุตสาหกรรมจังหวัด และผู้จัดการโรงงานหมู่บ้านจัดสรรให้ถือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้รับอนุมัติโดยเคร่งครัด และได้หมั่นออกตรวจตราอยู่เสมอ พร้อมทั้งได้มอบหมายให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้หมั่นออกติดตามและกวาดขันตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ อีกทางหนึ่ง

4. ปัญหาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

4.1 การชุมนุมประท้วงนัดหยุดงาน ได้เกิดเหตุพนักงาน บริษัทโทรอัมพ์อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด ผลงานประท้วงฝ่ายบริหารบริษัท เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2535 จำนวน 1,200 คน และต่อมาในวันที่ 29 เมษายน 2535 ได้ไปรวมตัวกันที่ท่าเนียบรัฐบาล เพื่อยื่นข้อเรียกร้องให้รัฐบาลช่วยเหลือ อาเภอโดยฝ่ายปกครองและตำรวจได้ร่วมมือกันเข้าไปไกล่เกลี่ยแก้ปัญหาอยู่ 2 วัน โดยให้พนักงานกลับมาประท้วงที่หน้าบริษัทในพื้นที่อาเภอ และสามารถไกล่เกลี่ยยุติได้โดยบริษัทฯ ได้ยอมรับพนักงานกลับเข้ามาทำงานตามปกติในวันที่ 11 พฤษภาคม 2535

4.2 การบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ หลอดตาแก้ว หมู่ 4 ตำบลบางโหลง มีผู้บุกรุกเข้าไปปลูกที่อยู่อาศัย จำนวน 10 ราย อาเภอได้แจ้งให้ผู้บุกรุกดังกล่าวรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไป ผู้บุกรุกยินยอมรื้อถอนออก 7 ราย มีผู้ฝ่าฝืน จำนวน 3 ราย ซึ่งอาเภอได้แจ้ง สภ.อ. บางพลีจับกุมดำเนินคดีแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนของตำรวจเพื่อส่งฟ้องศาลต่อไป

4.3 มีการชุมนุมทางการเมืองเพื่อประท้วงนายกฯ ที่มา จากคนกลางและเรียกร้องประชาธิปไตยที่สนามกีฬาการเคหะบางพลี สุขุมวิทบางเสาธง ตำบลบางเสาธง โดยกลุ่มคนได้วัยรุ่น ประมาณ 150 ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2535 เวลา 19.00-23.20 น. ทางอาเภอได้จัดปลัดอาเภอ และเจ้าหน้าที่ตำรวจออกไปสังเกตการณ์ ความเคลื่อนไหว และให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ความละมุนละม่อมในการแก้ไขปัญหาสามารถไกล่เกลี่ยให้ผู้ชุมนุมสลายตัวแยกย้ายกลับบ้าน เวลา 23.20 น. และให้ผู้ชุมนุมอย่าทำลายสิ่งสาธารณประโยชน์ และทรัพย์สินของทางราชการ หรือทรัพย์สินของประชาชน สำหรับในวันที่ 20 พฤษภาคม 2535 ได้จัดเจ้าหน้าที่ออกไปสังเกตการณ์อีกครั้ง ปรากฏว่า ไม่มีการชุมนุม เนื่องจากสถานการณ์ได้คลี่คลายลงแล้ว

4.4 ปัญหาขยะมูลฝอย อำเภอได้จัดตั้งงบประมาณ สำหรับจัดซื้อที่ดินสำหรับทิ้งขยะ จัดทำภาชนะสำหรับทิ้งขยะในที่ชุมชน และได้ประสานกับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ชักชวนราษฎรจัดทำที่ทิ้งขยะ และทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นทาง เพื่อความเป็น ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

5. ความต้องการที่จะขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาล (จังหวัด)

5.1 บ่อบำบัดและขจัดน้ำเสียรวม เพื่อสามารถควบคุม ให้โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสียเข้าระบบบำบัด และขจัดน้ำเสียรวมโดยถูกต้องก่อน ปล่อยลงในลำคลองโดยเสียค่าบริการตามปริมาณน้ำที่ใช้ และขลอการอนุญาตสร้างโรงงาน ได้แล้ว

5.2 ขอรถขนขยะเพิ่ม จำนวน 2 คัน (ส่วนอำเภอ 1 คัน สุขาภิบาลบางพลี 1 คัน)

5.2.1 ของบสนับสนุนองค์การฯ จัดซื้อที่สำหรับ ทิ้งขยะ รวมกับงบสุขาภิบาล 10 ไร่ ราคาไร่ละ 1 ล้านบาท

5.3 เตาเผาขยะตามแบบมาตรฐาน จำนวน 9 แห่ง ตำบลละ 1 แห่ง

5.4 ขจัดปัญหาการจราจร ขอสร้างสะพานข้ามถนนบาง นา-ตราด หน้าวัดบางโจลง บริเวณ กม. 13 มีนักเรียนประมาณ 300 คน ที่เดินข้าม บริเวณนี้

3.4 ลักษณะทางเศรษฐกิจ

3.4.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกรุงเทพฯ สมุทรปราการ ชลบุรี และ ฉะเชิงเทรา มีมูลค่าเท่ากับ 147,639,649 ล้านบาท ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ โดยที่กรุงเทพฯเป็นจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สูงสุดเท่ากับ 121,974,732 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 82.62 รองลงมาคือ จังหวัดสมุทรปราการ 12,466,503 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 8.44 จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมที่ต่ำสุดคือ จังหวัดฉะเชิงเทราเท่ากับ 2,809,343 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.90 (ตารางที่ 3.16)

จากมูลค่าในอนุภาคสมุทรปราการ ปี พ.ศ. 2524 พบว่ามูลค่าการผลิตในสาขาคหิยภูมิ (การบริการ) มีสัดส่วนสูงสุดคือ (53.50%) ของมูลค่าผลิตมวลรวมของจังหวัด หรือคิดเป็นเงินเท่ากับ 79,236,789 ล้านบาท รองลงมาคือ สัดส่วนการผลิตในสาขาคหิยภูมิ (อุตสาหกรรม) และสาขาปรมภูมิ (เกษตรกรรม) คิดเป็นร้อยละ (42.40%) และ (4.10%) ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ตามลำดับ ซึ่งกรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์สูงสุดในแต่ละสาขาการผลิตทั้ง 3 สาขา คือ สาขาปรมภูมิ (37.18%) สาขาคหิยภูมิ (79.40%) และสาขาคหิยภูมิ (88.09%) ส่วนจังหวัดชลบุรี มีอันดับรองจากกรุงเทพมหานคร โดยมีสาขาคหิยภูมิ 28.74 สูงสุด ส่วนสาขาที่ต่ำสุดคหิยภูมิ (6.30%) จังหวัดที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมรองจากชลบุรีคือ จังหวัดฉะเชิงเทรา คือ (21.48% 0.41% และ 1.54%) ส่วนจังหวัดสมุทรปราการมาอันดับสุดท้าย คือ สาขาปรมภูมิ (12.60%) สาขาคหิยภูมิ (13.48%) และสาขาคหิยภูมิ (4.07%) ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมอนุภาคสมุทรปราการ

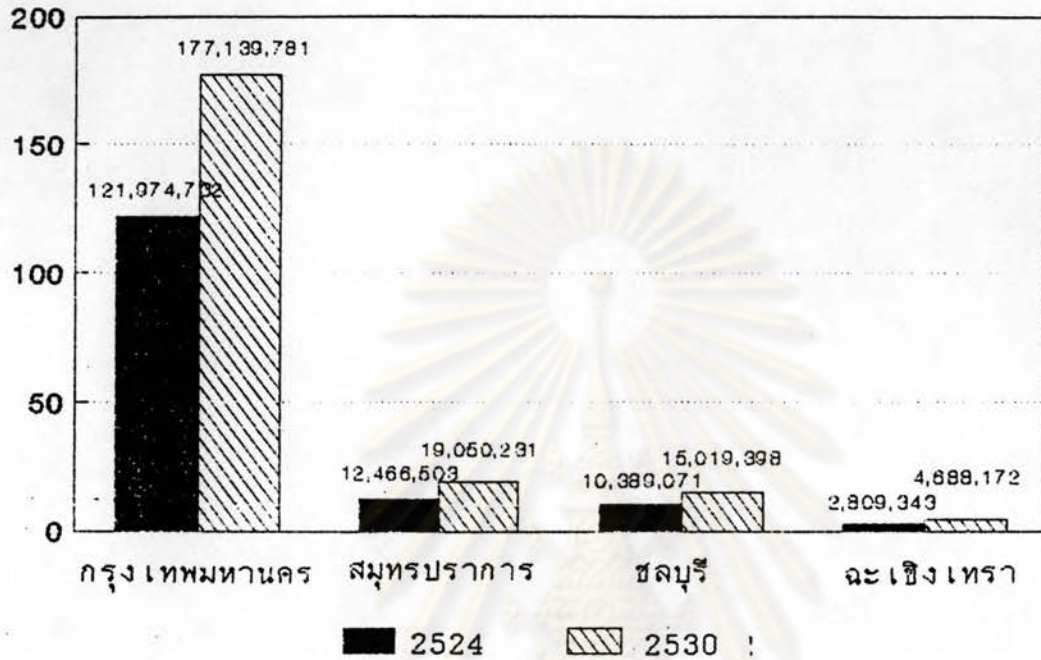
ในปี พ.ศ. 2530 สัดส่วนในแต่ละสาขาการผลิตของจังหวัด ต่าง ๆ ในอนุภาคสมุทรปราการ มีค่าใกล้เคียงกับสัดส่วนในปี พ.ศ. 2524 ผลิตภัณฑ์มวลรวม

ตารางที่ 3.16 แสดงสัดส่วนการเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์รายจังหวัดในอนุภาคจังหวัด
สมุทรปราการ ปี พ.ศ. 2524 ตามราคาคงที่ พ.ศ. 2515

(หน่วย : 1,000 บาท)

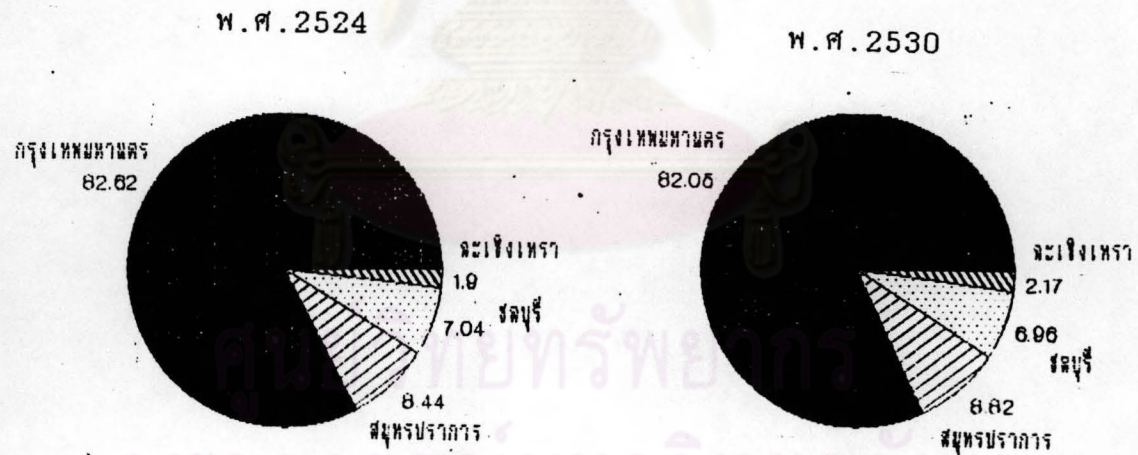
จังหวัด	สาขา ปฐมภูมิ	ร้อยละ	สาขา ทุติยภูมิ	ร้อยละ	สาขา ตติยภูมิ	ร้อยละ	รวม
กรุงเทพฯ	2,300,328	37.18	48,875,573	79.40	6,979,881	88.09	121,974
สมุทรปราการ	779,719	12.60	8,464,818	13.48	3,221,966	4.07	12,466
ชลบุรี	177,909	28.74	4,218,076	6.71	4,993,086	6.30	10,389
ฉะเชิงเทรา	1,328,734	27.48	257,683	0.41	1,222,926	1.54	2,809
รวม	6,186,690	100.00	62,816,150	100.00	79,236,789	100.00	147,639
	(4.10)		(42.40)		(53.50)		

แผนภูมิที่ 3.2 แสดงสัดส่วนการเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์รายจังหวัดในอนุภาค
จังหวัดสมุทรปราการ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2524 - 2530

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 3.3 แสดงอัตราร้อยละของมูลค่าผลิตภัณฑ์รายจังหวัดในอนุภาค
จังหวัดสมุทรปราการ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2524 - 2530

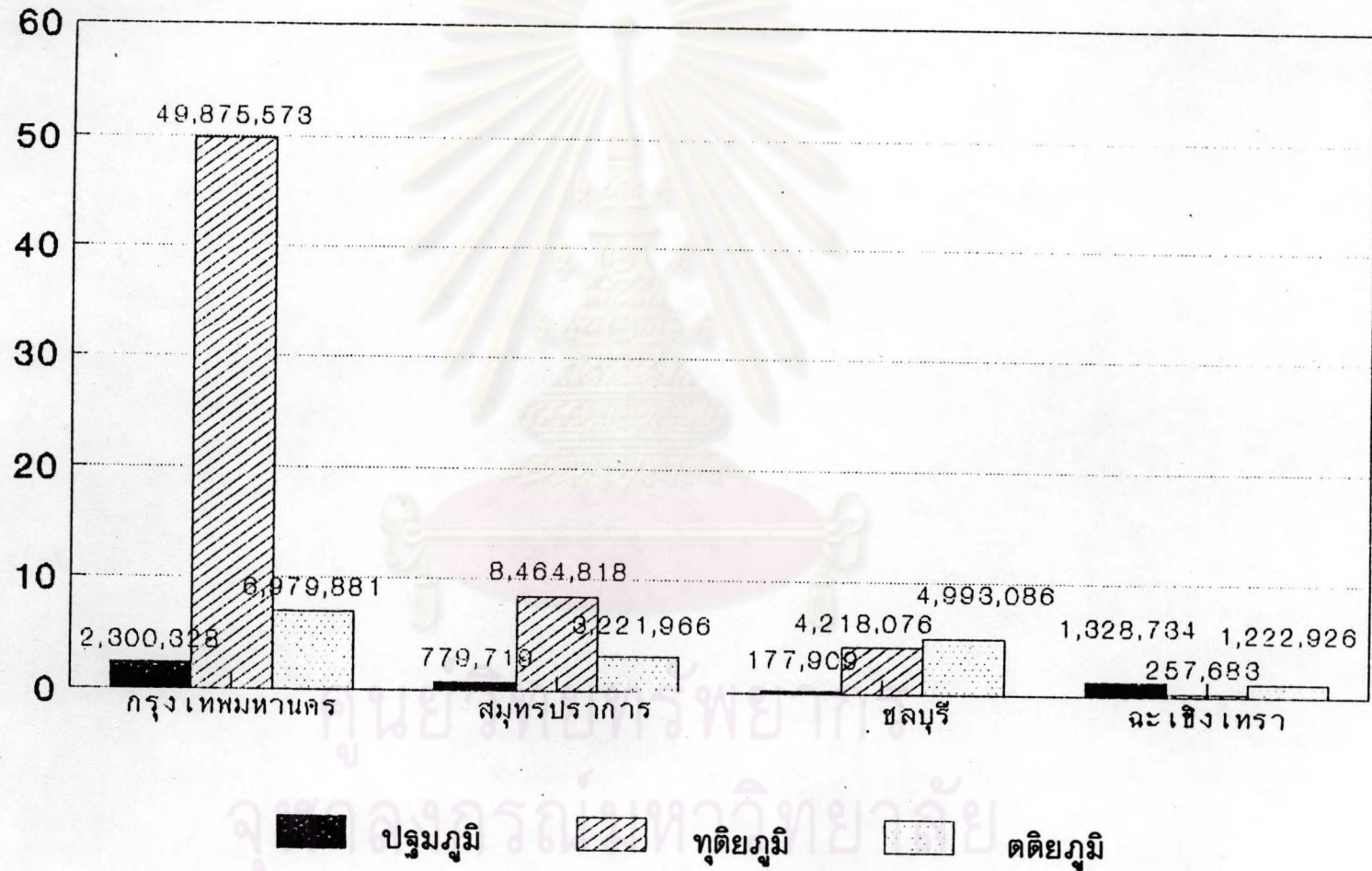

ตารางที่ 3.17 แสดงสัดส่วนการเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์รายจังหวัดในอนุภาค
สมุทรปราการ ปี พ.ศ. 2530 ตามราคาคงที่ พ.ศ. 2515

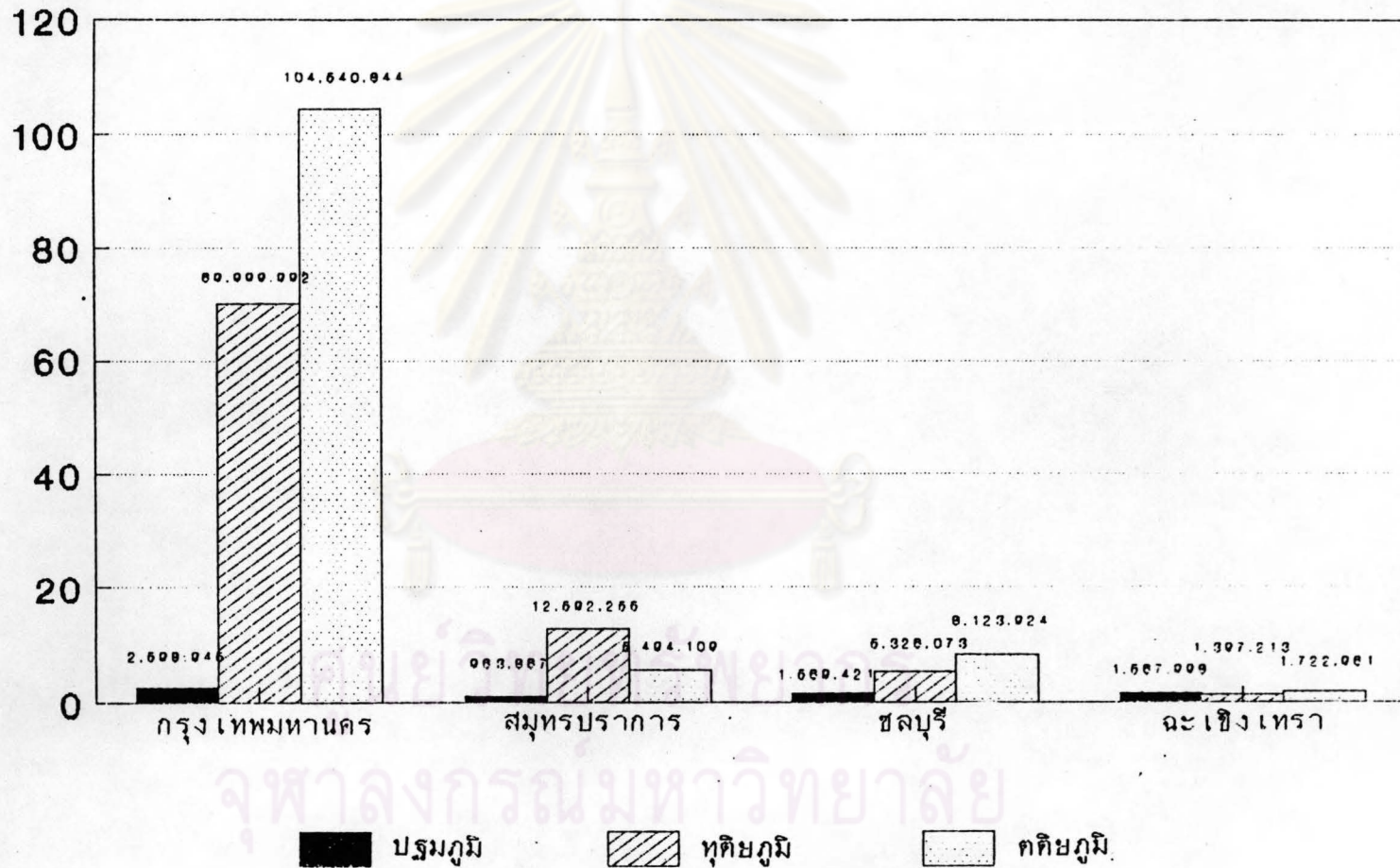
(หน่วย : 1,000 บาท)

จังหวัด	สาขา ปฐมภูมิ	ร้อยละ	สาขา ทุติยภูมิ	ร้อยละ	สาขา ตติยภูมิ	ร้อยละ	รวม
กรุงเทพฯ	2,598,945	38.79	69,999,992	78.38	104,540,844	87.20	177,139
สมุทรปราการ	963,867	14.39	12,592,255	14.10	5,494,109	4.58	19,050
ชลบุรี	1,569,421	23.42	5,326,073	5.96	8,123,924	6.78	15,019
ฉะเชิงเทรา	1,567,998	23.40	1,397,213	1.56	1,722,961	1.44	4,688
รวม	6,700,231	100.00	89,315,593	100.00	119,881,818	100.00	215,897
	(3.13)		(41.35)		(55.52)		

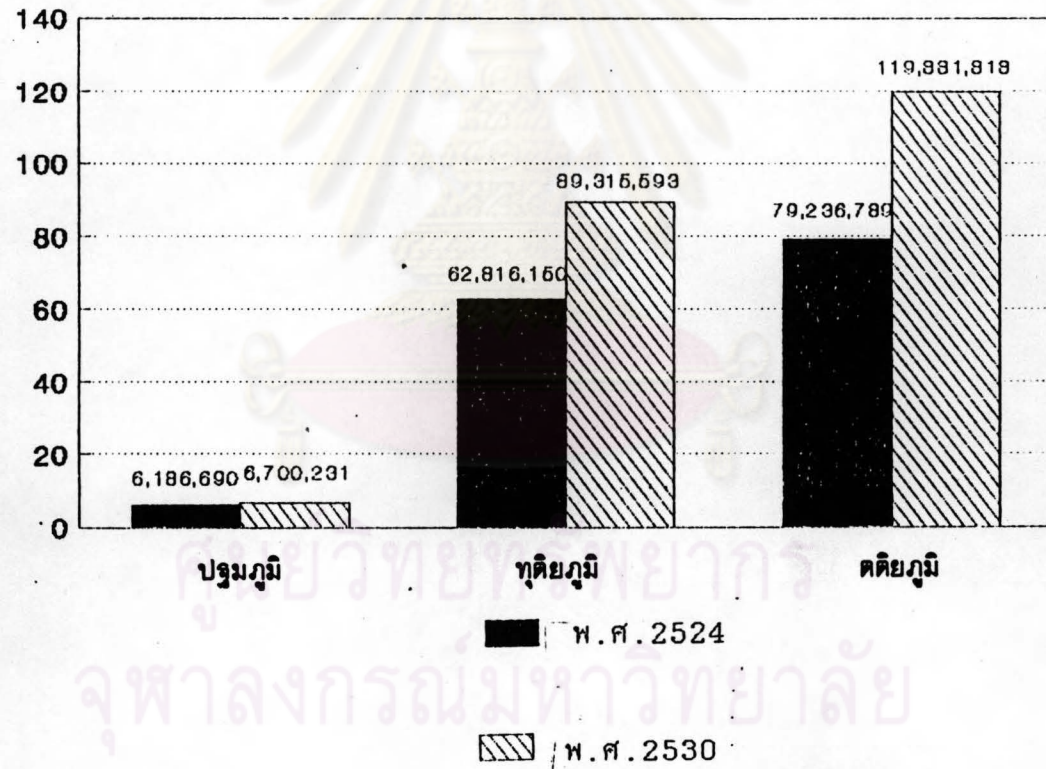
แผนภูมิที่ 3.4 แสดงสัดส่วนการเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์รายจังหวัดในอนุภาค จังหวัดสมุทรปราการ แต่ละสาขาการผลิต ปี พ.ศ. 2524

แผนภูมิที่ 3.5 แสดงสัดส่วนการเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์รายจังหวัดในอนุภาค
จังหวัดสมุทรปราการ แต่ละสาขาการผลิต ปี พ.ศ. 2530

แผนภูมิที่ 3.6 แสดงการเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในอนุภาคจังหวัดสมุทรปราการ แยกสาขาการผลิต ปี พ.ศ. 2524 - 2530

รวมของจังหวัดมูลค่าเท่ากับ 215,897,582 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2524 เป็นเงิน 68,257,933 ล้านบาท ซึ่งกรุงเทพฯ ยังเป็นจังหวัดที่มีมูลค่าการผลิตสูงสุด คือ 177,139,781 ล้านบาท หรือร้อยละ (82.05%) รองลงมาเป็นจังหวัดสมุทรปราการ 19,050,231 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 8.82 รองอันดับ 3 และ 4 คือ ชลบุรี และ ฉะเชิงเทราเท่ากับ 15,019,398 ล้านบาท และ 4,688,172 ล้านบาท หรือคิดเป็น ร้อยละ (6.96%) และ 62.17%)

จากมูลค่าในอนุภาคจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2530 พบว่าสาขา ตติยกรรมมีสัดส่วนสูงสุดคิดเป็นอัตราเงินเท่ากับ 119,881,818 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ (55.52%) รองลงมามูลค่าการผลิตเป็นสาขาทุติยกรรมและปฐมภูมิเท่ากับ 89,315,533 ล้านบาท และ 6,700,231 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ (41.35%) และ (3.13%) ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด กรุงเทพมหานครก็ยังเป็นอันดับหนึ่งที่มีสัดส่วนมูลค่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงสุดในแต่ละสาขาการผลิตทั้ง 3 สาขา คือ สาขาปฐมภูมิ (38.79%) สาขาทุติยกรรม (78.38%) และสาขาคติยกรรมเท่ากับ (87.20%) มีสาขาคติยกรรมสูงสุด จังหวัดที่มาเป็นอันดับ 2 ก็ยังคงเป็นจังหวัดชลบุรี มีมูลค่าการผลิตสาขาปฐมภูมิ (23.42%) สาขาตติยกรรม (6.72%) และสาขาที่ต่ำสุดของชลบุรีคือ ทุติยกรรม ส่วนจังหวัดที่มาอันดับ 3 และ 4 ก็ยังเหมือนปี 2524 คือ จังหวัดฉะเชิงเทราอันดับ 3 โดยมีสาขาปฐมภูมิยังเป็น สาขาที่สูงในจังหวัดนี้คือ (23.40% 1.56% และ 1.44%) สำหรับจังหวัดสมุทรปราการนั้น ยังมีสาขาปฐมภูมิมาอันดับหนึ่งเท่ากับ (14.39%) ทุติยกรรม (14.10%) และสาขาคติยกรรม (4.58%)

3.4.2 โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บนปากอ่าวไทย มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน แบ่งพื้นที่จังหวัดออกเป็น 2ฝั่ง กอปรกับการที่มีพื้นที่ติดกับกรุงเทพฯ อันมีบทบาทที่จะมีแรงจูงใจให้เกิดการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมอย่างมาก ทำให้การขนส่ง

ผลิตผลออกสู่ตลาดได้สะดวก และเสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่าแหล่งอื่น ๆ โรงงานอุตสาหกรรมใน
จังหวัดสมุทรปราการ จึงมีมาเป็นอันดับสองรองจากกรุงเทพฯ ซึ่งโรงงานขนาดใหญ่จะตั้ง
อยู่ในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ และอำเภอพระประแดง ส่วนแนวโน้มต่อไปจะดึงให้
นักลงทุนด้านโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ หรือนักลงทุนด้านที่อยู่อาศัยมาที่อำเภอบางพลี
เพราะปัจจัยเอื้ออำนวยไม่ว่าจะเป็นเส้นทางคมนาคม เชื่อมต่อกับท่าเรือน้ำลึกมาบตาพุด
จังหวัดระยองและท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี และโครงการสนามบินพาณิชย์
(หนองงูเห่า) ปัจจุบันรายได้หลักของจังหวัดสมุทรปราการคือ สาขาการผลิตอุตสาหกรรม
รองลงมาได้แก่ การค้าส่ง ค้าปลีก และสาขาไฟฟ้าและประปา

จากลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรปราการ
ใน พ.ศ. 2524 การผลิตของจังหวัดมีมูลค่า 12,466,503 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ
8.44 ของผลิตภัณฑ์อนุภาคสมุทรปราการ สูงเป็นอันดับสองรองจากกรุงเทพฯ สำหรับมูลค่า
ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสมุทรปราการนั้น ได้มาจากการผลิตสาขาอุตสาหกรรม มีมูลค่า
ถึง 7,397,806 ล้านบาท หรือร้อยละ 59.34 ของสาขาการผลิตทั้งหมด รองลงมาคือ
การผลิตในสาขาการค้าส่ง ค้าปลีก มีมูลค่า 2,194,865 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ
17.61 และสาขาไฟฟ้า ประปา มีมูลค่า 696,583 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.59 ของ
สาขาการผลิตทั้งหมด

ในปี 2530 มูลค่าผลิตภัณฑ์รายจังหวัดในอนุภาคสมุทรปราการ
ปี 2530 มีมูลค่า 19,050,231 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.82 ของผลิตภัณฑ์อนุภาค สูงเป็น
อันดับสองรองจากกรุงเทพฯ สำหรับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสมุทรปราการนั้น ได้
มาจากการผลิตสาขาอุตสาหกรรม มีมูลค่าถึง 10,603,995 ล้านบาท หรือร้อยละ 55.66
ของสาขาการผลิตทั้งหมด รองลงมาคือ การผลิตในสาขาการค้าส่ง-ค้าปลีก มีมูลค่า
3,392,573 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.81 และสาขาไฟฟ้า-ประปา มีมูลค่า 1,188,049
ล้านบาท หรือร้อยละ 6.24 ของสาขาการผลิตทั้งหมด

การวิเคราะห์กิจกรรมฐานเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรปราการ
เปรียบเทียบกับระดับอนุภาคสมุทรปราการ มีอยู่ 8 สาขา คือ สาขานาการการประกัน
และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ สาขาคมนาคมขนส่ง สาขาก่อสร้าง สาขาบริหารราชการแผ่นดิน
สาขาที่อยู่อาศัย สาขาการบริการ และสาขาการค้าปลีก-ค้าส่ง ซึ่งมี Location
Quatiant (LQ) เท่ากับ 1.15, 1.14, 1.13, 1.09, 1.07, 1.05, 1.06
และ 1.01 ตามลำดับ

สาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษในการผลิตที่มากกว่าระดับ
อนุภาคสมุทรปราการมีอยู่ 7 สาขา ในปี พ.ศ. 2524 ของจังหวัดชลบุรีคือ สาขาบริการ
ทางการเกษตร สาขาสีกรรม สาขาปลั๊ตว์ สาขาประมง สาขาบริการ สาขาไฟฟ้า -
ประปา และสาขาอุตสาหกรรม ซึ่งมีค่า LQ เท่ากับ 7.56, 5.08, 2.79, 1.82,
1.30, 1.20 และ 1.02 ตามลำดับ

สาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษในการผลิตที่มากกว่าระดับ
อนุภาคสมุทรปราการมี 8 สาขาของปี พ.ศ. 2530 คือ สาขาบริการทางการเกษตร
สาขาสีกรรม สาขาปลั๊ตว์ สาขาประมง สาขาบริการ สาขาบริหารราชการแผ่นดิน
สาขาการค้าปลีก-ค้าส่ง และไฟฟ้า-ประปา ซึ่งมีค่า LQ เท่ากับ 7.82, 6.07, 4.98,
1.70, 1.36, 1.10, 1.06 และ 1.00 สาขาไฟฟ้าและประปามีค่า 1.00 ซึ่งมีความ
ชำนาญพิเศษในการผลิตเท่ากับระดับอนุภาคสมุทรปราการ และสาขาอุตสาหกรรมในปี
2530 มีค่า 0.87 แสดงว่ามีความเชี่ยวชาญในการผลิตน้อยกว่าในอนุภาคนี้

จังหวัดสมุทรปราการ สาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษใน
การผลิตมากกว่าในระดับอนุภาคสมุทรปราการ ในปี พ.ศ. 2524 มีอยู่ 5 สาขาการผลิต
คือ สาขาเหมืองแร่ และการขุดยี่หิน สาขาประมง สาขาไฟฟ้าและประปา สาขา
อุตสาหกรรม และสาขาการแปรรูปผลผลิตเกษตร ซึ่งมีค่า LQ เท่ากับ 10.25, 6.97,
2.54, 1.69 และ 1.16 ตามลำดับ

และในช่วงปี พ.ศ. 2530 สาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษในการผลิตสูงกว่าในระดับอนุภาคสมุทรปรการ ได้แก่ 5 สาขาเดิม และมีค่า LQ 4.17, 7.27, 2.52, 1.60 และ 1.24 ตามลำดับ นอกนั้นเป็น Non basic sector คือ มีความชำนาญในการผลิตน้อยกว่าอนุภาคสมุทรปรการโดยเฉลี่ย และอาจจะต้องมีการนำเข้าของสินค้าในแต่ละสาขาผลิตด้วย

ในปี พ.ศ. 2524 สาขาการผลิตที่เป็น Basic sector ของจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ สาขาป่าไม้ มีค่า LQ 52.55 สาขากสิกรรม (20.42) สาขาบริการทางการเกษตร (16.85) สาขาปศุสัตว์ (15.32) สาขาประมง (11.96) สาขาเหมืองแร่และการย่อยหิน (6.21) สาขาที่อยู่อาศัย (1.72) สาขาการแปรรูปผลผลิตเกษตร (1.61) และสาขาบริหารราชการแผ่นดิน (1.06) - สาขาที่เหลือเป็น Non Basic sector ได้แก่ การค้าส่ง-ค้าปลีก (0.91) สาขาไฟฟ้าและประปา (0.89) สาขาบริการ (0.67) สาขาคมนาคมขนส่ง (0.48) สาขานาการการประกันภัยและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ (0.44) สาขาก่อสร้าง (0.36) และสาขาอุตสาหกรรม (0.13)

สาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษในการผลิตสูงกว่าระดับอนุภาคสมุทรปรการในปี พ.ศ. 2530 ได้แก่ สาขาเดิมคือ สาขาป่าไม้ (44.09) สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน (27.54) สาขากสิกรรม (18.72) สาขาปศุสัตว์ (17.17) สาขาบริการทางการเกษตร (15.34) สาขาประมง (7.39) สาขาการแปรรูปผลผลิตเกษตร (1.42) สาขาที่อยู่อาศัย (1.15) สาขาบริหารราชการแผ่นดิน (1.011) และสาขาที่เพิ่มขึ้นมา ได้แก่ สาขาไฟฟ้าและประปา (1.64) นอกนั้นเป็นสาขาที่มีความชำนาญพิเศษในการผลิตน้อยกว่าในระดับอนุภาคสมุทรปรการ และเป็นสาขาที่ต้องมีการนำเข้าของสินค้าในแต่ละสาขาการผลิตด้วย

จะเห็นว่าในอนุภาค 4 จังหวัดนี้ จังหวัดชลบุรีและฉะเชิงเทรา มีความชำนาญพิเศษในการผลิตทางด้านสาขาเกษตรกรรมหรือปรมุขมาก

กรุงเทพมหานคร มีความชำนาญพิเศษในการผลิตทางด้านสาขา
ศตียภูมิ หรือสาขาการบริการ ส่วนจังหวัดสมุทรปราการมีความชำนาญพิเศษในการผลิตด้าน
สาขาทุติยภูมิ หรือสาขาอุตสาหกรรม และสาขาประมงด้วย

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรปราการ มูลค่าการผลิต
ภัณฑจังหวัดในแต่ละสาขาการผลิต ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 ถึงปี พ.ศ. 2530 ปรากฏว่า
สาขาอุตสาหกรรมเป็นสาขาการผลิตที่มีมูลค่าสูงสุดในจังหวัดสมุทรปราการ รองลงมาคือ
สาขาการค้าส่ง-ค้าปลีก และสาขาการไฟฟ้า-ประปา ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 55.66, 17.81
และ 6.24 ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร 85,525 บาทต่อปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า
จังหวัดสมุทรปราการได้พัฒนาตัวเองขึ้นมาเป็นเมืองอุตสาหกรรม และสาขาเกษตร
กรรมได้ค่อย ๆ ลดความสำคัญลงไปเป็นลำดับ (จากตารางที่ 3.18)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.18 อัตราการขยายตัวและสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสมุทรปราการ

สาขาการผลิต	ปี 2524		ปี 2530		อัตราการเพิ่ม	
	มูลค่า (พันบาท)	สัดส่วน	มูลค่า (พันบาท)	สัดส่วน	ช่วงปี 24-30	ต่อปี
กลีกรวม	160519	1.29	113681	0.60	-29.18	-4.86
บุคคลิ์	28540	0.23	85947	0.45	201.14	33.52
ประมง	405711	3.25	483761	2.54	19.24	3.21
ป่าไม้	-	-	-	-	-	-
บริการทางการเกษตร	8566	0.07	5325	0.03	-37.84	-6.31
การแปรรูปผลิตผลเกษตรอย่างง่าย	176383	1.41	275153	1.14	56.00	9.33
สาขาปฐมภูมิ (เกษตรกรรม)	779719	6.25	963867	5.06	23.62	3.94
เหมืองแร่และการขุดหิน	193282	1.55	451288	2.37	133.49	22.25
อุตสาหกรรม	7397806	59.34	10603995	55.66	43.34	7.22
ก่อสร้าง	177147	1.42	348923	1.83	96.91	16.16
ไฟฟ้าและประปา	696583	5.59	1188049	6.24	70.55	11.76
สาขาทุติยภูมิ อุตสาหกรรม	8464818	67.90	12592255	66.10	48.76	8.13
การคมนาคมขนส่ง	176407	1.41	644883	3.39	265.57	44.26
การค้าส่งค้าปลีก	2194865	17.61	3392573	17.81	54.57	9.09
ธนาคารการประกันภัย	93119	0.75	255393	1.34	174.26	29.04
ที่อยู่อาศัย	192886	1.55	290528	1.52	50.62	8.44
บริหารราชการแผ่นดิน	99566	0.80	145906	0.77	46.54	7.76
บริการ	465123	3.73	764826	4.01	64.44	10.74
สาขาดิยภูมิ (การบริการ)	3221966	25.85	5494109	28.84	70.52	11.75
รวม G.P.P	12466530	100	19050231	100	52.81	8.80
Per catita Incom	56893		85525			

1. การเกษตร เนื้อที่ถือครองทางการเกษตรในจังหวัดสมุทรปราการมี 314,910 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 50.18 ของพื้นที่ทั้งหมด อาเภอบางพลีมีพื้นที่เกษตรมากที่สุด 119,618 ไร่ รองลงมาคืออาเภอบางบ่อ 80,000 ไร่ ทั้ง 2 อาเภอเป็นพื้นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำการเกษตรมาก มีการชลประทานอย่างทั่วถึงเหมาะแก่การปลูกข้าวและทาสวน สำหรับอาเภอเมือง อาเภอพระประแดงและกิ่งอาเภอพระสมุทรเจดีย์เป็นพื้นที่ติดกับทะเลและแม่น้ำ พื้นที่ส่วนใหญ่จึงเหมาะแก่การเลี้ยงสัตว์น้ำ การประมง และปลูกไม้ผล

2. การปศุสัตว์ การเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดสมุทรปราการส่วนใหญ่จะเป็นสัตว์เลี้ยวขนาดเล็ก เช่น สุกร ไก่ เป็ด โดยจะเลี้ยงเป็นฟาร์มขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ สำหรับการเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ เช่น วัว ยังไม่เป็นฟาร์มขนาดใหญ่ เนื่องจากไม่มีทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์

3. การประมง จังหวัดสมุทรปราการมีสภาพพื้นที่เหมาะสมในการทำประมง ทั้งประมงน้ำเค็มและประมงน้ำจืด ทากให้ประชากรบางส่วนยึดเป็นอาชีพหลัก และสำคัญที่ทราบรายได้เข้าสู่จังหวัดมากที่สุดในสาขาภาคการเกษตรกรรม ในปี พ.ศ. 2532 ปริมาณสัตว์น้ำจืดผลิตได้ทั้งหมด 26,483.7 ตัน ลดลงจากปี พ.ศ.2531 ร้อยละ 3.4 อาเภอบางพลีเป็นอาเภอที่ผลิตได้มากที่สุด 19,272.1 ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 72.77 ของปริมาณสัตว์น้ำทั้งหมด สำหรับสัตว์น้ำเค็มผลิตได้ทั้งหมด 342,925.7 ตัน ลดลงจากปี 2531 ร้อยละ 0.7 อาเภอที่ผลิตสัตว์น้ำเค็มได้มากที่สุดคือ อาเภอเมืองสมุทรปราการ ผลิตได้ 338,281.2 ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 98.64 ของปริมาณสัตว์น้ำเค็มที่ผลิตได้ทั้งหมด

การประมง เป็นสาขาการผลิตหนึ่งที่สำคัญของจังหวัดสมุทรปราการ แต่เท่าที่ผ่านมาในระยะหลัง ๆ การประมงไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ดังนี้

3.1 เกิดภาวะน้ำเสีย เนื่องจากจังหวัดได้พัฒนาจากภาคเกษตรกรรมมาเป็นภาคอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรมมิได้ปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ในการกำจัดน้ำเสีย คงปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำลำคลอง ทำให้เกิดน้ำเสีย อันมีผลทำให้สัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติลดน้อยลง และยังมีผลกระทบต่อการเล่นสัตว์น้ำอีกด้วย

3.2 เกิดจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น คู คลอง ตื้นเขิน ไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ได้ตลอดปี ถึงฤดูแล้งน้ำจะแห้ง เกษตรกรไม่สามารถใช้น้ำในคูคลองเลี้ยงปลาได้ตลอดปี

การแก้ไขปัญหาดังสองประการนั้นสามารถทำได้โดยทางราชการ ต้องเข้มงวดให้โรงงานอุตสาหกรรมมีระบบการกำจัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ลำคลอง หากฝ่าฝืนมีการลงโทษอย่างหนัก และควรกำหนดเขตการใช้ที่ดินให้แน่ชัดว่า เขตใดเป็นเขตเกษตรกรรม และเขตอุตสาหกรรม มีการปรับปรุงชุดลอกคลองธรรมชาติ เพื่อให้สามารถเก็บกักน้ำได้มากขึ้น

4. การอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากเป็นที่สองรองจากกรุงเทพมหานคร ด้วยเหตุผลที่ว่า จังหวัดสมุทรปราการห่างจากกรุงเทพมหานครไม่มากนัก และยังเป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรม ในโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก การขนส่งผลผลิตออกสู่ตลาดได้สะดวก และเสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่าแหล่งอื่น ๆ ทำให้การลงทุนในอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ มีการขยายตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมปี 2532 ในจังหวัดสมุทรปราการ มีทั้งสิ้น 3,222 โรง เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2527 จำนวน 1,250 โรง หรือร้อยละ 12.68 จำนวนเงินทุนในอุตสาหกรรม 70,883.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 31,955.85 ล้านบาท และมีการจ้างงานรวมทั้งสิ้น 220,702 คน เป็นชาย 97,146 คน หญิง 123,556 คน

โรงงานอุตสาหกรรมจะตั้งกระจายตัวตามอำเภอต่าง ๆ โดยเฉพาะอำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอพระประแดง จะมีโรงงานตั้งอยู่หนาแน่น ส่วนที่อำเภอบางพลีมีแนวโน้มที่จะมีโรงงานอุตสาหกรรมจะไปตั้งมากขึ้น โรงงานเหล่านี้จะประกอบการอุตสาหกรรมเกือบทุกประเภท เช่น อาหาร อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ อุตสาหกรรมเหล็ก พลาสติก และ เคมีภัณฑ์ เป็นต้น ผลผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรมของจังหวัดนอกจากจะสามารถสนองความต้องการภายในประเทศแล้ว ยังมีเหลือส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ สามารถนำเงินตราเข้าประเทศได้ปีละจำนวนมาก

ตารางที่ 3.19 แสดงการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม เงินทุนและคนงานของจังหวัดสมุทรปราการ เปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2527-2532

รายงาน	ปี พ.ศ. 2527	ปี พ.ศ. 2532	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
จำนวนโรงงาน (โรง)	1,967	3,222	12.68
จำนวนเงินทุน (ล้านบาท)	38,927.75	70,883.6	16.42
จำนวนคนงาน (คน)	127,286	220,702	14.68
- คนงานชาย	58,861	97,146	-
- คนงานหญิง	68,425	123,556	-

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ

1. วัตถุประสงค์ ที่ใช้ในการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม ประมาณ 80% นำมาจากต่างประเทศอีก 20% เป็นวัตถุประสงค์ที่มีอยู่ในประเทศ เช่น อุตสาหกรรมเกี่ยวกับอาหารกระป๋อง

2. พลังงานที่ใช้ในระบบการผลิต สำหรับอุตสาหกรรม
ในจังหวัดมี 2 ประเภท คือ พลังงานไฟฟ้า และพลังงานความร้อน

3. การตลาด สินค้าที่ผลิตในจังหวัดสมุทรปราการ เป็น
สินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปและชาวต่างประเทศ ตลาดสินค้า
มีทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประมาณ 70% ของสินค้าที่ผลิตได้ทั้งหมดส่งขายยังตลาด
ต่างประเทศทั่วโลก

4. เทคโนโลยี โรงงานอุตสาหกรรม 80% ของจังหวัด
สมุทรปราการได้ระบบการผลิตที่ทันสมัยมาใช้ในโรงงาน เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนา
ประเทศที่กำลังจะเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ในแถบเอเชีย

5. การลงทุนของผู้ประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ
ผู้ประกอบการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ความสนใจมาลงทุนเกือบทุกประเภท การ
ลงทุนส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะธุรกิจอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ในการลงทุนผู้ประกอบการอาศัย
เงินลงทุนจากสถาบันการเงินในประเทศ และจากนักลงทุนชาวต่างประเทศ

5. การพาณิชย์กรรม จังหวัดสมุทรปราการมีความเจริญทาง
ด้านอุตสาหกรรมเป็นอันดับสองรองจากกรุงเทพมหานคร ดังนั้น จึงมีส่วนผลักดันให้มีการ
พาณิชย์กรรมภายในจังหวัดเจริญควบคู่กันไปด้วย นอกจากนี้สภาพการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรม
และการพาณิชย์กรรมยังคงเป็นไปตามภาวะเศรษฐกิจของโลกอีกด้วย เช่น ในปี
2525 สภาพเศรษฐกิจของโลกซบเซาติดต่อกันมาตั้งแต่ปี 2524 จึงมีผลทำให้ภาวะเศรษฐกิจ
ภายในจังหวัดสมุทรปราการซบเซาด้วยเช่นกัน หลังจากที่เกิดวิกฤตการณ์ทางด้านราคาน้ำมัน
ทำให้ภาวะการลงทุนและการผลิตชะงักงันลงทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และ
พาณิชย์กรรม ผลิตภัณฑ์มวลรวมโดยทั่วไปของประเทศขยายตัวเพียงร้อยละ 4.2, 4.7 นับ
เป็นอัตราการขยายตัวที่ต่ำที่สุดในรอบ 20 ปี

ในปี พ.ศ. 2532 การพาณิชย์กรรมนับเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีความสำคัญรองจากภาคอุตสาหกรรม จำนวนธุรกิจต่าง ๆ ในภาคพาณิชย์กรรมมีทั้งสิ้น 10,643 ราย ขยายตัวสูงขึ้นจากปี 2531 เป็นจำนวน 971 ราย หรือร้อยละ 10.04 ประเภทธุรกิจที่มีการขยายตัวมากที่สุดคือ ประเภทบริษัทจำกัด ร้อยละ 24.24 รองลงมาคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้อยละ 15.25 และรายได้จากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในสาขาการค้าส่งและค้าปลีก 3,392.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งจังหวัด และร้อยละ 8.2 ของภาคกรุงเทพฯ และปริมณฑล

6. ที่อยู่อาศัย ในปี 2534 พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นจำนวน 129,688 หน่วย โดยเพิ่มในกรุงเทพฯ จำนวน 89,851 หน่วย เพิ่มขึ้นจากเดิม 17,800 หน่วย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.7 ส่วนในเขตปริมณฑล 3 จังหวัด เพิ่มขึ้นจำนวน 39,837 หน่วย เป็นการเพิ่มในจังหวัดสมุทรปราการมากที่สุด จำนวน 24,114 หน่วย คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 15.4 ของจำนวนที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด

สภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ถึงแม้การขยายตัวทางเศรษฐกิจจะชะลอตัวลงนับตั้งแต่วิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซีย การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในปี 2534 ก็คาดว่าจะอยู่ราว 7-8% ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สูงพอสมควร ถึงแม้จะต่ำสุดในรอบ 5 ปี การที่การขยายตัวทางเศรษฐกิจยังมีอยู่บ้างนี้ ทำให้ความต้องการที่อยู่อาศัยที่เกิดจากการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรม และแรงงานที่เกี่ยวข้อง ยังพอมืออยู่บ้างเช่นกัน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลางและรายได้น้อย ในขณะที่ความต้องการที่อยู่อาศัยที่เกิดจากการเก็งกำไรจะลดน้อยลงอย่างมาก ซึ่งผลกระทบในด้านนี้จะเกิดกับที่อยู่อาศัยราคาสูงเท่านั้น (คณะกรรมการนโยบายที่อยู่อาศัย คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2533 : 5)

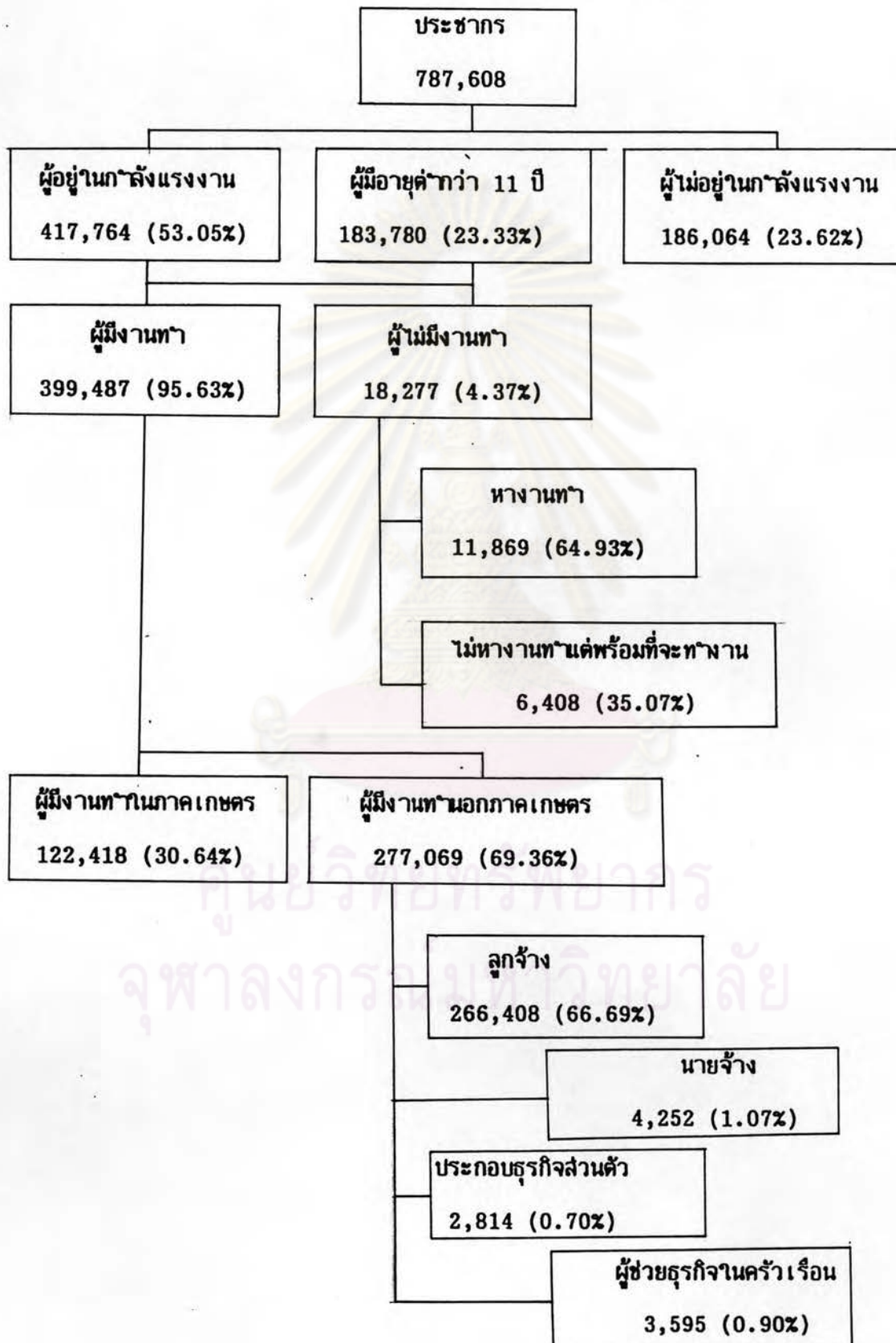
7. การจ้างงาน โครงสร้างประชากรและกำลังแรงงานในจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2533 พบว่า ประชากรทั้งสิ้น 787,608 คน จะเป็นประชากรที่

อยู่ในกำลังแรงงาน 417,764 คน หรือร้อยละ 53.05 ของประชากรทั้งหมด เป็นผู้มีอายุต่ำกว่า 11 ปี 183,780 คน หรือร้อยละ 23.33 ของประชากรทั้งสิ้น และเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 186,064 คน หรือร้อยละ 23.62 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งได้แก่ ผู้ทำงานบ้าน นักเรียน เด็ก คนชรา ผู้ทุพพลภาพและอื่น ๆ

จากผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 417,764 คน แบ่งเป็นผู้มีงานทำ 399,487 คน คิดเป็นร้อยละ 95.63 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน และเป็นผู้อยู่ไม่มีงานทำ 18,277 คน คิดเป็นร้อยละ 4.37 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ในจำนวนผู้มีงานทำ 399,487 คน เป็นผู้ที่ทำงานในภาคเกษตรกรรม 122,418 คน และเป็นผู้ที่ทำงานนอกภาคเกษตรกรรม 277,069 คน ซึ่งจำแนกเป็นลูกจ้างเอกชน 266,408 คน นายจ้าง 4,252 คน ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว 2,814 คน และผู้ช่วยธุรกิจส่วนตัว 3,595 คน ในส่วนที่ผู้ไม่มีงานทำ 18,277 คน สามารถจำแนกเป็นผู้ว่างงานที่กำลังหางานทำ 11,869 คน และผู้ไม่หางานทำแต่พร้อมที่จะทำงาน 6,408 คน

เมื่อพิจารณาถึงสาขาอาชีพของผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรกรรม พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 91.3 อยู่ในอุตสาหกรรมการผลิต เป็นการผลิตสิ่งทอและผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์มากที่สุดร้อยละ 36.6 รองลงมาได้แก่ การผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรอุปกรณ์ ร้อยละ 24.4 และผลิตภัณฑ์เคมีภัณฑ์ยางและพลาสติก ร้อยละ 8.8 นอกจากนี้เป็นผู้มีงานทำอยู่ในอุตสาหกรรมบริการ ร้อยละ 3.7 อุตสาหกรรมพาณิชยกรรม ร้อยละ 2.4 อุตสาหกรรมขนส่ง ร้อยละ 1.4 อุตสาหกรรมการก่อสร้าง ร้อยละ 0.5 อุตสาหกรรมสาธารณูปโภค ร้อยละ 0.4 และสุดท้ายคือ อุตสาหกรรมการเงินประกันภัย ร้อยละ 0.3

โครงสร้างประชากรและกำลังแรงงาน ปี 2533

ตารางที่ 3.20 แสดงโครงสร้างผู้มีงานทำ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมปี 2533

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน	
	รวม	ร้อยละ
1. การผลิต	243,194	91.3
2. การไฟฟ้า ก๊าซ ประปา	1,202	0.4
3. การก่อสร้าง	1,239	0.5
4. การขนส่ง ขยายปลีก ภัตตาคาร โรงแรม	6,387	2.4
5. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและคมนาคม	3,783	1.4
6. การบริการ การเงิน ประกันภัยสงหาิมทรัพย์ และธุรกิจ	774	0.3
7. บริการชุมชน บริการสังคม และบริการส่วนบุคคล	9,829	3.7
รวม	266,408	100.0

ที่มา : สำนักแรงงานจังหวัดสมุทรปราการ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.21 แสดงจำนวนโรงงานและจำนวนลูกจ้าง ปี พ.ศ.2534

กลุ่มลูกจ้าง	จำนวน		จำนวนลูกจ้าง (แรงงาน)			
	โรงงาน	ร้อยละ	ชาย	หญิง	เด็ก	รวม
1-19 คน	2,231	61.14	13,544	3,996	2	17,542
20-50 คน	630	17.26	12,034	7,958	2	19,994
51-150 คน	470	12.88	21,151	27,437	-	42,588
151-300 คน	155	4.25	16,064	16,443	-	32,507
301-500 คน	99	2.71	13,251	17,763	-	31,014
501-1,000 คน	43	1.18	10,828	17,318	-	28,146
1,000 คนขึ้นไป	21	0.58	11,479	31,079	-	42,558
รวม	3,649	100.0	98,351	115,994	4	214,349

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรปราการ

3.4.3 การจัดเก็บรายได้ของอำเภอบางพลี

มองภาพรวมของอำเภอบางพลีในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะเป็นแหล่งที่นักลงทุนจับตามองมากขึ้นกว่าเดิม เพราะมีปัจจัยที่นักลงทุนมองออกไปในอนาคตว่าจะเป็นบริเวณที่เหมาะสมแก่การตั้งโรงงานประเภทต่าง ๆ หรือลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์ คือ การคมนาคมขนส่งที่เชื่อมต่อหลายสายที่ผ่านบริเวณนี้ในอนาคต เช่น ทางยกระดับบางนา-ชลบุรี ขนาด 4-6 ช่องทาง ระยะ 57 กม. ซึ่งจะเชื่อมกับสายบางปะกง-ฉะเชิงเทรา

ต่อไปยังสายลัดทึบ-นครราชสีมา และใกล้บริเวณที่ตั้งสถานีบรรจุแยกสินค้าโอซีดี ซึ่งจะสร้างที่ถนนเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีถนนประจำอุทิศจากโครงการบางพลี โครงการสนามบินพาณิชย์หนองงูเห่า สิ่งเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่ดึงดูดการลงทุนเข้ามาในอำเภอบางพลีมาก เมื่อถึงช่วงนั้นแล้วอำเภอบางพลี ก็จะมีสถานะเศรษฐกิจที่ดีขึ้นมาาก ซึ่งปัจจุบันก็พอจะมองออกแล้วว่าเศรษฐกิจของบางพลีดีขึ้นกว่าเดิมมาก จากรายรับในปี 2532 พบว่าอำเภอบางพลีมีรายได้ทั้งสิ้น 765,212,688.82 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.15 ของการจัดเก็บรายได้ทั้งหมดของจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งต้องนำส่งเข้ารัฐบาลเพื่อนำไปบริหารประเทศ

ส่วนการเก็บรายได้ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นคือ สุขาภิบาลบางพลีและสุขาภิบาลบางเสาธง ตามงบประมาณปี 2534 พบว่า สุขาภิบาลบางพลีมีรายรับตามรายรับจริง 11,951,722 บาท โดยมีรายได้จากหมวดรายรับทั่วไปมากที่สุด เป็นเงิน 4,919,878 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.16 รองลงมาเป็นหมวดภาษีอากรเท่ากับ 4,496,124 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.6 ส่วนหมวดที่มีรายรับน้อยที่สุดคือ หมวดรายได้จากทรัพย์สิน 131,946 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.10

ส่วนรายจ่ายของสุขาภิบาลบางพลีตามงบประมาณปี 2534 พบว่ารายจ่ายทั้งสิ้น 6,735,842 บาท หมวดที่มีรายจ่ายมากที่สุดคือ หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างเป็นเงิน 2,137,400 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 31.75 หมวดที่มีค่าใช้จ่ายใกล้เคียงกันคือ หมวดรายจ่ายพิเศษเป็นเงิน 1,058,000 บาท ร้อยละ 15.76 และหมวดจ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ 1,014,000 บาท เป็นร้อยละ 15.06 หมวดที่มีรายจ่ายน้อยคือ หมวดเงินสำรองจ่าย 9,966 บาท เป็นร้อยละ 0.15

สุขาภิบาลบางเสาธงตามงบประมาณปี 2534 พบว่า มีรายรับตามรายรับจริง 12,285,752 บาท โดยมีรายรับจากหมวดเงินสะสมเท่ากับ 5,855,378 บาท คิดเป็นร้อยละ 47.66 รายรับรองลงมาเป็นหมวดภาษีอากรเท่ากับ 5,053,561 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.13 หมวดที่มีรายรับต่ำสุดคือ หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด 199,148 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.66

ตารางที่ 3.22 แสดงการจัดเก็บรายได้อำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการ

อำเภอ	จัดเก็บได้ปีงบประมาณ 2533		จัดเก็บได้ปีงบประมาณ 2532		เพิ่ม/ลด (ร้อยละ)
	จำนวนราย	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนราย	จำนวนเงิน (บาท)	
เมืองสมุทรปราการ	169,932	8,566,534,506.58	144,117	6,479,998,041.44	+32.20
บางพลี	62,901	1,532,420,290.48	48,706	765,212,688.82	+100.2
บางบ่อ	7,953	42,520,766.65	7,903	27,007,974.45	+57.44
พระประแดง	122,394	4,572,213,747.69	111,816	3,163,779,782.15	+44.52
กิ่งอำเภอ พระสมุทรเจดีย์	21,469	321,837,649.36	19,223	257,324,570.81	+25.07
รวม	384,649	15,035,526,968.36	331,765	10,693,323,057.97	+40.61

ที่มา : สำนักงานสรรพากรจังหวัดสมุทรปราการ

รายจ่ายตามรายจ่ายจริงของสุชาภิบาลบางเสาชิง ปี 2534 พบว่า หมวดที่มีรายจ่ายสูงคือ หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง 1,770,460 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.67 หมวดที่มีรายจ่ายรองลงมาคือ รายจ่ายพิเศษ จ่ายขาดเงินสะสม เป็นเงิน 1,496,800 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.39

จากการวิเคราะห์รายรับตามรายรับจริง และรายจ่ายตามรายจ่ายจริง พบว่าทั้งสองสุชาภิบาล คือสุชาภิบาลบางพลีและสุชาภิบาลบางเสาชิง มีรายรับจริงสูงกว่ารายจ่ายจริงทั้งสองสุชาภิบาล

ตารางที่ 3.23 แสดงจำนวนเงินตามรายรับจริงของสุชาภิบาลบางพลี และสุชาภิบาลบางเสาชิง ตามงบปี 2534

รายรับ ตามรายรับจริง	สุชาภิบาลบางพลี		สุชาภิบาลบางเสาชิง	
	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ
ก. รายรับทั่วไป				
หมวดภาษีอากร	4,496,124	37.6	5,053,561	41.13
หมวดค่าธรรมเนียม	92,626	0.77	294,123	2.40
ค่าปรับและใบอนุญาต				
หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	131,946	1.10	118,792	0.97
หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	199,148	1.66	42,098	0.34
ข. รวมหมวดรายรับทั่วไป	4,919,878	41.16	5,468,574	44.91
ค. รายรับจากเงินสะสม	1,098,000	9.18	5,855,378	47.66
จากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	1,014,000	8.48	575,000	4.68
รวม	11,951,722	100.00	12,285,752	100.00

ที่มา : สำนักงานสรรพากรอำเภอบางพลี

ตารางที่ 3.24 แสดงจำนวนเงินตามรายจ่ายจริงของสาขาภิบาลบางพลี และสาขาภิบาล
บางเสาธง ตามปีงบประมาณปี พ.ศ. 2534

รายจ่าย ตามรายจ่ายจริง	สาขาภิบาลบางพลี		สาขาภิบาลบางเสาธง	
	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ
ก. รายจ่ายงบกลาง				
ค่าชระหนี้และดอกเบี้ย	114,179	1.7	88,362	1.38
รายจ่ายตามข้อผูกพัน	35,165	0.52	43,543	0.68
เงินช่วยเหลือเฉพาะประเภท	-	-	340,000	5.31
เงินสำรองจ่าย	9,966	0.15	-	-
ข. รายจ่ายของหน่วยงาน				
ค่าจ้างประจำ	540,560	8.02	493,208	7.70
ค่าจ้างชั่วคราว	56,953	0.84	476,898	7.45
ค่าตอบแทน	156,920	2.33	1,217,961	19.03
เงินเดือน	90,483	1.34		
ค่าใช้สอย	710,686	10.56		
ค่าวัสดุ	433,057	6.43		
ค่าสาธารณูปโภค	120,610	1.8	50,021	0.78
ค่าครุภัณฑ์	-			
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	2,137,400	31.75	1,770,460	27.67
เงินอุดหนุน	40,000	0.59	8,500	3.13
รายจ่ายอื่น	217,863	3.23	65,535	1.06
ค. รายจ่ายพิเศษ	1,058,000	15.71	1,496,800	23.39
จ่ายขาดเงินสะสม				
จ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	1,014,000	15.06	346,800	5.42
รวม	6,735,842	100.00	6,398,088	100.00

ที่มา : สาขาภิบาลบางพลี สาขาภิบาลบางเสาธง อ.บางพลี

ตารางที่ 3.25 แสดงจำนวนธนาคารพาณิชย์แบ่งตามรายอำเภอในจังหวัดสมุทรปราการ
ปี พ.ศ. 2534

ชื่อธนาคาร	อ.เมือง	อ.พระ ประแดง	อ.บางพลี	อ.บางบ่อ	กิ่ง อ.พระสมุทร	รวม
กรุงเทพ	2	3	1	1	-	7
กรุงไทย	4	2	-	-	-	6
กรุงศรีอยุธยา	2	1	-	-	-	3
ทหารไทย	2	1	-	-	1	4
กสิกรไทย	3	2	1	2	-	7
กรุงเทพพาณิชย์การฯ	-	1	-	-	-	1
ไทยทุน	1	-	1	-	-	2
ไทยพาณิชย์	2	1	-	-	-	3
นครหลวงไทย	1	-	1	-	-	2
มหานคร	1	-	-	-	-	1
ศรีนคร	2	3	-	-	-	5
สหธนาคาร	-	-	1	-	-	1
นครธน	1	-	-	-	-	1
เอเชีย	1	-	-	-	-	1
ออมสิน	2	3	1	2	-	8
เพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร	1	-	-	-	-	1
รวม	25	17	6	5	1	54
(ร้อยละ)	46.29	31.48	11.12	9.25	1.85	100.00

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ, ข้อมูลตลาด 2534

3.5 ลักษณะประชากร

3.5.1 ลักษณะประชากรระดับอนุภาคสมุทรปราการ

1. ขนาดและจำนวนประชากร

อนุภาคสมุทรปราการมีพื้นที่ประมาณ 12,294,644 ตร.กม.

ประกอบด้วย 4 จังหวัดคือ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ชลบุรี และฉะเชิงเทรา มีประชากรรวมกัน 8,134,326 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 14.55 ของประชากรทั้งประเทศ และมีความหนาแน่น 662 คนต่อ ตร.กม.

2. จำนวนประชากรรายจังหวัดของอนุภาคสมุทรปราการ

กรุงเทพมหานคร มีประชากรมากเป็นอันดับ 1 ของภูมิภาคนี้คือ จำนวน 5,832,832 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 71.70 ของภูมิภาค รองลงมาได้แก่ ชลบุรีมีประชากร 896,340 คน คิดเป็นร้อยละ 11.02 ของภูมิภาค จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับ 3 มีประชากร 829,412 คน คิดเป็นร้อยละ 10.20 ของภูมิภาค และอันดับสุดท้ายคือ ฉะเชิงเทรา มีประชากร 65,423 คน คิดเป็นร้อยละ 7.08 ของภูมิภาค

3. การเปลี่ยนแปลงประชากร

อัตราการเพิ่มของประชากรช่วงปี 2527 ถึง 2530 ในอนุภาคสมุทรปราการคิดเป็นร้อยละ 14.48 หรือร้อยละ 2.90 ต่อปี จังหวัดสมุทรปราการ มีอัตราการเพิ่มของประชากรสูงกว่าจังหวัดอื่น ๆ ในภูมิภาคเดียวกันคือ ร้อยละ 29.53 หรือคิดเป็นร้อยละ 5.91 ต่อปี ซึ่งนับว่าสูงมาก รองลงมาได้แก่ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และ กรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 2.98, 2.56, และ 2.54 ตามลำดับ

4. ความหนาแน่นของประชากร

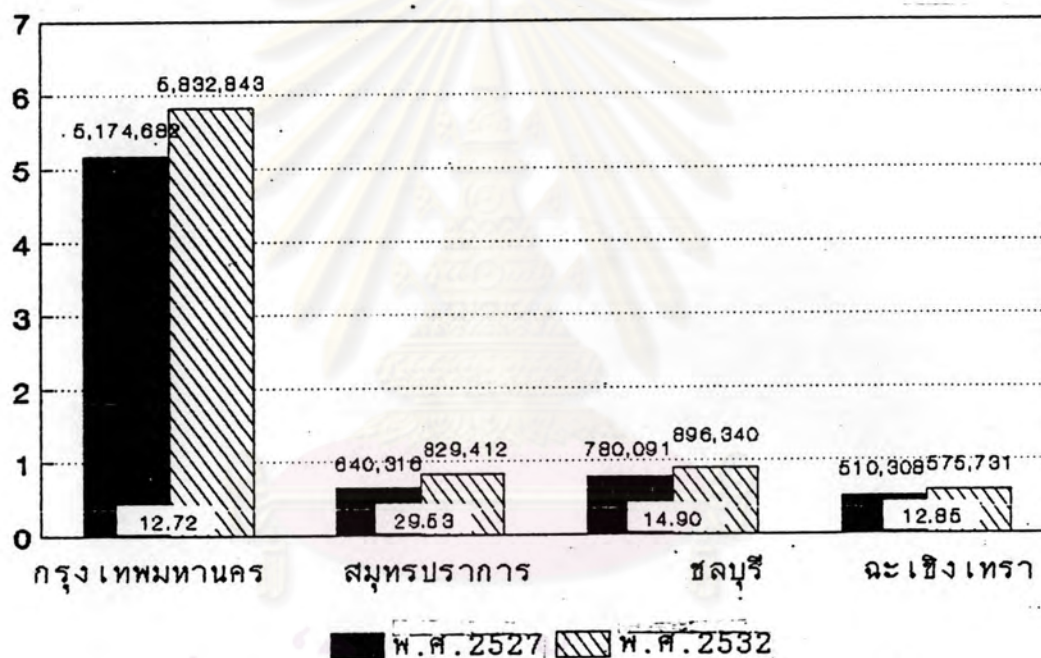
อนุภาคสมุทรปราการใน พ.ศ. 2532 ความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 662 คน/ตร.กม. และกรุงเทพมหานครมีความหนาแน่นของประชากร

ตารางที่ 3.26 ลักษณะประชากรรายจังหวัดของอนุภาคสมุทรปราการ พ.ศ. 2527-2532

จังหวัด	พ.ศ. 2527		พ.ศ. 2532		การเปลี่ยนแปลงประชากร		
	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	อัตราการ เพิ่มขึ้น ช่วงปี 2527-30	อัตรา การ เพิ่มต่อ
กรุงเทพฯ	5,174,682	72.83	5,832,843	71.70	658,161	12.72	2.5
สมุทรปราการ	640,316	9.01	829,412	10.20	189,096	29.53	5.9
ชลบุรี	780,091	10.98	896,340	11.02	116,249	14.90	2.9
ฉะเชิงเทรา	510,308	7.18	575,731	7.08	65,423	12.82	2.5
รวม	7,105,397	100.00	8,134,326	100.00	1,028,929	14.48	2.9

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 3.7 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนประชากรนุภาคจังหวัดสมุทรปราการ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2527 - 2532

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3,700 คน/ตร.กม. รองลงมาคือ จังหวัดสมุทรปราการ 826 คน/ตร.กม. จังหวัด
ฉะเชิงเทรา มีความหนาแน่นประชากรน้อยที่สุด 108 คน/ตร.กม.

3.5.2 ลักษณะประชากรของจังหวัดสมุทรปราการ

1. ขนาดและจำนวนประชากร

จังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่ 1,004,053 ตร.กม. ประกอบด้วย 5 อำเภอ มีอำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอพระประแดง อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ และ อ.พระสมุทรเจดีย์ (กิ่ง อ.พระสมุทรเจดีย์ ตั้งเป็นอำเภอ เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2534) มีประชากรทั้งสิ้น 905,021 คน เป็นชาย 463,732 คน หญิง 441,289 คน

2. จำนวนประชากรรายอำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ

อำเภอเมืองจังหวัดสมุทรปราการในปี 2534 มีประชากรมากที่สุดจำนวน 372,382 คน คิดเป็นร้อยละ 41.14 ของประชากรทั้งจังหวัด รองลงมา เป็นอำเภอพระประแดงมีจำนวนประชากร 208,654 คน คิดเป็นร้อยละ 23.05 เป็นที่สองของประชากรทั้งจังหวัด ส่วนอำเภอที่เป็นอันดับรอง ๆ ลงมาคือ อำเภอบางพลี 155,447 คน ร้อยละ 17.17 อำเภอบางบ่อ 91,004 คน ร้อยละ 10.08 และอันดับสุดท้ายคือ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ 77,534 คน หรือร้อยละ 8.56 ของประชากรทั้งจังหวัดสมุทรปราการ ในช่วงปี 2530 ประชากรของอำเภอเมือง ก็ยังมีมากเป็นอันดับหนึ่งคือ 219,643 คน หรือร้อยละ 33.28 อำเภอพระสมุทรเจดีย์ยังมาอันดับสุดท้าย 68,092 คน ร้อยละ 10.31 ส่วนอำเภอบางพลียังมาเป็นอันดับที่สาม มีจำนวน 118,553 คน หรือร้อยละ 17.96

3. การเปลี่ยนแปลงประชากรของจังหวัดสมุทรปราการ

จำนวนประชากรของจังหวัดสมุทรปราการในช่วงปี พ.ศ.

2530 ถึง พ.ศ. 2534 มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากร จำนวน 244,784 คน และ อัตราเพิ่มโดยเฉลี่ยของจังหวัดสมุทรปราการ คิดเป็นร้อยละ 8.28 คนต่อปี หรือร้อยละ 37.15 ในช่วงอำเภอเมืองสมุทรปราการมีประชากรเพิ่มมากขึ้น เท่ากับ 152,739 คน คิดเป็นร้อยละ 62.39 ของจำนวนประชากรที่มีเพิ่มขึ้นในจังหวัดสมุทรปราการ และมีอัตราเพิ่มเฉลี่ย 14.11 ต่อปี หรือร้อยละ 69.54 ในช่วง รองลงมาคือ อำเภอพระประแดง มีประชากรเพิ่มขึ้น 37,298 คน คิดเป็นร้อยละ 15.23 ของประชากรที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด และมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรในจังหวัดเป็นอันดับสามรองจากอำเภอเมือง และ อำเภอบางพลี ร้อยละ 5.05 ต่อปี หรือร้อยละ 21.77 ในช่วง

อำเภอบางพลีมีอัตราการเพิ่มขึ้น 36,894 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10 ของประชากรที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด และมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรในจังหวัดเป็น อันดับสองรองจากอำเภอเมืองเท่ากับ 7.01 ต่อปี หรือ 31.12 เป็นช่วง อำเภอพระสมุทรเจดีย์มีประชากรเพิ่มขึ้น 9,442 คน คิดเป็นร้อยละ 3.30 ต่อปี และ 13.87 ในช่วง ลำดับสุดท้ายที่มีประชากรเพิ่มขึ้นเท่ากับ 8,411 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 3.43 ของ ประชากรที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด และอัตราเพิ่มขึ้นของประชากรเท่ากับ 2.45 ต่อปี หรือร้อยละ 10.18 ในช่วง

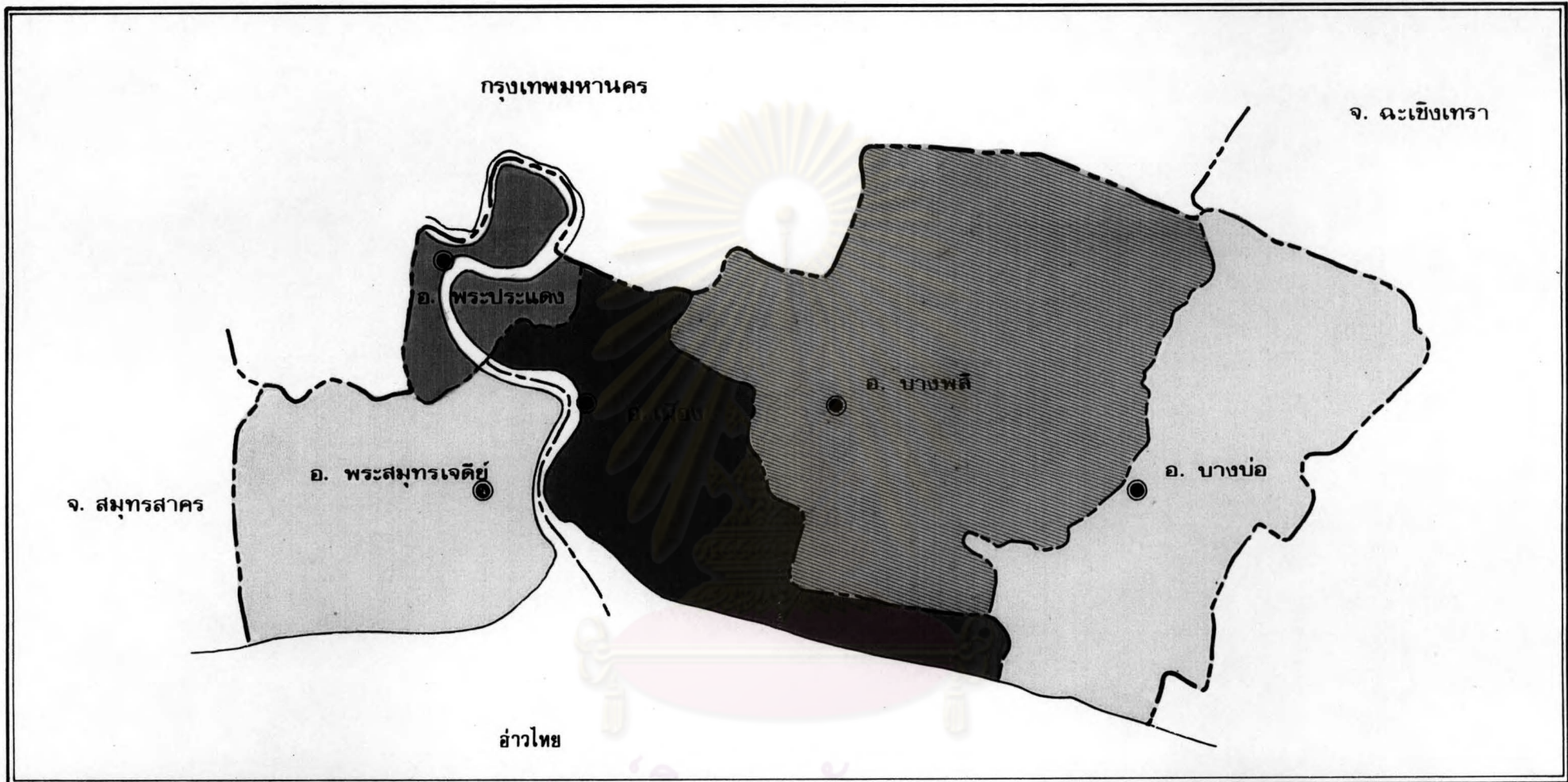
4. ความหนาแน่นของประชากรในจังหวัด

ปี พ.ศ. 2534 ความหนาแน่นของประชากรในจังหวัด สมุทรปราการเท่ากับ 901 คน/ตร.กม. อำเภอพระประแดงเป็นอำเภอที่มีอัตราความ หนาแน่นมากที่สุดคือ 2,840 คน/ตร.กม. รองลงมาได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ เท่ากับ 1,954 คน/ตร.กม. อำเภอพระสมุทรเจดีย์ มีความหนาแน่นประชากร 644 คน/ ตร.กม. อำเภอบางพลีมาเป็นอันดับสี่ มีความหนาแน่นของประชากร เท่ากับ 415 คน/ ตร.กม. และอันดับสุดท้ายคือ อำเภอบางบ่อ มีประชากรหนาแน่น เท่ากับ 371 คน/ตร. กม. ในปี 2530 จังหวัดสมุทรปราการ มีอัตราความหนาแน่นของประชากร 657 คน/ตร.

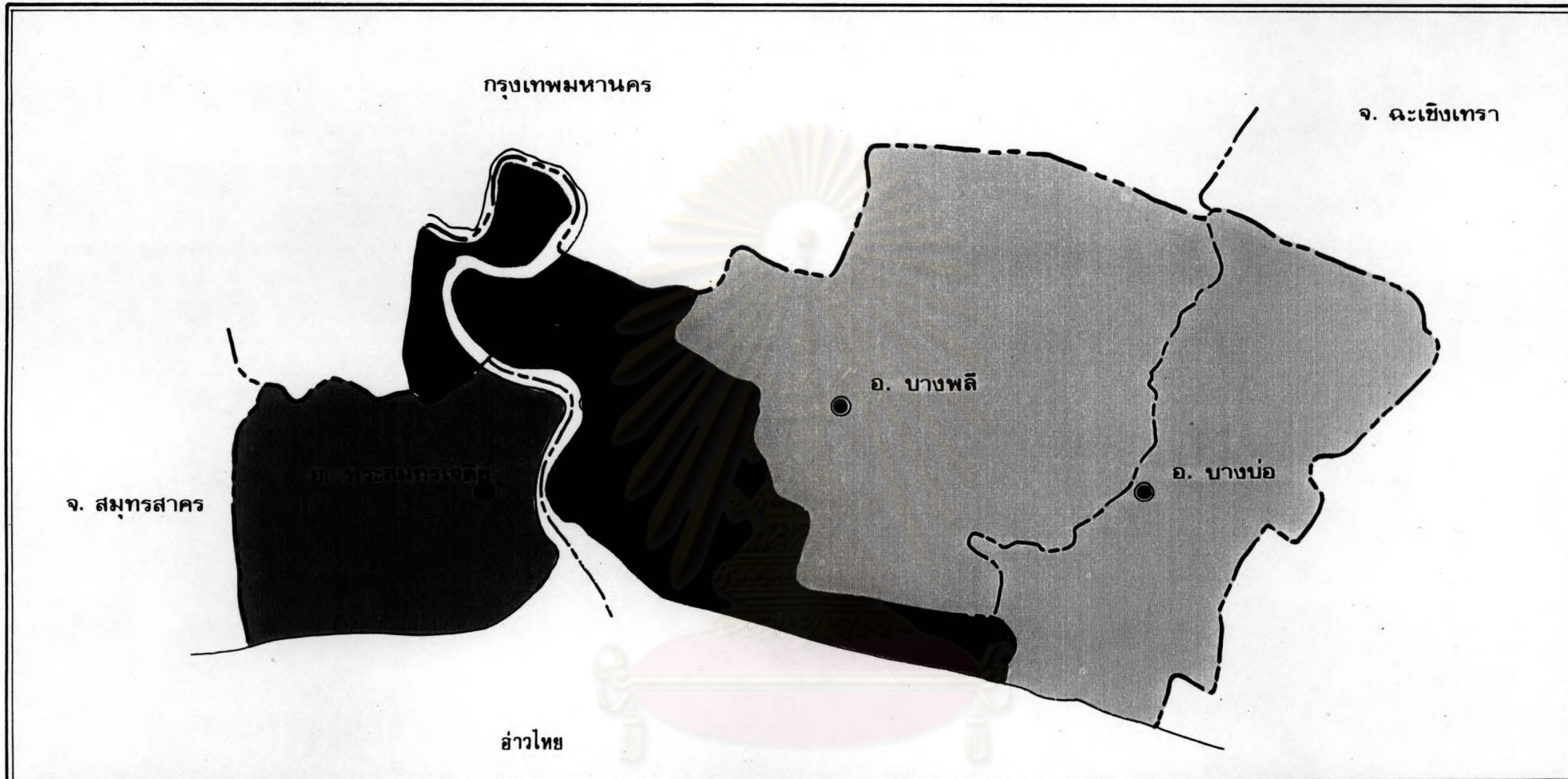
ตารางที่ 3.27 ลักษณะประชากรของจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. 2530 และ พ.ศ. 2534

	จำนวนประชากรและ		การเปลี่ยนแปลงประชากร		การเปลี่ยนแปลงประชากร				ความหนาแน่นของประชากร		
	สัดส่วน										
	พ.ศ. 2530		พ.ศ. 2534								
	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	อัตราการเพิ่ม ช่วง 2530-34	อัตราการเพิ่ม ต่อปี	พื้นที่ กม. ²	ความหนาแน่น ที่ 30	ความหนาแน่น ที่ 34
เมือง	219,643	33.28	372,382	41.14	152,739	62.39	69.54	14.11	190.557	1,153	1,954
พระประแดง	171,356	25.96	208,654	23.05	37,298	15.23	21.77	5.05	73.368	2,336	2,844
บางพลี	118,553	17.96	155,447	17.17	36,894	15.10	31.12	7.01	374.782	316	415.
บางบ่อ	82,593	12.51	91,004	10.08	8,411	3.43	10.18	2.45	245.007	337	371
พระสมุทรเจดีย์	68,092	10.3	77,534	8.56	9,442	3.85	13.87	3.30	120.378	566	644
รวม	659,881	100.00	905,021	100.00	224,874	100.00	37.15	8.22	1,004.092	657	901
	(42.17)		(57.83)								

ที่มา : ทำเนียบท้องที่ กรมการปกครอง 2535-

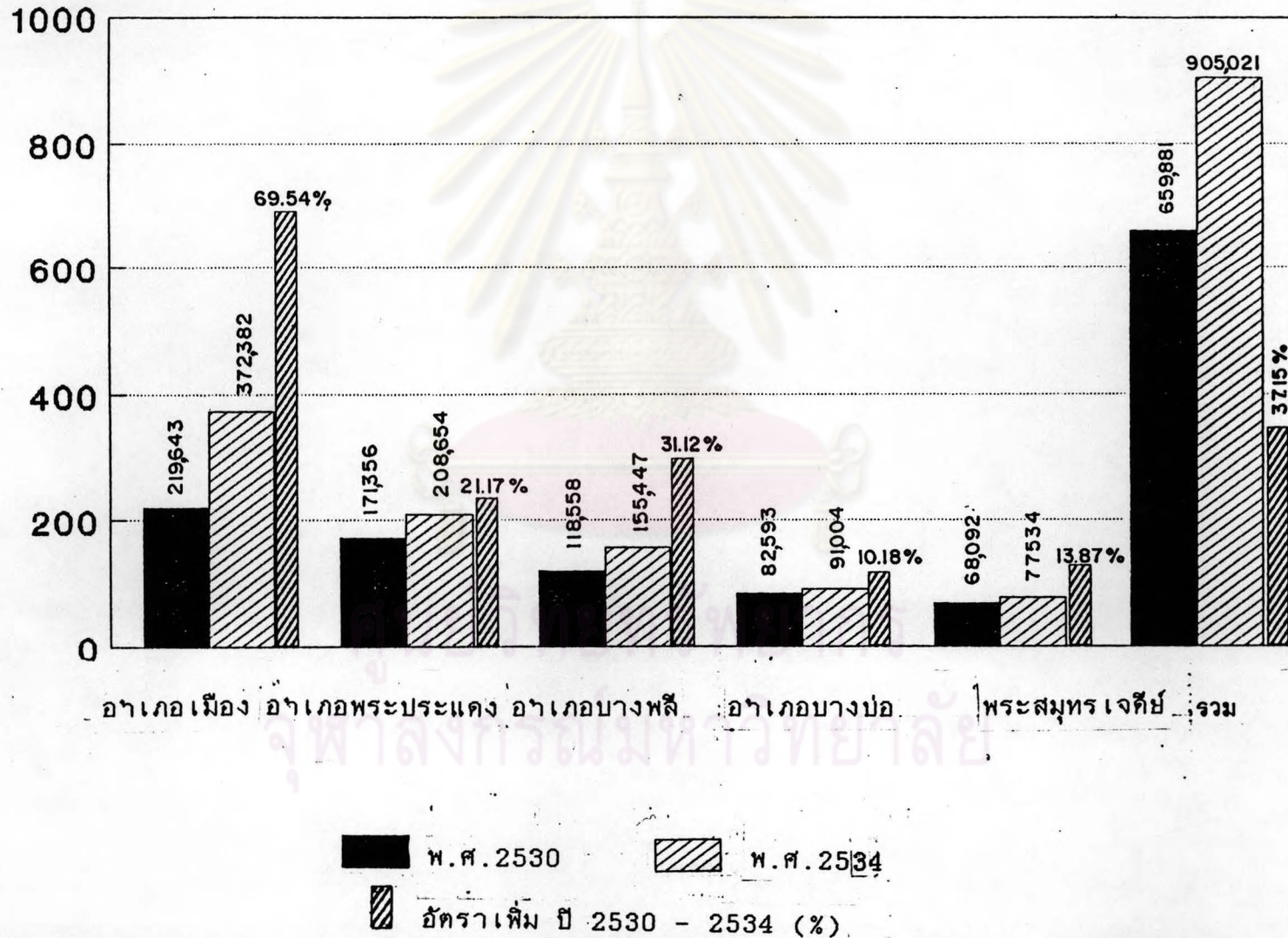

แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอบางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม		แผนที่ 3.10								
แสดง	จำนวนประชากรของจังหวัดสมุทรปราการ รายอำเภอ	----- เขตจังหวัด ----- เขตอำเภอ ◎ ที่ตั้งอำเภอ								
สัญลักษณ์	<table border="0"> <tr> <td></td> <td>50,000 - 100,000 คน</td> <td></td> <td>200,000 - 300,000 คน</td> </tr> <tr> <td></td> <td>100,000 - 200,000 คน</td> <td></td> <td>300,000 - 400,000 คน</td> </tr> </table>		50,000 - 100,000 คน		200,000 - 300,000 คน		100,000 - 200,000 คน		300,000 - 400,000 คน	
	50,000 - 100,000 คน		200,000 - 300,000 คน							
	100,000 - 200,000 คน		300,000 - 400,000 คน							

แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอบางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม		แผนที่ 3.11	
แสดง ความหนาแน่นของประชากรจังหวัดสมุทรปราการรายอำเภอ		----- เขตจังหวัด ----- เขตอำเภอ ⊙ ที่ตั้งอำเภอ	
สัญลักษณ์ 	350 - 500 500 - 1,000 1,000 - 2,000 2,000 - 3,000		

แผนภูมิที่ 3.8 แสดงจำนวนประชากรและอัตราการเพิ่มของประชากรรายอำเภอ
ของจังหวัดสมุทรปราการ ระหว่างปี พ.ศ.2530 - 2534

กม. อาเภอพระประแดง ก็ยังมีความหนาแน่นของประชากรสูง เป็นอันดับหนึ่ง เท่ากับ 2,336 คน/ตร.กม. อาเภอบางพลี มีอัตราความหนาแน่นน้อยที่สุดเท่ากับ 316 คน/ตร.กม.

5. อัตราการเกิด การตาย ย้ายเข้า ย้ายออก ของประชากร จังหวัดสมุทรปราการ

ประชากรจังหวัดสมุทรปราการในปี 2531 มีจำนวน 789,060 คน มีประชากรเกิด 7,716 คน คิดเป็นอัตราการเกิดเท่ากับ 9.8 ต่อประชากรพันคน มีประชากรตาย 3,509 คน คิดเป็นอัตราการตายเท่ากับ 4.4 คนต่อประชากรพันคน ประชากรย้ายเข้า 118,392 คน คิดเป็นอัตราการย้ายเข้าเท่ากับ 150.0 ต่อประชากรพันคน และประชากรย้ายออก 76,858 คน คิดเป็นอัตราการย้ายออก 97.4 ต่อประชากรพันคนหรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มของประชากรในจังหวัดสมุทรปราการ 58.0 ต่อประชากรพันคน

6. โครงสร้างของประชากร หมายอายุและเพศ

จากสำมะโนประชากรและเคหะปี พ.ศ. 2523 จากลักษณะโครงสร้างจะได้อัตราส่วนระหว่างเพศชายต่อหญิงเท่ากับ 51.31 ต่อ 48.69 ประชากรหมายอายุที่มีจำนวนมากที่สุดได้แก่ ประชากรในหมายอายุ 15-19 ปี รองลงมาได้แก่ ประชากรในหมายอายุ 20-24 ปี เมื่อจำแนกตามหมายอายุออกเป็นกลุ่มจะได้ว่า

กลุ่มวัยเด็ก	หมายอายุ 0-4 ปี มี 32.56%
กลุ่มอายุวัยทำงาน	หมายอายุ 15-59 ปี มี 62.32%
กลุ่มวัยชรา	หมายอายุ 60 ปีขึ้นไป มี 5.12%

จากหมายอายุจะเห็นว่า ประชากรส่วนใหญ่อยู่นัยทำงาน เนื่องจากจังหวัดสมุทรปราการมีโรงงานอุตสาหกรรมมาก จึงมีประชากรอพยพเข้ามาทำงานสูง ซึ่งส่วนใหญจะเป็นเพศชาย

3.5.3 สภาพประชากรอำเภอบางพลี

การศึกษาประชากรของอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการจะศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงขนาดและการกระจายตัวของประชากรในตำบลต่าง ๆ

1. ขนาดของประชากรรายตำบลในอำเภอบางพลี

เปรียบเทียบตามตารางที่ 3.28 จะเห็นว่าตำบลบางพลีใหญ่ มีประชากรสูงสุด 34,743 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 18.76 ของประชากรทั้งอำเภอบางพลี รองลงมาได้แก่ ตำบลบางแก้วมีประชากร 26,852 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 16.79 ของประชากรอำเภอบางพลี ส่วนตำบลที่รอง ๆ ลงมาคือ ตำบลราชาเทวะ ตำบลบางเสาธง ตำบลบางโฉลง ตำบลบางปลา ตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ ตำบลหนองปรือ ตำบลที่มีประชากรน้อยที่สุดคือ ตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ 5,078 คน 5,028 คน 3,772 คน บางปลา 3,625 คน 2,464 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 13.63, 13.49, 10.14, 9.73, 6.62, 5.55 และตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ 5.30 ของประชากรอำเภอบางพลี

จากการศึกษาทางด้านประชากรในอำเภอบางพลี เราสามารถแบ่งกลุ่มประชากรเป็น ดังนี้

กลุ่มลำดับแรก มีประชากรตั้งแต่ 6,000 ขึ้นไป เป็นตำบลที่มีประชากรสูง ซึ่งเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลบางพลีคือ ตำบลบางพลี และตำบลบางแก้ว และเป็นกลุ่มที่มีความหนาแน่นของประชากรสูง

กลุ่มที่ 2 มีประชากรอยู่ระหว่าง 3,000 - 6,000 คน เป็นกลุ่มที่มีประชากรหนาแน่น รองลงมาคืออยู่ 4 ตำบล คือ ตำบลบางปลา ตำบลบางโฉลง ตำบลบางเสาธง และตำบลราชาเทวะ

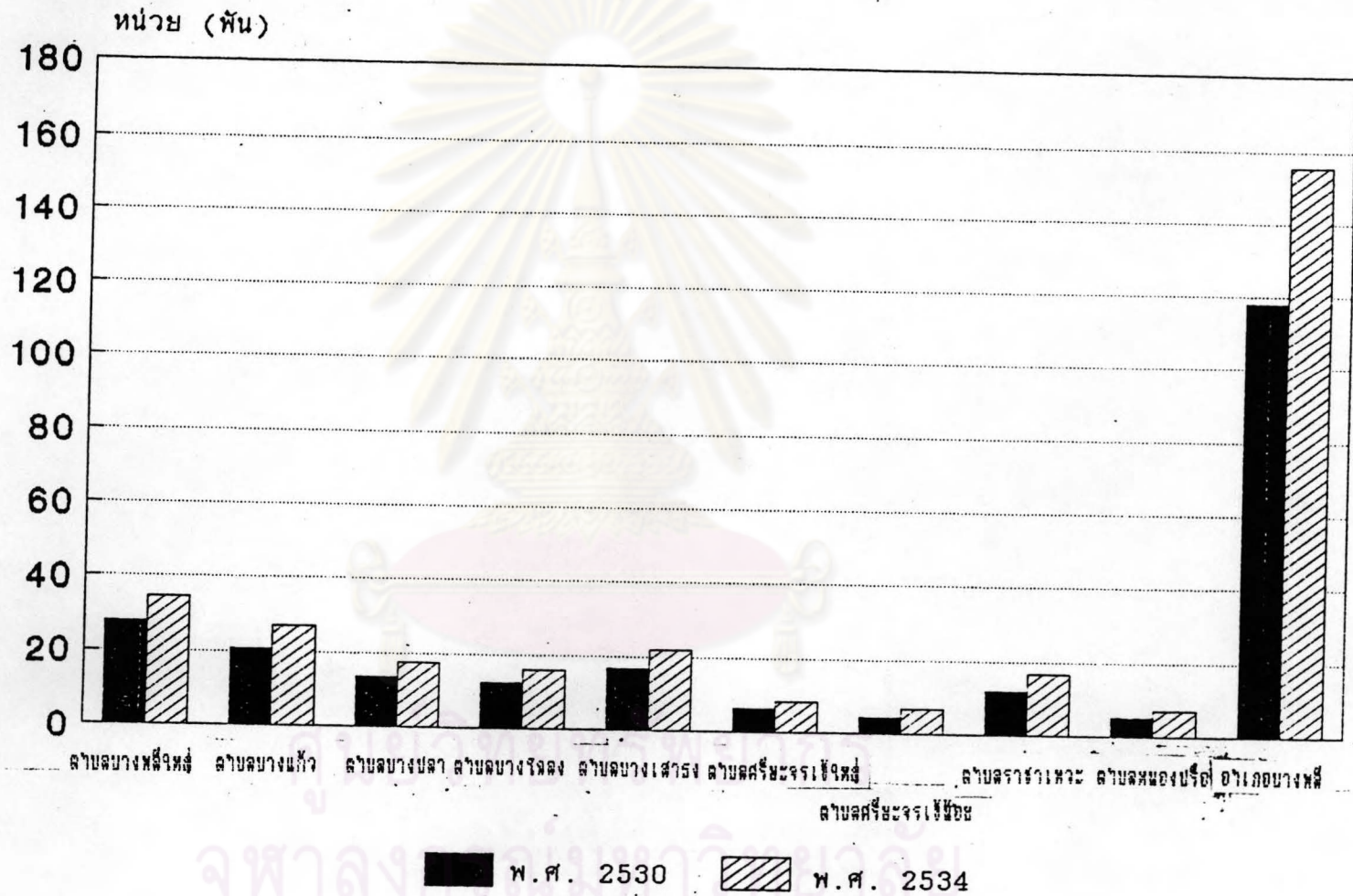
ตารางที่ 3.28 แสดงการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรอำเภอบางพลี รายตำบล

ปี 2530-2534

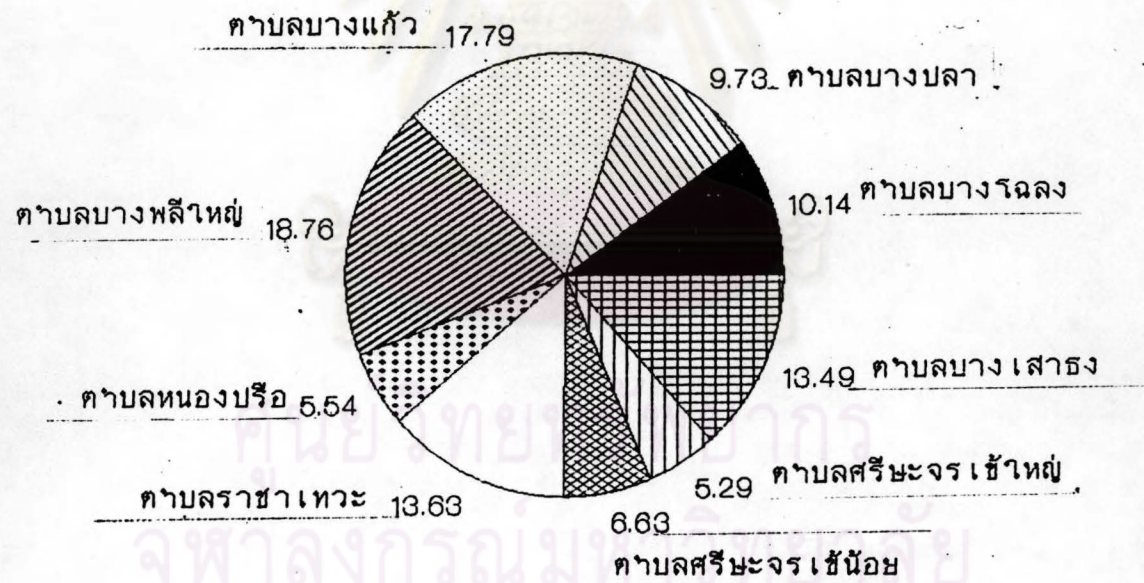
ชื่อตำบล	ประชากร พ.ศ. 2530	ประชากร พ.ศ. 2534	การเปลี่ยนแปลง	การเปลี่ยนแปลง จากการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด	การเปลี่ยนแปลง ไปจากเดิม
บางพลีใหญ่	27,753	34,743	6,990	18.76	25.19
บางแก้ว	20,597	26,852	6,255	16.79	30.36
บางปลา	13,646	17,271	3,625	9.73	26.56
บางโหลง	12,204	15,976	3,772	10.14	30.90
บางเสาธง	16,808	21,836	5,028	13.49	29.91
ศรีษะจรเข้าใหญ่	6,335	8,307	1,972	5.29	31.13
ศรีษะจรเข้าน้อย	4,150	6,614	2,464	6.63	59.37
ราชาเทวะ	11,704	16,782	5,078	13.63	43.38
หนองปรือ	5,000	7,066	2,066	5.54	41.32
รวม	118,197	155,447	37,250	100.00	31.51

ที่มา : ทาเนียบท้องที่ กรมการปกครอง 2535

แผนภูมิที่ 3.9 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนประชากรที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นรายตำบล ระหว่างปี พ.ศ.2530 และ พ.ศ.2534

แผนภูมิที่ 3.10 แสดงอัตราร้อยละของประชากรที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นรายตำบล
อำเภอบางพลี ระหว่างปี พ.ศ.2530 และ พ.ศ.2534

กลุ่มที่ 3 มีประชากรอยู่ระหว่าง 1,000 - 3,000 เป็นกลุ่มที่มีประชากรหนาแน่นปานกลางถึงต่ำ มีอยู่ 3 ตำบล คือ ตำบลศรีชะจรเข้าใหญ่ ตำบลหนองปรือ ตำบลศรีชะจรเข้าน้อย

จะเห็นว่า ตำบลที่มีประชากรมากและหนาแน่นสูงจะเป็นกลุ่มแรกที่อยู่บริเวณที่ตั้งของสุขาภิบาล และมีพื้นที่ที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานครคือ ตำบลบางพลีจะเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลบางพลีใหญ่ ตำบลบางแก้วจะมีพื้นที่ติดต่อกับเขตพระโขนง และตำบลสาโรงเหนือ ซึ่งมีการขยายตัวด้านที่อยู่อาศัยมาก ส่วนกลุ่มที่ 2 และ 3 ดูจากจำนวนประชากร และความหนาแน่นแล้วมีความใกล้เคียงกัน ยกเว้น ตำบลบางเสาธงและตำบลราชาเทวะที่มีประชากรสูงเป็นอันดับสามและสี่ รองจากตำบลบางพลีใหญ่และบางแก้ว เนื่องจากตำบลบางเสาธงเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลบางเสาธง และเมืองใหม่บางพลีที่มีการอพยพของประชากรด้านที่อยู่อาศัย และแรงงานมาจากกรุงเทพมหานครตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อลดความแออัดของกรุงเทพฯ โดยมาสร้างเมืองใหม่รองรับการขยายตัวของกรุงเทพฯ สำหรับตำบลราชาเทวะที่มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นนั้น เกิดจากการที่ประชาชนบุกรุกเข้าไปปลูกที่อยู่อาศัยในบริเวณที่มีการเวนคืนที่ดินแล้วเพื่อสร้างสนามบินพาณิชย์หนองงูเห่า ซึ่งขณะนี้ทางอำเภอภาตังเจรจาเพื่อให้ประชาชนย้ายออกจากพื้นที่แล้วบางส่วน แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ยังไม่ยอมย้าย ซึ่งทางอำเภอก็ดำเนินการทางกฎหมายแล้ว

จึงพอสรุปได้ว่า ประชากรในอำเภอบางพลีพื้นที่ที่มีประชากรเพิ่มขึ้น เนื่องจาก 3 ปัจจัย คือ 1) เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาล 2) สร้างเมืองใหม่ 3) มีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร จึงมีการอพยพเคลื่อนย้ายของประชาชนเข้ามาในพื้นที่อำเภอบางพลี เพื่อหนีความแออัดในด้านที่อยู่อาศัยและการจราจร

2. การเปลี่ยนแปลงประชากร

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงประชากรนั้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท 1) การเปลี่ยนแปลงไปจากทั้งหมด และ 2) การเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
คูตารางที่ 3.28

2.1 การเปลี่ยนแปลงไปจากทั้งหมด เมื่อพิจารณาถึง ประชากรปี พ.ศ. 2530-2534 ปรากฏว่ามีประชากรเพิ่มขึ้น 37,190 คน ตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคือ ตำบลบางพลีใหญ่คือ 6,990 คน คิดเป็นร้อยละ 18.76 รองลงมาคือตำบลบางแก้ว 6,255 คน คิดเป็นร้อยละ 16.79 ตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงใกล้เคียงกันมีตำบลบางปลา ตำบลบางโฉลง ตำบลบางเสาธง ตำบลราชาเทวะ ส่วนตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับ การเปลี่ยนแปลงทั้งหมด คือ ตำบลศรีษะจรเข้ น้อย ตำบลหนองปรือ และตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่

ถ้าพิจารณาจากตารางการเปลี่ยนแปลงประชากรอำเภอบางพลี สามารถจัดกลุ่ม และสรุปกลุ่มการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลงในอัตราร้อยละ 16 ขึ้นไป ได้แก่ ตำบลบางพลีใหญ่ และตำบลบางแก้ว ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงสูง และประชากรเพิ่มขึ้นกว่าตำบลอื่น ๆ ในอำเภอบางพลี

กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลงในอัตราร้อยละ 10-16 มีอยู่ 3 ตำบลราชาเทวะ ร้อยละ 13.63 ตำบลบางเสาธง 13.49 และตำบลบางโฉลง 10.14

กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ 10 ลงมา เป็นกลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลงให้สัดส่วนที่ต่ำคือ ตำบลบางปลา ร้อยละ 9.73 ตำบลศรีษะจรเข้ น้อย 6.63 ตำบลหนองปรือ 5.54 และตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ เป็นตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงต่ำที่สุด คือ 5.29

2.2 การเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เมื่อได้ศึกษาจากข้อมูล และออกสำรวจภาคสนาม ได้พบว่า การเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมนั้น ทราบให้เห็นชัดเจนว่า

พื้นที่ใดกำลังเจริญ ทั้งนี้เพราะตำบลบางตำบลเริ่มมีการขยายตัว และบางตำบลที่มีความเจริญมาก่อน การขยายตัวอาจจะลดน้อยลง

เมื่อพิจารณาประชากรปี พ.ศ. 2530 ถึงปี พ.ศ. 2534 ตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมในอัตราสูงที่สุด ได้แก่ ตำบลศรีชะจรเข้ร้อยละ 59.37 ตำบลที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเพิ่มขึ้นอีก 2 ตำบลคือ ตำบลราชาเทวะและตำบลหนองปรือ เปลี่ยนไปจากเดิมร้อยละ 43.38 และ 41.32 ตามลำดับ ส่วนตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมไม่ต่างกันมากมี 5 ตำบล คือ ตำบลศรีชะจรเข้ใหญ่ ตำบลบางโหลง ตำบลบางแก้ว ตำบลบางเสาธง และตำบลบางปลา ตามลำดับ 31.12, 30.90, 30.36, 29.91 และ 26.56 สำหรับตำบลที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงไปจากเด็มน้อยที่สุดคือ ตำบลบางพลีใหญ่ร้อยละ 25.18

จากการวิเคราะห์ตัวเลขตามตาราง ดูการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมของประชากรในอำเภอบางพลีแล้ว พอจะสรุปได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมสูง คือ ตำบลศรีชะจรเข้ร้อยละ 59.37

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ระหว่าง 40-50 คือ ตำบลราชาเทวะ และตำบลหนองปรือ คิดเป็นร้อยละ 43.38 และ 41.32 ตามลำดับ ทั้งสองตำบลนี้มีแนวโน้มที่จะเจริญเติบโตตามตำบลศรีชะจรเข้ใหญ่ด้วย

กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ 40 ลงมา ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลงในระดับเดียวกันมี 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลศรีชะจรเข้ใหญ่ ตำบลบางโหลง ตำบลบางแก้ว ตำบลบางเสาธง ตำบลบางปลา และตำบลบางพลีใหญ่ สำหรับตำบลบางพลีใหญ่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงต่ำที่สุดในระดับตำบลด้วยกัน ร้อยละ 25.18

ตารางที่ 3.29 แสดงจำนวนประชากร ขนาดพื้นที่และความหนาแน่นของประชากรอำเภอบางพลี

ระบับตำบลปี พ.ศ. 2530 และ พ.ศ. 2534

ตำบล	จำนวนประชากรและสัดส่วน				พื้นที่ (ตร.กม.)	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)		หมายเหตุ
	พ.ศ. 2530		พ.ศ. 2534			ปี 2530	ปี 2534	
	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน				
บางพลีใหญ่	27,753	23.48	34,743	22.35	45.869	605	757	อยู่ในเขตสุขาภิบาลบางพลี
บางแก้ว	20,597	17.43	26,852	17.27	23.494	877	1,143	
บางปลา	13,646	11.54	17,271	11.11	73.838	185	234	อยู่ในเขตสุขาภิบาลบางพลี
บางโลง	12,204	10.33	15,967	10.28	36.919	330	433	อยู่ในเขตสุขาภิบาลบางพลี
บางเสาธง	16,808	14.22	21,836	14.07	76.075	221	287	อยู่ในเขตสุขาภิบาลบางเสาธง
ศรีนครเขื่อนขันธ์	6,335	3.37	8,307	5.34	22.375	283	371	
ศรีนครเขื่อนขันธ์	4,150	3.51	6,614	4.25	32.444	128	204	อยู่ในเขตสุขาภิบาลบางเสาธง
ราชาเพาะ	11,704	9.90	16,782	10.79	32.444	361	517	
หนองปรือ	5,000	4.23	7,066	4.54	31.325	160	226	
รวม	118,197	100.00	155,447	100.00	374.782	315	415	

ที่มา : สำเนาบันทึกที่ กรมการปกครอง 2535

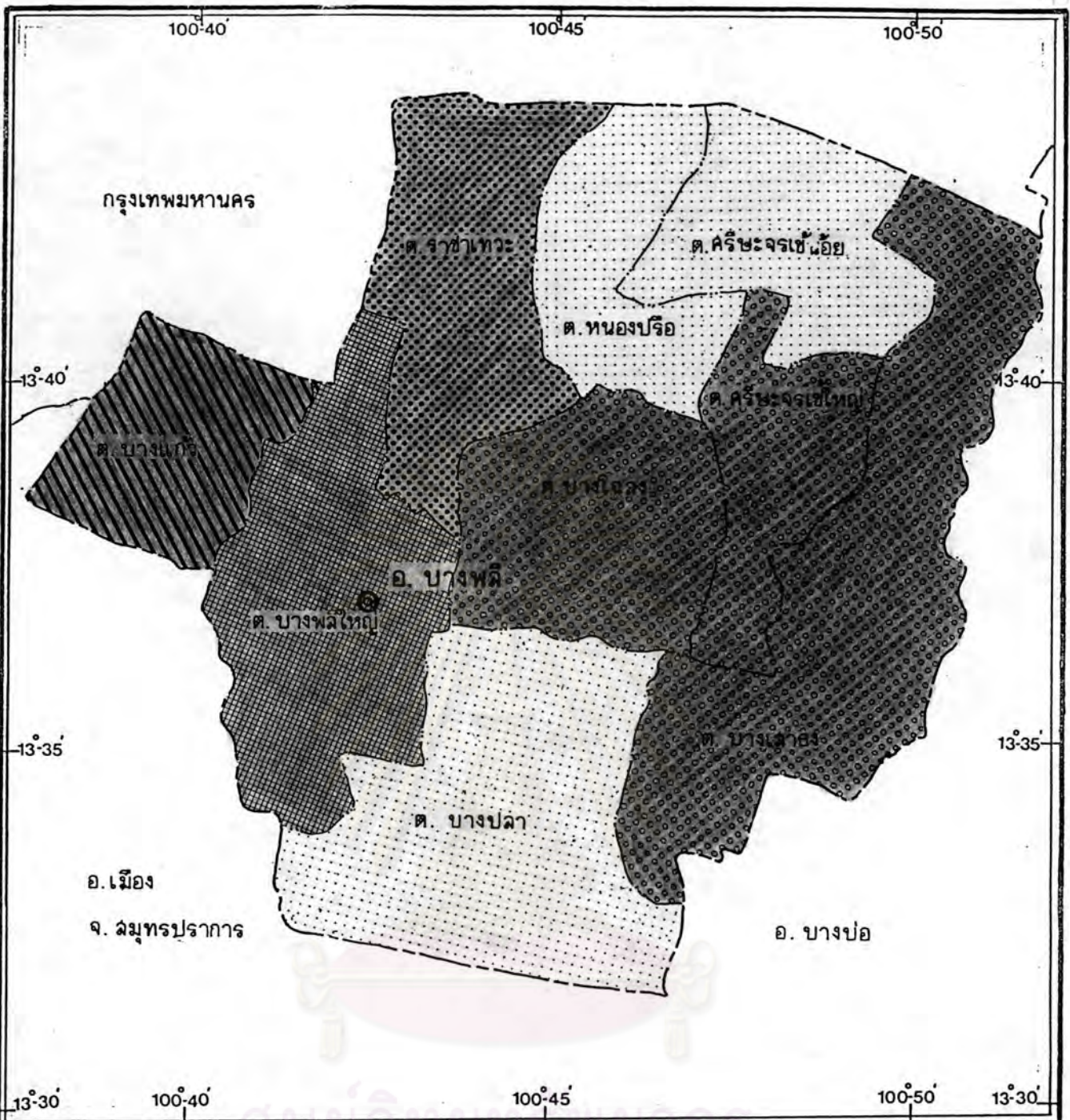
3. ความหนาแน่นของประชากรอำเภอบางพลี

ความหนาแน่นของอำเภอบางพลีจากตารางที่ 3.29 จะเห็นว่าในช่วงปี 2534 ในทุกตำบลจะมีความหนาแน่นเพิ่มขึ้นจากปี 2530 แสดงว่าในช่วงปี 2530-2534 มีประชากรอพยพเข้ามาในพื้นที่อำเภอบางพลีมากขึ้น ในช่วงปี 2530 ตำบลบางแก้วมีความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 877 คน/ตร.กม. ซึ่งเป็นตำบลที่มีความหนาแน่นสูงสุดในช่วงนั้น มาในปี 2534 ตำบลบางแก้วก็ยังคงมีความหนาแน่นของประชากรสูงกว่าตำบลอื่น ๆ ในอำเภอบางพลีเท่ากับ 1,143 คน/ตร.กม. รองลงมาได้แก่ ตำบลบางพลีใหญ่ 757 คน/ตร.กม. ตำบลราชาเทวะ ตำบลบางโฉลง มีความหนาแน่นใกล้เคียงกันคือ 517 และ 433 คน/ตร.กม. ส่วนตำบลที่มีความหนาแน่นต่ำสุดคือ ตำบลหนองปรือ เท่ากับ 226 คน/ตร.กม. ส่วนในช่วงปี 2530 ตำบลที่มีความหนาแน่นเป็นตำบลศรีชะจรเข้มีน้อยเท่ากับ 128 คน/ตร.กม.

เมื่อพิจารณาความหนาแน่นจากตารางแล้ว จะเห็นว่า กลุ่มที่มีความหนาแน่นประชากรสูงตั้งแต่ 700 คน/ตร.กม. ขึ้นไปมีอยู่ 2 ตำบลคือ ตำบลบางแก้ว และตำบลบางพลีใหญ่

กลุ่มที่มีประชากรหนาแน่นปานกลางตั้งแต่ 400-700 คน ได้แก่ ตำบลราชาเทวะ และตำบลบางโฉลง

สำหรับกลุ่มที่มีประชากรหนาแน่นต่ำสุด ตั้งแต่ 400 คน/ตร.กม. ลงมามีอยู่ 5 ตำบล มีตำบลศรีชะจรเข้ใหญ่ ศรีชะจรเข้มีน้อย ตำบลบางเสาธง ตำบลบางปลา ตำบลหนองปรือ

แนวทางพัฒนาชุมชนในพื้นที่อำเภอบางพลีเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองด้านที่อยู่อาศัยและอุตสาหกรรม

แสดง	ความหนาแน่นของประชากร	แผนที่ 3.13
สัญลักษณ์ น้อยกว่า 250 คน/ ตร.กม. 250 - 450 " " 450 - 650 " " 650 - 850 " " มากกว่า 850 " "		- - - - - เขตจังหวัด - - - - - เขตอำเภอ - - - - - เขตตำบล ที่ตั้งอำเภอ
		น 0 1 2 3 4กม.

4. อัตราการเพิ่มของประชากรอำเภอบางพลี

อำเภอบางพลีช่วงปี พ.ศ. 2526-2530 มีอัตราการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.81 ต่อปี ตำบลที่มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยมากที่สุดคือ ตำบลบางเสาธง คิดเป็นร้อยละ 8.86 ต่อปี รองลงมาคือ ตำบลราชาเทวะมีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยเท่ากับ 8.15 ต่อปี ตำบลที่มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยในลำดับที่ 3 ที่ใกล้เคียงกันมีตำบลบางแก้ว 7.25 ต่อปี ตำบลบางพลีใหญ่เท่ากับ 7.23 ต่อปี ตำบลที่มีอัตราการเพิ่มที่ใกล้เคียงกับอันดับที่สี่มีอยู่ 3 ตำบล คือ ตำบลบางโฉลงเท่ากับ 6.68 ต่อปี ตำบลบางปลา 5.35 ต่อปี ตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ 5.46 ต่อปี ส่วนตำบลที่มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ตำบลศรีษะจรเข้น้อย เท่ากับ 2.30 ต่อปี

อัตราการเพิ่มของประชากรอำเภอบางพลี ระหว่างปี พ.ศ. 2530-2534 มีอัตราการเพิ่มร้อยละ 7.08 ต่อปี ตำบลที่มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยมากที่สุด คือ ตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 12.35 ต่อปี ตำบลที่มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยรองลงมามีอัตราการเพิ่มใกล้เคียงกันคือ ตำบลราชาเทวะ ร้อยละ 9.43 ต่อปี ตำบลหนองปรือ 9.03 ต่อปี รองลงมาอันดับสามมีอัตราการเพิ่มใกล้เคียงกันมีอยู่ 5 ตำบล คือ ตำบลศรีษะจรเข้ใหญ่ ร้อยละ 7.01 ตำบล บางโฉลง 6.96 ตำบลบางแก้ว 6.85 ตำบลบางเสาธง 6.76 และตำบลบางปลา 6.07 ต่อปี ส่วนตำบลที่มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยประชากรน้อยที่สุดคือ ตำบลบางพลีใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 5.78 ต่อปี

ในช่วงปี พ.ศ. 2526 -2530 อัตราการเพิ่มของประชากรแต่ละตำบลจะต่ำกว่าอัตราการเพิ่มของประชากรแต่ละตำบลในปี พ.ศ. 2530 - 2534 สาเหตุมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ที่จะพยายามกระจายโรงงานออกสู่ภูมิภาค และไปตั้งในนิคมที่ทางรัฐจัดให้หรือเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ ดังนั้นจึงมีการเคลื่อนย้ายของพวกแรงงานเข้ามาในพื้นที่ของอำเภอบางพลี

ตารางที่ 3.30 แสดงอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรระดับตำบลของอำเภอบางพลี ปี พ.ศ. 2526-2530

และปี พ.ศ. 2530-2534

จำนวนประชากรและสัดส่วน							อัตราการเพิ่ม			
	พ.ศ. 2526		พ.ศ. 2530		พ.ศ. 2534		พ.ศ. 2526-30		พ.ศ. 2530-34	
	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน	ช่วง	ต่อปี	ช่วง	ต่อปี
บางพลีใหญ่	20,990	23.12	27,753	23.48	34,743	22.35	32.22	7.23	25.19	5.78
บางแก้ว	15,562	17.14	20,597	17.43	26,852	17.27	32.35	7.25	30.36	6.85
บางปลา	11,078	12.20	13,646	11.54	17,271	11.11	23.18	5.35	26.56	6.07
บางโฉลง	9,422	10.40	12,204	10.33	15,076	10.28	29.52	6.68	30.90	6.96
บางเสาธง	11,968	13.18	16,808	14.22	21,836	14.07	40.44	8.86	29.91	6.76
ศรีพระเจ้าใหญ่	5,120	5.64	6,335	3.37	8,307	5.34	23.73	5.46	31.13	7.01
ศรีพระเจ้าน้อย	3,788	4.17	4,150	3.51	6,614	4.24	9.55	2.30	59.37	12.35
ราชาพระ	8,553	9.42	11,704	9.90	16,782	10.79	36.84	8.15	43.38	9.43
หนองปรือ	4,309	4.71	5,000	4.23	7,066	4.54	16.04	3.78	41.32	9.03
	90,790	100.00	118,197	100.00	155,447	100.00	30.19	6.81	31.51	7.08

ที่มา : ทาเนียบท้องถิ่น, กรมการปกครอง

อำเภอบางพลีในช่วงปี พ.ศ. 2530-2534 มีอัตราการเพิ่มของประชากรในแต่ละตำบลสูงขึ้น ปัจจัยที่ทำให้เกิด น่าจะมาจากการที่อำเภอบางพลี มีถนนบางนา-ตราด ทอดยาวสู่โครงการอีสเทิร์นซีบอร์ด ได้ทำให้พื้นที่บริเวณนี้กลายเป็นทำเลทองไปในทันทีเมื่อรัฐ มีโครงการสนับสนุนด้วยการสร้างทางยกระดับไปสู่พัทยา และยังมีสาธารณูปโภคเข้ามาในพื้นที่ย่านนี้ รวมทั้ง เป็นย่านที่ผังเมืองรวมกำหนดเป็นพื้นที่สีเขียวที่เหมาะสมกับการอยู่อาศัยปลอดจากมลภาวะ จึงเป็นเหตุให้มีอุตสาหกรรมขนาดเบาและหมู่บ้านจัดสรรประเภทต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย และในอนาคตยังมีโครงการก่อสร้างถนนเพื่อแก้ไขการจราจรติดขัด บนถนนบางนา-ตราด อีกสายหนึ่งคือ โครงการก่อสร้าง ถนนกรุงเทพฯ-ชลบุรี (สายใหม่) ซึ่งเป็นถนนที่ต่อจากถนนคลองตัน-ศรีนครินทร์ไปลาดกระบังต่อไปจนถึงชลบุรี เพื่อแบ่งเบาการจราจรบนถนนบางนา-ตราด ถนนวัดกิ่งแก้ว-บางพลี เป็นถนนเชื่อมบางนา-ตราด กับถนนร่มเกล้า รวมไปถึงแถบเทพารักษ์

นอกจากนี้ยังมีโครงการปรับปรุงทางหลวงท้องถิ่นบริเวณเกือบถึง กม. 19 โดยกรมโยธาธิการกำลังปรับปรุงถนนลาดยางจากถนนบางนา-ตราด ถึงบางปลาหมื่น และอ่อนนุช เป็นระยะ 13 กม. ถนนสายนี้จะเชื่อมกับลาดกระบัง

การใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณอำเภอบางพลี บริเวณถนนบางนา-ตราด เป็นการใช้ที่ดินแบบผสม มีทั้งโกดัง โรงงาน แฟลต คอนโด รวมทั้งถนนบางนา-ตราด เป็นถนนหลักในการคมนาคม การพัฒนาที่ดินในอนาคตคงไม่ต่างจากปัจจุบันมากนัก เพียงแต่จะมีความหนาแน่นมากขึ้นกว่าเดิม และมีธุรกิจพาณิชย์กรรมขึ้นรองรับผู้บริโภคอีกมาก

อำเภอบางพลีมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับอำเภออื่น ๆ ของจังหวัดสมุทรปราการ (ตารางที่ 3.27) โดยมีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรในระหว่างปี พ.ศ. 2530-2534 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.01 ต่อปี ซึ่งลักษณะการเพิ่มขึ้นของประชากรในอำเภอบางพลี การเพิ่มขึ้นนั้นจะเป็นการเพิ่มขึ้นจากการย้ายเข้ามามากกว่าการเพิ่มขึ้นตามธรรมชาติ (การเกิด) (จากตารางที่ 3.31) มี

ประชากรย้ายเข้าในอำเภอบางพลี ใน พ.ศ. 2532-2534 จำนวน 24,073 คน และมี การเพิ่มขึ้นตามธรรมชาติ พ.ศ. 2532-2534 จำนวน 1,655 คน ในขณะที่เดียวกันมี การย้ายออก พ.ศ. 2532-2534 จำนวน 9,673 คน มีประชากรตาย 1,180 คน สำหรับอำเภอที่มีการเพิ่มของประชากร โดยการเพิ่มขึ้นจากการเพิ่มตามธรรมชาติ และ การย้ายเข้า ปรากฏว่า อำเภอบางพลี มาเป็นอันดับสองรองจากอำเภอเมืองสมุทรปราการ

การเพิ่มขึ้นของประชากรโดยรวมของอำเภอบางพลี อาจจะเป็นเพราะอิทธิพลการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร การปรับปรุงเส้นทางคมนาคม หรือ การสร้างถนนวงแหวนหรือทางด่วน ทากให้เกิดความสะดวกในการเดินทาง ประกอบกับการ เพิ่มขึ้นของระบบสาธารณสุขภาครัฐมากขึ้น เป็นต้น

ตารางที่ 3.31 แสดงจำนวนผู้ย้ายเข้า-ย้ายออก ของอำเภอบางพลี ปี 2532-2534

พ.ศ.	ย้ายเข้า	ย้ายออก	การเกิด	การตาย
2532	12,159	4,455	593	523
2534	11,914	5,218	1,062	657
รวม	24,073	9,673	1,655	1,180